

Učební osnovy II. stupně

Obsah

Vyučovací předmět: Český jazyk a literatura.....	148
Vyučovací předmět: Anglický jazyk.....	170
Vyučovací předmět: Ruský jazyk	183
Vyučovací předmět: Matematika.....	187
Vyučovací předmět: Informatika.....	203
Vyučovací předmět: Dějepis.....	213
Vyučovací předmět: Občanská a rodinná výchova.....	225
Vyučovací předmět: Fyzika a chemie.....	261
Vyučovací předmět: Přírodopis.....	276
Vyučovací předmět: Zeměpis.....	287
Vyučovací předmět: Hudební výchova.....	300
Vyučovací předmět: Výtvarná výchova.....	305
Vyučovací předmět: Tělesná výchova.....	310
Vyučovací předmět: Pracovní činnosti.....	317

Vyučovací předmět: Český jazyk a literatura

Vzdělávací oblast: Jazyk a jazyková komunikace

Vzdělávací obor: Český jazyk a literatura

Obsahové, časové a organizační vymezení

Vzdělávací obsah předmětu Český jazyk a literatura má komplexní charakter, ale pro přehlednost je rozdělen do tří složek: Komunikační a slohové výchovy, Jazykové výchovy a Literární výchovy. Ve výuce se však vzdělávací obsah jednotlivých složek vzájemně prolíná.

Vyučovací předmět má časovou dotaci v 6. až 9. ročníku 4 hodiny týdně.

Výuka probíhá ve třídách nebo v učebně informatiky, kde využíváme různé výukové programy a internet. Výjimečně pracujeme v terénu, zejména při Komunikační a slohové výchově. V hodinách Literární výchovy lze navštívit knihovnu. Při výuce mohou být spojovány ročníky nebo vytvářeny skupiny žáků z různých ročníků (zejména při práci na projektech).

V komunikační a slohové výchově se žáci učí vnímat a chápat různá jazyková sdělení (mluvená i psaná), kultivovaně psát a mluvit a rozhodovat se na základě přečteného i slyšeného textu různého typu vztahujícího se k nejrůznějším situacím, analyzovat jej, učit se posuzovat také jazykové prostředky textové výstavby a kompozici textu, používat složitější větnou stavbu. Komunikační dovednosti žáků jsou vytvářeny ve všech vyučovacích předmětech. Žáky učíme číst s porozuměním různé druhy textů věcné i odborné povahy, včetně orientace v tabulkách a grafech, vedeme je k pochopení souvislostí, k souvislému vyjadřování, stanovení hlavní myšlenky, problému, vytváření osnovy. Dále si žáci utvrzují pravidla pro vytváření psaných i ústních textů různých slohových postupů. K osvojování souvislého plynulého a srozumitelného vyjadřování podle komunikačního záměru mluvčího a typu komunikační situace se využívají mluvené projevy připravené i nepřipravené, jsou zadávány samostatné práce, navozovány různé situace z běžného života, které žáci mají řešit na základě vlastních zkušeností. Důležitou součástí komunikační výchovy je rozvoj slovní zásoby, využití všech možných zdrojů k získávání informací a práce na počítači (práce se slovníky, encyklopediemi, bibliografií, internetem) pro rozšiřování znalostí a dovedností potřebných k dalšímu vzdělávání a sebevzdělávání. Žák se učí nejen obhajovat svůj názor podložený přesvědčivými argumenty, ale také cíleně poslouchat druhé, zaujímat kritický i sebekritický postoj.

V jazykové výchově žáci získávají vědomosti a dovednosti potřebné k osvojování spisovné podoby českého jazyka, učí se poznávat a rozlišovat jeho další formy (podoby). Jazyková výchova vede žáky k přesnému a logickému myšlení, které je základním předpokladem jasného, přehledného a srozumitelného vyjadřování. Při rozvoji potřebných znalostí a dovedností se uplatňují a prohlubují i jejich obecné intelektové dovednosti, např. dovednosti porovnávat různé jevy, jejich shody a odlišnosti, třídít je podle určitých hledisek a dospívat k zobecnění. Český jazyk se tak od počátku vzdělávání stává nejen nástrojem získávání většiny informací, ale i předmětem poznávání.

V literární výchově jsou žáci vedeni ke čtení s porozuměním, k práci s textem, k rozlišování specifických znaků literárních druhů, k základní orientaci v dílech českých i světových spisovatelů. Na základě osvojování a rozvíjení čtenářských zkušeností získávají kladný vztah k literatuře a zájem o četbu a další kulturní prožitky, které mohou pozitivně ovlivnit jejich postoje. Uvědomují si souvislosti mezi historickými událostmi a literaturou, v níž se odrážejí. Prostřednictvím regionální literatury se rozvíjí u žáků také zájem o obec, město, kraj, v němž žijí, a zájem o občanské dění.

Průřezová témata

Osobnostní a sociální výchova

Každodenní verbální komunikace slouží jako klíčový nástroj jednání v různých životních situacích. Samostatné mluvené projevy připravené i nepřipravené nutí žáka přemýšlet o sobě samém i svém okolí, přispívají k uvědomování mravních rozměrů různých způsobů lidského chování. Při nácviku diskuse žák řeší různé problémy, které se objevují ve třídě, v jeho osobním životě. Rozhovory, vlastní sebehodnocení, konfrontace názorů s jinými žáky by měly vést k pozitivnímu rozvoji osobnosti a sociálnímu rozvoji.

Výchova demokratického občana

Rozvíjí a podporuje komunikativní, formulační, argumentační, dialogické a prezentační schopnosti a dovednosti.

Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech

Český jazyk jako jazyk národní je nezastupitelným nástrojem učení, zpracování informací a prezentace postojů a názorů, je nástrojem při osvojování cizích jazyků, které jsou předpokladem pro dorozumění a poznávání kultury jiných národů. Je rozvíjena schopnost srovnávat projevy kultury v rámci Evropy, nacházet společné znaky, odlišnosti a hodnotit je v širších souvislostech.

Multikulturní výchova

Umožňuje seznamovat se s rozmanitostí různých kultur, jejich tradicemi a lépe si tak uvědomovat svoji vlastní identitu a své tradice. Dotýká se mezilidských vztahů ve škole, v rodině, vede k výchově k toleranci a respektování druhých.

Mediální výchova

Vede žáka k mediální gramotnosti. Umět analyzovat nabízená sdělení, zaujímat k nim kritické postoje prostřednictvím mluveného i písemného projevu (televizní reklama, věrohodnost zpráv), využít přiměřených jazykových prostředků. Chápat ji i jako zdroj zábavy a naplnění volného času, zdroj informací v každodenním životě v regionu, přispívá k rozvíjení komunikačních schopností v týmové práci a při veřejném vystupování.

Výchovné a vzdělávací strategie

Kompetence komunikativní

Vedeme žáky ke správné formulaci obsahu sdělení v rámci probíraných žánrů.

Nabízíme žákům dostatek příležitostí k porozumění probíraných literárních textů.

Pomocí literárního i gramatického učiva rozšiřujeme slovní zásobu žáků.

Vedeme žáky ke správné, srozumitelné stavbě větných celků, k vyprávění.

Zařazujeme řečnická cvičení a slohové práce na dané téma.

Zařazujeme diskusní kroužky a besedy.

Nabízíme žákům využívání informační a komunikační technologie pro komunikaci s okolním světem, vedeme je k účelnému a bezpečnému využívání těchto technologií.

Kompetence k učení

Rozvíjíme u žáků dovednosti potřebné k osvojování učiva.

Klademe důraz na pozitivní motivaci žáka.

Používáme vhodné učební pomůcky (slovníky, jazykové příručky, encyklopedie, tabule gramatických přehledů) a audiovizuální techniku.

Předkládáme dostatek informačních zdrojů z učebnice a pracovních textů.

Věnujeme se dovednosti autokorekce chyb.

Předkládáme žákům možnosti používání osvojených dovedností z jazykového vzdělávání v jiných oblastech.

Vedeme žáky k systematickému třídění a ukládání informací.

Vedeme žáky k aplikaci naučených pravidel pravopisu a jejich vzájemnému propojování.

Seznamujeme žáky s mluvnickými a literárními termíny souvisejícími s probíraným učivem.

Kompetence k řešení problémů

Vedeme žáky k tomu, aby samostatně nalézali pravidla, kterými se řídí probírané mluvnické jevy.

Vedeme žáky k tomu, aby uměli nalézat chyby v textu a odůvodnit správné řešení.

Motivujeme žáka k samostatnému řešení daného problému, napomáháme mu hledat další řešení.

Zadávat úkoly k posílení schopnosti žáka využívat vlastních zkušeností (např. získaných z četby a samostudia) a z vlastního úsudku.

Předkládáme modelové situace a vedeme žáka k jejich optimálnímu řešení s využitím kreativity.

Klademe důraz na analýzu přečtených textů a kritické posouzení jejich obsahu, porovnání jevů, zjištění shod a odlišností, třídění podle hledisek, zobecnění.

Kompetence sociální a personální

Vytváříme příležitosti k tomu, aby žáci mohli diskutovat v malých skupinách i v rámci celé třídy.

Vedeme žáky k tomu, aby dokázali požádat o pomoc.

Zařazujeme práci ve skupině a klademe důraz na vytvoření pravidel práce v týmu (organizace práce, rozdělení rolí, spolupráce, ohleduplnost, úcta) a jejich respektování samotnými žáky.

Uplatňujeme individuální přístup k talentovaným žákům (rozšiřující úkoly), ale i k žákům s poruchami učení (spolupráce se speciálním pedagogem).

Vnášíme přátelskou atmosféru do procesu výuky.

Posilujeme sebedůvěru žáka a jeho samostatný rozvoj.

Kompetence občanské

Seznamujeme žáky s naším slovesným dědictvím a vysvětlujeme jim jeho význam.

Podporujeme v žácích potřebu literárního projevu, recitace, četby

Respektujeme věkové, intelektové, sociální a etnické zvláštnosti žáka.

Podporujeme u žáků projevování pozitivních postojů k uměleckým dílům, k ochraně kulturního dědictví a ocenění našich tradic.

Aktivně zapojujeme žáky do kulturního dění účastí na kulturních akcích, popř. účastí na jejich organizování a účastí v soutěžích.

Kompetence pracovní

Vedeme žáky k dodržování hygienických pravidel pro čtení a psaní.

Vedeme žáky k přípravě a udržování jejich učebního prostoru.

Rozvíjíme u žáka smysl pro povinnost vyžadováním přípravy na výuku, shromažďováním materiálů.

Kontrolujeme samostatné práce žáka, do hodnocení zařazujeme i podněty pro zlepšování studijních výsledků.

RVP výstupy 6. ročník	ŠVP rozpracované výstupy	Učivo	Poznámky
<p>Správně třídí slovní druhy, tvoří spisovné tvary slov a vědomě jich používá ve vhodné komunikační situaci</p> <p>V písemném projevu zvládá pravopis lexikální, slovtvorný, morfologický i syntaktický ve větě jednoduché i souvětí</p>		Podstatná jména:	
	Uvědomuje si rozdíl mezi podstatnými jmény konkrétními a abstraktními	Podstatná jména konkrétní a abstraktní	
	Rozlišuje podstatná jména pomnožná, hromadná a látková	Podstatná jména pomnožná, hromadná, látková	
	Rozlišuje podstatná jména obecná a vlastní, zná pravidla pro psaní počátečních velkých písmen	Podstatná jména obecná a vlastní	
	Přiřazuje podstatná jména ke vzorům a s jejich pomocí vytváří správné tvary slov	Tvary podstatných jmen	Odchytky od pravidelného skloňování
		Přídavná jména:	
	Rozlišuje druhy přídavných jmen a s pomocí vzorů vytváří správné tvary slov, ovládá pravopis koncovek	Pravopis koncovek přídavných jmen	
	Ovládá stupňování přídavných jmen	Stupňování přídavných jmen	
		Zájmena:	
	Rozlišuje druhy zájmen	Druhy zájmen	
	S pomocí vzorů ovládá skloňování a pravopis zájmen	Skloňování zájmen	
		Číslovky:	
	Rozlišuje druhy číslovek	Druhy číslovek	

	Ovládá skloňování a pravopis číslovek základních	Skloňování číslovek	
		Slovesa:	
	U sloves umí určit osobu, číslo, způsob a čas; rozlišuje tvary určité a neurčité, jednoduché a složené	Mluvnické kategorie sloves	
	Rozlišuje podmiňovací způsob přítomný a minulý, umí tvořit správné tvary sloves	Podmiňovací způsob přítomný a minulý	
	Podle situace správně užívá slovesné časy	Slovesný čas	
Rozlišuje významové vztahy gramatických jednotek ve větě a v souvětí V písemném projevu zvládá pravopis lexikální, slootovorný, morfologický i syntaktický ve větě jednoduché i souvětí		Větné členy:	
	Ve větě správně určí podmět a přísudek	Základní skladební dvojice	
	Ovládá pravopis koncovek sloves v minulém čase	Shoda přísudku s podmětem	
	Umí ve větě určit přívlastek shodný a neshodný, předmět, příslovečné určení místa, času a způsobu; rozlišuje větné členy holé, rozvíte a několikanásobné	Přívlastek, předmět, příslovečné určení	
		Věta jednoduchá:	
	Ve větě určí část podmětovou a přísudkovou a sestavuje skladební dvojice	Stavba věty	
	Graficky znázorní základní skladební dvojici a rozvíjející větné	Grafické znázornění věty jednoduché	

	členy		
		Souvětí:	
	V souvětí rozliší hlavní a vedlejší věty, pozná věty řídicí a závislé	Věta hlavní a vedlejší	
	Graficky znázorní stavbu souvětí, a to včetně interpunkce a spojovacích výrazů	Grafické znázornění souvětí	
	Umí použít i jiné spojovací výrazy než spojky, zná jednoduchá pravidla pro psaní čárky před různými spojovacími výrazy, ovládá pravidla pro oddělování vět v souvětí čárkami	Spojovací výrazy a interpunkce	
Spisovně vyslovuje česká a běžně užívaná cizí slova		Zvuková stránka jazyka:	
	Rozlišuje souhlásky a samohlásky; rozeznává souhlásky měkké, tvrdé a obojetné, znělé a neznělé	Hlávka a písmeno	
	Správně vyslovuje různé souhláskové skupiny, souhlásky se změnou znělosti	Spisovná a nespisovná výslovnost	
	Při mluveném projevu správně používá přízvuk, melodii, důraz, tempo, pauzy	Zvuková stránka slova a věty	
Rozlišuje spisovný jazyk, nářečí a obecnou češtinu a zdůvodní jejich užití		Rozvrstvení národního jazyka:	
	Rozlišuje jazyk spisovný a nespisovný a ví, kdy a kde se používají	Spisovný a nespisovný jazyk	
	Na ukázkách rozezná nářečí, slang,	Útvary národního jazyka	

	argot, obecnou češtinu		
Samostatně pracuje s Pravidly českého pravopisu, se Slovníkem spisovné češtiny a s dalšími slovníky a příručkami		Jazykověda:	
	Podle grafu vysvětlí rozdělení jazykovědy na její jednotlivé součásti	Jazykověda a její složky	
	Zná a umí používat alespoň dvě jazykové příručky	Jazykové příručky	V knižní podobě i na internetu
7. ročník			
Využívá znalostí o jazykové normě při tvorbě vhodných jazykových projevů podle komunikační situace Rozlišuje a příklady v textu dokládá nejdůležitější způsoby obohacování slovní zásoby a zásady tvoření českých slov, rozpoznává přenesená pojmenování, zvláště ve frazémech		Nauka o významu slov:	
	Rozlišuje mluvnický a věcný význam slova	Význam slova	
	Vysvětlí významový rozdíl mezi slovem jednoznačným a mnohoznačným a uvede příklady	Slova jednoznačná a mnohoznačná	
	Rozlišuje sousloví a volné spojení slov, uvede příklad rčení, přísloví	Slovo a sousloví, rčení	
	Pozná významové rozdíly mezi slovy, využívá jich ve vlastním projevu	Synonyma, homonyma, antonyma	
	Rozeznává slova neutrální, lichotivá, hanlivá	Slova citově zbarvená	
	Používá odborné názvy při výkladu odborného textu	Odborné názvy	
		Nauka o tvoření slov:	
	Rozlišuje slova historická, zastaralá, novotvary a slova přejatá	Slovní zásoba a její obohacování	

	Na příkladech slov provede slovotvorný rozbor	Slovotvorba	Slovo odvozené, slovotvorný základ, slovotvorný prostředek
	Rozlišuje jednotlivé způsoby tvoření nových slov a uvede příklady	Způsoby tvoření slov	Odvozování, skládání, zkracování
Správně třídí slovní druhy, tvoří spisovné tvary slov a vědomě jich používá ve vhodné komunikační situaci		Tvarosloví:	
	Správně určuje všechny slovní druhy	Slovní druhy	
	Správně určuje mluvnické kategorie jmen, zájmen; u sloves osobu, číslo, způsob, čas	Mluvnické kategorie	
	Rozlišuje slovesný rod činný a trpný, vytváří správné tvary trpného rodu opisného	Slovesný rod	
	Rozlišuje příslovce a přídavná jména, umí stupňovat příslovce	Příslovce	
	Rozlišuje neohebné slovní druhy a správně je používá při komunikaci	Neohebné slovní druhy	Předložky, spojky, částice, citoslovce
Rozlišuje významové vztahy gramatických jednotek ve větě a v souvětí		Skladba:	
	Rozeznává jednotlivé druhy vět a určuje jejich charakteristické prostředky	Druhy vět podle postoje mluvčího	
	Odlišuje věty s nevyjádřeným podmíněním od vět jednočlenných, pozná větné ekvivalenty, umí je použít v komunikaci	Věty dvojčlenné, jednočlenné, větné ekvivalenty	
	Vyjadřuje podmět různými slovními druhy	Podmět	
	Rozlišuje jednotlivé druhy přísudku	Přísudek	Druhy přísudku

	Určí ve větě předmět, příslovečná určení, přívlastek, přístavek, doplněk	Rozvíjející větné členy	Druhy příslovečných určení, druhy přívlastku
	Nahradí vedlejší větu větným členem a naopak	Nahrazování větných členů vedlejšími větami	
	Rozeznává jednotlivé druhy vedlejších vět	Druhy vedlejších vět	Podmětná, předmětná, příslovečná, přívlastková, doplňková, přísudková
V písemném projevu zvládá pravopis lexikální, slovotvorný, morfologický i syntaktický ve větě jednoduché i souvětí		Pravopis:	
	Ovládá pravopis vyjmenovaných a příbuzných slov	Vyjmenovaná slova	
	Podle vzorů ovládá pravopis koncovek podstatných a přídavných jmen	Koncovky podstatných a přídavných jmen	
	Ovládá shodu přísudku s několikanásobným podmětem	Shoda přísudku s podmětem	
	Ovládá zásady pro psaní velkých písmen ve vlastních jménech	Psaní velkých písmen ve vlastních jménech	
8. ročník			
Rozlišuje a příklady v textu dokládá nejdůležitější způsoby obohacování slovní zásoby a zásady tvoření českých slov, rozpoznává přenesená pojmenování, zvláště ve frazémeh Využívá znalostí o jazykové normě při tvorbě vhodných jazykových projevů podle komunikační situace		Obohacování slovní zásoby:	
	Rozlišuje nejdůležitější způsoby obohacování slovní zásoby, rozpoznává přenesená pojmenování	Nauka o tvoření slov	
	Správně píše a vyslovuje přejatá slova, využívá jazykové příručky	Výslovnost a pravopis přejatých slov	
Správně třídí slovní druhy, tvoří spisovné tvary slov a vědomě jich		Tvarosloví:	
	S pomocí jazykových příruček	Skloňování jmen přejatých a cizích	

ŠKOLNÍ VZDĚLÁVACÍ PROGRAM – Učíme se zdravě žít, komunikovat a znát

používá ve vhodné komunikační situaci	vytváří správné tvary přejatých a cizích vlastních jmen	vlastních jmen	
	Rozlišuje vid dokonavý a nedokonavý, vytváří vidové dvojice sloves	Slovesný vid	
V písemném projevu zvládá pravopis lexikální, slovotvorný, morfologický i syntaktický ve větě jednoduché i souvětí		Pravopis:	
	Ovládá pravopis koncovek ohebných slovních druhů	Psaní i/y v koncovkách	
	Zná a správně používá pravidla psaní předpon	Psaní předpon s-, z-, vz- a předložek s/se, z/ze	
	Ovládá pravidla pro psaní skupin písmen.	Psaní skupin bě/bje, pě, vě/vje, mě/mně	
Rozlišuje významové vztahy gramatických jednotek ve větě a v souvětí		Skladba	
	Rozezná větné členy, větu jednočlennou a dvojčlennou, větu jednoduchou a souvětí	Věta jednoduchá a souvětí	
	Pozná vedlejší větu a určí její druh	Druhy vedlejších vět	
	Určí spojovací výraz mezi hlavními větami, určí významový poměr mezi nimi	Významové poměry mezi souřadně spojenými hlavními větami	Poměr slučovací, odporovací, stupňovací, vylučovací, příčinný, důsledkový
	Podle počtu hlavních vět rozlišuje souvětí souřadné a podřadné	Souvětí souřadné a podřadné	
	Určí slovní druh spojovacího výrazu a zná pravidla pro psaní interpunkce	Spojovací výrazy v souvětí, interpunkce	
	Vytvoří graf složitějšího souvětí	Složitě souvětí	Grafické znázornění
Rozlišuje spisovný jazyk, nářečí a		Obecné výklady o českém jazyce	

obecnou češtinu a zdůvodní jejich užití Využívá znalostí o jazykové normě při tvorbě vhodných jazykových projevů podle komunikační situace	Zařadí češtinu do správné skupiny jazyků	Slovanské jazyky	
	Rozlišuje spisovnou a nespisovnou češtinu a její útvary, uvede příklady	Útvary českého jazyka	
	Vysvětlí pojem jazyková kultura	Jazyková kultura	
9. ročník			
Rozlišuje a příklady v textu dokládá nejdůležitější způsoby obohacování slovní zásoby a zásady tvoření českých slov, rozpoznává přenesená pojmenování, zvláště ve frazémeh		Slovní zásoba a význam slova	
	Vysvětlí pojmy slova nadřazená, podřazená, souřadná, sousloví a uvede příklady	Slovo a sousloví, věcné významy slov	
	Využívá aktivní slovní zásoby k výstižnému vyjadřování	Rozvoj slovní zásoby, jádro slovní zásoby	
	Rozeznává významové vztahy mezi slovy	Synonyma, homonyma, antonyma	
	Uvede příklady odborných názvů, domácích a cizích slov	Rozvrstvení slovní zásoby	Práce se slovníky
		Nauka o tvoření slov	
	Provede rozbor stavby slova	Stavba slova	
	Umí věci pojmenovávat a pojmenováním rozumět	Odvozování, skládání, zkracování	
Správně třídí slovní druhy, tvoří spisovné tvary slov a vědomě jich používá ve vhodné komunikační situaci		Tvarosloví	
	Správně určuje a třídí slovní druhy	Slovní druhy	
	Rozlišuje podstatná jména obecná, vlastní, konkrétní, abstraktní, mluvnické kategorie	Podstatná jména	
	Rozlišuje druhy přídavných jmen,	Přídavná jména	

	mluvnické kategorie, ovládá stupňování		
	Správně skloňuje zájmena a číslovky	Zájmena a číslovky	Druhy, skloňování
	Pozná ve větě přechodníky, určí slovesnou třídu, tvoří spisovné tvary sloves	Slovesa	
	Určí druh a stupeň příslovceí	Příslovce	
	Rozlišuje předložky vlastní a nevlastní	Předložky	
	Rozlišuje spojky souřadící a podřadící	Spojky	
		Skladba	
Rozlišuje významové vztahy gramatických jednotek ve větě a v souvětí V písemném projevu zvládá pravopis lexikální, slovtvorný, morfologický i syntaktický ve větě jednoduché i souvětí	Pozná větu jednoduchou a souvětí, v souvětí určí počet vět, formuluje složitější myšlenku	Věta jednoduchá a souvětí	
	Rozezná věty podle postoje mluvčího	Věty podle postoje mluvčího	
	Vysvětlí rozdíl mezi větou a výpovědí	Věta a výpověď	
	Správně používá zápor v různých komunikačních situacích	Zápor slovní a mluvnický	
	Rozlišuje přívlastek těsný a volný, správně píše interpunkci	Přívlastek	
	Rozezná souvětí souřadné a podřadné, určí druh vedlejších vět	Věta hlavní a vedlejší, druhy vedlejších vět	
	Vytvoří graf složitěho souvětí, správně píše interpunkci, orientuje se	Složitě souvětí	

	ve složitějším textu		
	Ovládá grafické vyjádření přímé řeči	Řeč přímá a nepřímá	
	Umí použít samostatný větný člen, vsuvku, oslovení; v psaném projevu zvládá interpunkci	Samostatný větný člen, oslovení, vsuvka, věta neúplná	
	Rozčlení výpověď na východisko a jádro, sestaví správně větu vzhledem k mluvnickým a rytmickým činitelům	Pořádek slov v české větě	
	Aplikuje zásady českého pravopisu při tvorbě vlastního písemného projevu	Pravopis - interpunkce	
Spisovně vyslovuje česká a běžně užívaná cizí slova		Zvuková stránka jazyka:	
	Při čtení správně vyslovuje	Hlásky a hláskové skupiny	Spisovná výslovnost
	Správně využívá přízvuk, své poznatky aplikuje při recitaci uměleckého textu	Větný přízvuk, větná melodie	
Samostatně pracuje s Pravidly českého pravopisu, se Slovníkem spisovné češtiny a s dalšími slovníky a příručkami		Obecné výklady o jazyce:	
Rozlišuje spisovný jazyk, nářečí a obecnou češtinu a zdůvodní jejich užití	Uvědomuje si rozdíly mezi projevem mluveným a psaným, zná způsoby mimoverbální komunikace	Projev mluvený a psaný, řeč, jazyk	
Využívá znalostí o jazykové normě při tvorbě vhodných jazykových projevů podle komunikační situace	Rozdělí slovanské jazyky do skupin a zařadí češtinu, s pomocí ukázek popíše vývoj českého jazyka	Slovanské jazyky, vývoj jazyka, útvary českého jazyka	
	Vysvětlí, čím se zabývají jednotlivé disciplíny jazykovědy	Jazykověda a její disciplíny	
	Dorozumívá se kultivovaně,	Jazyková kultura	

	výstižně, spisovně		

Sloh

RVP výstupy 6. ročník	ŠVP rozpracované výstupy	Učivo	Poznámky
Rozlišuje subjektivní a objektivní sdělení a komunikační záměr partnera v hovoru	Umí vysvětlit rozdíly mezi projevem mluveným a psaným Vysvětlí, co je komunikace a pokusí se formulovat její pravidla	Projev mluvený a psaný Komunikace	
Dorozumívá se kultivovaně, výstižně, jazykovými prostředky vhodnými pro danou komunikační situaci	Čitelně a bez chyby vyplní jednoduchý tiskopis, rozlišuje adresáta a odesílatele Umí vhodným a výstižným způsobem komunikovat s dospělými i se spolužáky Umí správně sestavit dopis, chápe rozdíl mezi dopisem osobním a úředním	Vyplňování jednoduchých tiskopisů Jednoduché komunikační žánry Dopis osobní a úřední	Poštovní poukázky, podací lístek Vzkaz, inzerát, objednávka, zpráva a oznámení, SMS, e-mail
Uspořádá informace v textu s ohledem na jeho účel, vytvoří koherentní text s dodržováním pravidel mezivětného navazování	Vybírá vhodné jazykové prostředky, zachovává logický postup při různých druzích popisu	Popis	Popis budovy, místnosti, postavy, krajiny, pracovního postupu
Využívá základy studijního čtení – vyhledá klíčová slova, formuluje hlavní myšlenky textu, vytvoří	Z odborného textu vypíše hlavní myšlenky, zkratkovitě zachycuje obsah textu	Výtah a výpisky	

otázky a stručné poznámky, výpisky nebo výtah z přečteného textu; samostatně připraví a s oporou o text přednese referát			
Využívá poznatků o jazyce a stylu ke gramaticky i věcně správnému písemnému projevu a k tvořivé práci s textem nebo i k vlastnímu tvořivému psaní na základě svých dispozic a osobních zájmů	Vybírá vhodné jazykové prostředky a zachovává dějovou posloupnost při vypravování, vytváří osnovu vypravování	Vypravování	Časová posloupnost, osnova, jazykové prostředky
7. ročník			
Uspořádá informace v textu s ohledem na jeho účel, vytvoří koherentní text s dodržováním pravidel mezivětného navazování	Používá vhodné jazykové prostředky a výstižně formuluje myšlenky v různých druzích popisu, sestaví osnovu popisu	Popis	Popis statický a dynamický, osnova, jazykové prostředky, odborné názvy
	Vystihne povahové rysy člověka, využívá rčení, přísloví, přirovnání	Charakteristika	Charakteristika vnitřní a vnější, rčení, přirovnání
	Výstižně formuluje pocity a prožitky v subjektivně zabarveném popisu	Líčení	Jazykové prostředky
Využívá základy studijního čtení – vyhledá klíčová slova, formuluje hlavní myšlenky textu, vytvoří otázky a stručné poznámky, výpisky nebo výtah z přečteného textu; samostatně připraví a s oporou o text přednese referát	Sestaví osnovu odborného textu, vyjádří hlavní myšlenky, zachytí text ve zkrácené podobě	Výtah	Třídění informací, hlavní myšlenka, klíčová slova
Dorozumívá se kultivovaně, výstižně, jazykovými prostředky vhodnými pro	Umí napsat věcně a formálně správnou žádost	Žádost	

danou komunikační situaci	Sestaví strukturovaný životopis, zná jeho účel	Životopis	Vlastní životopis, profesní životopis, životopis známé osobnosti
Využívá poznatků o jazyce a stylu ke gramaticky i věcně správnému písemnému projevu a k tvořivé práci s textem nebo i k vlastnímu tvořivému psaní na základě svých dispozic a osobních zájmů	Sestaví osnovu vypravování, používá různá významová slovesa, přídavná jména, dodržuje dějovou posloupnost	Vypravování	Tvořivé psaní
8. ročník			
Využívá základy studijního čtení – vyhledá klíčová slova, formuluje hlavní myšlenky textu, vytvoří otázky a stručné poznámky, výpisky nebo výtah z přečteného textu; samostatně připraví a s oporou o text přednese referát	Formuluje hlavní myšlenky textu, vytváří stručné poznámky, uvádí citace	Výtah	Práce s odborným textem, citace, výpisky, studijní čtení
	Uspořádá získané informace, vytvoří jasný a srozumitelný výkladový text, sestaví výklad mluvený i psaný	Výklad	Jazykové prostředky, osnova, formulace myšlenek a názorů v logickém sledu, uspořádání informací
Využívá poznatků o jazyce a stylu ke gramaticky i věcně správnému písemnému projevu a k tvořivé práci s textem nebo i k vlastnímu tvořivému psaní na základě svých dispozic a osobních zájmů	Interpretuje charakteristiku literárního hrdiny, vytvoří charakteristiku vlastní	Charakteristika literární postavy	Charakteristika vnější a vnitřní, přímá a nepřímá
	Rozlišuje subjektivní a objektivní sdělení, výstižně a kultivovaně vyjádří své myšlenky a pocity	Líčení	Jazykové prostředky, kompozice
	Dokáže vyjádřit své názory a vhodně argumentovat, odlišuje fakta od názorů	Úvaha	Postup, druhy úvahy a využití, tvořivé psaní, formulace vlastního názoru

Odlišuje spisovný a nespisovný projev a vhodně užívá spisovné jazykové prostředky vzhledem ke svému komunikačnímu záměru Uspořádá informace v textu s ohledem na jeho účel, vytvoří koherentní text s dodržováním pravidel mezivětného navazování	V ukázkách rozezná různé styly, slohové postupy a útvary	Slohové postupy a útvary	
Odlišuje ve čteném nebo slyšeném textu fakta od názorů a hodnocení, ověřuje fakta pomocí otázek nebo porovnáváním s dostupnými informačními zdroji Rozpoznává manipulativní komunikaci v masmédiích a zaujímá k ní kritický postoj	Vyhledává informace z několika zdrojů a porovnává je, ověří pravdivost informace; uvede příklady manipulace v masmédiích	Vyhledávání a třídění informací	Při zpracování výtahu a výkladu
9. ročník			
Využívá základy studijního čtení – vyhledá klíčová slova, formuluje hlavní myšlenky textu, vytvoří otázky a stručné poznámky, výpisky nebo výtah z přečteného textu; samostatně připraví a s oporou o text přednese referát	Ovládá základy studijního čtení; vyhledá informace, vybírá vhodné jazykové prostředky, napíše a přednese krátký výklad na zvolené téma	Výklad	Osnova, jazykové prostředky, formulování hlavních myšlenek, uspořádání informací, prezentace
Využívá poznatků o jazyce a stylu ke gramaticky i věcně správnému písemnému projevu a k tvořivé práci s textem nebo i k vlastnímu tvořivému psaní na základě svých dispozic a osobních zájmů	Při popisu děje zachová jasnost, stručnost, přehlednost; používá odborné názvy	Popis pracovního postupu	Práce s odborným textem, odbornými názvy
	Rozlišuje hlavní motiv, popředí, pozadí	Popis uměleckého díla	Jazykové prostředky, osnova
	Využívá prostředky uměleckého	Subjektivně zabarvený popis	

	popisu		
	Rozlišuje přímou a nepřímou charakteristiku	Charakteristika	Povaha, schopnosti, zájmy, kultivované vyjadřování
	Dokáže reprodukovat děj, plynule a souvisle se vyjadřuje	Vypravování	Tvořivé psaní
Dorozumívá se kultivovaně, výstižně, jazykovými prostředky vhodnými pro danou komunikační situaci	Na základě získaných poznatků se zamyslí nad problémem, dospěje k závěru	Úvaha	
Dorozumívá se kultivovaně, výstižně, jazykovými prostředky vhodnými pro danou komunikační situaci V mluveném projevu připraveném i improvizovaném vhodně užívá verbálních, nonverbálních i paralingválních prostředků řeči	Zvládá mluvený projev, intonaci, tempo, společenské chování řečníka	Proslov	Požadavky na text i řečníka
Odlišuje ve čteném nebo slyšeném textu fakta od názorů a hodnocení, ověřuje fakta pomocí otázek nebo porovnáváním s dostupnými informačními zdroji Zapojuje se do diskuse, řídí ji a využívá zásad komunikace a pravidel dialogu	Dokáže řídit diskusi, věcně se do ní zapojovat; efektivně spolupracuje na řešení problému	Diskuse	
Rozpoznává manipulativní komunikaci v masmédiích a zaujímá k ní kritický postoj	Vyhledá fejeton v tisku, zamýšlí se nad aktuálními problémy	Fejeton	Publicistické útvary
	Vysvětlí pojem otevřený dopis a jeho cíl	Dopis, otevřený dopis	
	Zhodnotí význam reklamy, uvědomuje si rizika klamavé	Reklama v masmédiích	

	reklamy		
Odlišuje spisovný a nespisovný projev a vhodně užívá spisovné jazykové prostředky vzhledem ke svému komunikačnímu záměru	Na ukázkách rozezná jednotlivé funkční styly, poznatky využívá při vlastním psaní	Funkční styly	Prostěsdělovací, odborný, administrativní, publicistický, umělecký, řečnický

Literatura

RVP výstupy	ŠVP rozpracované výstupy	Učivo	Poznámky	
6. - 9. ročník				
<p>Uceleně reprodukuje přečtený text, jednoduše popisuje strukturu a jazyk literárního díla a vlastními slovy interpretuje smysl díla</p> <p>Formuluje ústně i písemně dojmy ze své četby, návštěvy divadelního nebo filmového představení a názory na umělecké dílo</p> <p>Tvoří vlastní literární text podle svých schopností a na základě osvojených znalostí základů literární teorie</p> <p>Porovnává různá ztvárnění téhož námětu v literárním, dramatickém i filmovém zpracování</p>	<p>V komunikaci s textem rozvíjí emocionální a estetické vnímání a hodnocení jeho významů</p>	Tvořivé činnosti s literárním textem:		
		Přednes vhodných textů		
	<p>Samostatně formuluje dojmy z četby, z divadelního představení a filmu, vyjadřuje kritické názory na jejich obsah</p>	<p>Volná reprodukce čteného nebo slyšeného textu</p>	Záznam a reprodukce hlavních myšlenek	
	<p>Vnímá názory a argumenty druhých s porozuměním a rozvíjí kritický dialog</p> <p>Dokáže porovnat různá ztvárnění téhož námětu v různých literárních druzích a žánrech, v literatuře a filmu</p>	<p>Interpretuje významy a smysl textu</p>	Interpretace literárního textu	
			Dramatizace	
			Vytváření vlastních textů	
	<p>Výrazně čte, ovládá v rámci svých možností vstup do role postavy, tvoří vlastní literární text jako variaci, parafrázi, parodii nebo dramatizaci</p>	Ilustrace		

	textu původního, pokouší se literárně vyjádřit lyrickou náladu		
<p>Rozpoznává základní rysy výrazného individuálního stylu autora Rozlišuje literaturu hodnotnou a konzumní, svůj názor doloží argumenty</p>	<p>Přiměřeně svým znalostem užívá při hodnocení literárně teoretickou terminologii Prožívá a uvědomuje si estetickou funkci jazyka, kompozice a tématu textu v konkrétním užití – dokáže poznat a interpretovat významy obrazných pojmenování, zvukové stránky jazyka (zvláště ve veršové výstavbě), přiměřeně hodnotit kompozici epických a dramatických žánrů, postavu v syžetové situaci (motivaci jejího chování a jednání ve vazbě na historický kontext prostředí a děje) Rozpoznává literární styl vysoký a nízký, druhy komického postoje, rozpoznává ve vztahu k původnímu textu parafrázi, parodii a travestii Rozpoznává základní rysy individuálního stylu autora</p>	Základy literární teorie a historie:	
		Námět a téma díla	
		Literární hrdina	
		Kompozice	
		Jazyk literárního díla	Obrazná pojmenování, jazykové prostředky, rým, rytmus
		Literatura umělecká a věcná	Populárně-naučná, literatura faktu, publicistika, umělecká literatura
<p>Rozlišuje základní literární druhy a žánry, porovná je i jejich funkci, uvede jejich výrazné představitele Uvádí základní literární směry a jejich významné představitele v české a světové literatuře</p>	<p>Rozlišuje a charakterizuje literární druhy a žánry, dokáže uvést jejich výrazné představitele, uvědomuje si žánrovost jako historickou kvalitu Rozpoznává a charakterizuje literární styl literárních směrů a dokáže jmenovat jejich reprezentativní</p>	Literární druhy a žánry:	
		Poezie	Hrdinský epos, balada, epigram, lidová píseň, moderní písňové texty, sonet
		Próza	Povídka, román, pohádka, deník, kronika, esej, pověst, báje, mýtus,

	představitele ve světové a české literatuře		legenda, cestopis, biografie
		Drama	
		Lyrika	
		Epika	
		Vývojová období národní a světové literatury	Antické drama, středověké hrdinské eposy, legendy, renesance, baroko, klasicismus, realismus, moderna, avantgarda, literatura 20. století
Vyhledává informace v různých typech katalogů, v knihovně i v dalších informačních zdrojích	Vyhledává informace z různých zdrojů (knihovna, internet), samostatně je umí zpracovat do útvaru referátu	Informační zdroje:	
		Knihovna, internet	
		Katalog	
		Encyklopedie	

Vyučovací předmět: Anglický jazyk

Vzdělávací oblast: Jazyk a jazyková komunikace

Vzdělávací obor: Cizí jazyk

Obsahové, časové a organizační vymezení

Anglický jazyk je vyučován v šestém až devátém ročníku. Jeho obsahem je naplňování očekávaných výstupů vzdělávacího oboru Cizí jazyk a souvisejících tematických okruhů průřezových témat Rámcového vzdělávacího programu pro základní vzdělávání. Cílem je poskytnout žákům nástroj komunikace při kontaktu s lidmi z různých částí světa, ale i pro práci s počítačem, internetem atd. Proto klademe důraz na rozvoj komunikačních dovedností, kterým podřizujeme i výuku gramatické části vzdělávacího předmětu.

Výuka probíhá většinou ve třídách s projektorem a interaktivní tabulí, někdy v učebně informatiky, neboť využíváme všech dostupných výukových programů.

Na druhém stupni pracují žáci ve větší míře s autentickými texty, konverzují spolu anglicky ve větších celcích. V souvislosti s probíraným zeměpisným a dějepisným učivem se žáci seznamují s reáliemi anglicky mluvících zemí. Angličtinu používají při práci s internetem i v částech jiných vyučovacích předmětů.

Vyučovací předmět má u všech ročníků stejnou časovou dotaci, tj. 3 hodiny týdně.

Výuka probíhá vždy v celém ročníku najednou.

Průřezová témata

Osobnostní a sociální výchova

dovednosti pro učení a studium, schopnost vyjádřit vlastní postoj, názor, pohled na věc

žák je veden k samostatné práci, soběstačnosti a skrze interaktivní tematická zaměření je motivován k dalšímu studiu

Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech

rodinné příběhy, lidová slovesnost, různé zvyky a tradice národů Evropy

Předmět anglický jazyk a námi používané učebnice nabízejí v tomto směru dostatek aktivit. Umožňují žákům nahlédnout do denního života anglicky mluvících dětí a pomocí poutavých příběhů, cvičení a her seznamují podrobněji žáka s reáliemi anglicky mluvících zemí, čímž mu aktivně rozšiřuje slovní zásobu a nabízí žákovi možnost podrobněji se seznámit s různými národnostmi, poznat jejich specifika, zvyky, obyčejy a kulturní odlišnosti jednotlivých národů.

Multikulturní výchova

specifické rysy jazyků a jejich rovnocennost, naslouchání druhým, komunikace s příslušníky jiných sociokulturních skupin, vstřícný postoj k odlišnostem, respektování odlišné kultury

V této oblasti nabízejí námi používané učebnice anglického jazyka pestrou řadu aktivit, dostatek

poslechů (namluveno rodilými mluvčími), čtivých příběhů ze života dětí s výchovnými prvky, které jsou podány nenásilnou formou. Cílem je směřování k toleranci vůči národnostním rozdílům a nabízí podněty k úvaze o každodenních etických otázkách.

Mediální výchova

kritické čtení a vnímání mediálních sdělení, interpretace vztahu mediálních sdělení a reality a tvorba mediálního sdělení, pochopení základních mediálních odkazů, využití mediálních prostředků

Výchovné a vzdělávací strategie

Ve vyučovacím předmětu Anglický jazyk využíváme pro utváření a rozvoj klíčových kompetencí zejména strategie, které mají žákům umožnit:

Kompetence k učení

Zdůrazňujeme důležitost schopnosti komunikovat anglicky pro další studium i praktický život. Žáci využívají ve výuce různé styly učení, což je vede k tomu, aby si sami vybrali ty, které jim vyhovují. Učí se sebehodnocení na konci probírané lekce. Žáci se učí pracovat samostatně, využívat dostupné učební materiály a rozvíjet tak svou slovní zásobu. Při osvojování gramatických celků se žáci učí používat induktivní metodu a rozvíjet tak tuto kompetenci.

Kompetence k řešení problémů

Řešíme jednoduché problémové situace v cizojazyčném prostředí.

Motivujeme k tomu nebát se mluvit anglicky s cizím člověkem.

Žáci se učí hledat gramatická pravidla a jejich užití prostřednictvím induktivní metody. Prostřednictvím různě zaměřených projektů se žáci učí řešit problémy při rozvoji řečových dovedností – např. vyhledáváním informací v textech (psaných či mluvených).

Kompetence komunikativní

Rozvoj komunikativní kompetence je v učení cizího jazyka klíčový. Žáci se učí vést dialog, tedy poslouchat a reagovat na partnera v dialogu tak, aby interakce byla plynulá a efektivní. Učíme žáky používat fráze, vhodné ke komunikaci s vrstevníky.

Kompetence sociální a personální

Rozvoj sociálních a personální kompetence je vázán na rozvoj kompetence komunikační. Žáci jsou vedeni k práci ve dvojicích a skupinách, při plnění úkolů komunikují. Učí se naslouchat druhým, být empatičtí, pomáhat ostatním v komunikaci tak, aby byla efektivní. Žáci se učí vzájemné podpoře při učení, kde je důležitá i emoční stránka, každý by měl mít možnost zažít úspěch a přát ho ostatním.

Kompetence občanské

Žáci jsou vedeni k postupné samostatnosti při učení, měli by být schopni plánování krátkodobých i dlouhodobých cílů. V pracovním sešitě jsou vedeni k sebehodnocení, s nímž je spojena schopnost reflexe. Učí se respektovat druhého, být zdvořilí a akceptovat odlišnosti jiných kultur a národů.

Kompetence pracovní

Žáci jsou vedeni k samostatnosti při plánování i samotném učení. Jsou jim předkládány strategie, které mohou používat při učení především slovní zásobě a gramatice.

RVP výstupy 6.ročník	ŠVP výstupy	UČIVO	POZNÁMKY
<p>-rozumí informacím v jednoduchých poslechových textech, jsou-li pronášeny pomalu a zřetelně</p> <p>-rozumí obsahu jednoduché a zřetelně vyslovované promluvy či konverzace, který se týká osvojovaných témat</p> <p>-zeptá se na základní informace a adekvátně reaguje v běžných formálních i neformálních situacích</p> <p>- mluví o své rodině, kamarádech, škole, volném čase a dalších osvojovaných tématech</p> <p>-vypráví jednoduchý příběh či událost; popíše osoby, místa a věci ze svého každodenního života</p>	<p>- rozumí základním informacím v jednoduchém poslechovém textu s oporou v učebnici</p> <p>- rozumí základním informacím v krátkých poslechových textech, které se týkají osvojených tematických okruhů</p> <p>- tvoří krátké odpovědi</p> <p>- rozumí jednoduché konverzaci, která je na nahrávce k učebnici a která obsahuje známou slovní zásobu</p> <p>- rozumí jednoduchým otázkám, které se týkají jeho osoby</p> <p>- odpoví na jednoduché otázky, které se týkají jeho osoby</p> <p>-umí pozdravit a rozloučit se, hovořit o své rodině a kamarádech, zeptat se někoho, kolik mu je a odkud pochází, omluvit se někomu, popřát hezký víkend, popřát k narozeninám, dát nějaký návrh, poprosit někoho o pomoc</p> <p>-stručně popíše svůj den, vysvětlí cestu, hovoří o oblečení a domluví se v obchodě</p> <p>-řekne, co má rád (ráda), jak tráví volný čas a jaké jsou jeho záliby</p>	<p>Tematické okruhy:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Countries and nationalities • Homes: <ul style="list-style-type: none"> - rooms in the house - furniture - describing a room • Family: <ul style="list-style-type: none"> - family relationships - describing people - describing character • Life: <ul style="list-style-type: none"> - daily routines - free time and activities - jobs • Keep fit: <ul style="list-style-type: none"> - sports - free time activities • School: <ul style="list-style-type: none"> - school subjects - school rules • Food: <ul style="list-style-type: none"> - food and drinks • Places: <ul style="list-style-type: none"> - the weather, - animals 	

<p>-vyhledá požadované informace v jednoduchých každodenních autentických materiálech</p> <p>-rozumí krátkým a jednoduchým textům, vyhledá v nich požadované informace</p> <p>-vyplní základní údaje o sobě ve formuláři</p> <p>-napíše jednoduché texty týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a dalších osvojovaných témat</p> <p>-reaguje na jednoduché písemné sdělení</p>	<p>-podá základní informace o svém městě a zemi</p> <p>- v krátkém textu odvodí význam některých neznámých slovíček a slovních spojení za pomoci obrázků a jiných grafických předloh</p> <p>- rozumí slovům a jednoduchým větám, které se týkají osvojených tematických okruhů (zejména má-li k dispozici vizuální oporu)</p> <p>- je schopen vyhledat konkrétní informace</p> <p>- je schopen vyplnit své osobní informace do textu</p> <p>- reaguje na jednoduché písemné sdělení</p> <p>- vytvoří několik vět o sobě a své osobě</p> <p>- píše jednoduché praktické typy textů (e-mail, vzkaz, zpráva, pohlednice...)</p>	<p>Jazykové prostředky:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Be- positive, questions • Subject pronouns • Vazba there is/ are • Irregular plurars • Demonstrative pronouns • Preposition of place • Verb –to have got- positive, questions, negative • Present simple positive • Can- positive and negative forms and short answers , adverbs of manner, • Imperative • Adverbs of fequency • Prepositon of time • Must: positive and negaive forms • Countable nad uncountable nouns 	
--	--	---	--

RVP výstupy	ŠVP rozpracované výstupy	UČIVO	POZNÁMKY
7.ročník			
<p>-rozumí informacím v jednoduchých poslechových textech, jsou-li pronášeny pomalu a zřetelně</p> <p>-rozumí obsahu jednoduché a zřetelně vyslovované promluvy či konverzace, který se týká osvojených témat</p> <p>-zeptá se na základní informace a adekvátně reaguje v běžných formálních i neformálních situacích</p> <p>- mluví o své rodině, kamarádech, škole, volném čase a dalších osvojených tématech</p> <p>-vypráví jednoduchý příběh či událost; popíše osoby, místa a věci ze svého každodenního života</p>	<p>-porozumí pokynům, otázkám a promluvám učitele nebo zprostředkovaným ze zvukového záznamu a vycházejícím převážně ze známé slovní zásoby a gramatiky</p> <p>- rozumí, co se ho lidé ptají, vyprávěnému příběhu, rozhovorům</p> <p>- v monologu a dialogu najde jednotlivé informace, myšlenky a návrhy</p> <p>-řekne, kde byl/a na prázdninách a co dělal/a, získá informace od druhých, popíše fotografii</p> <p>-řekne a zeptá se, co musí, nemusí nebo nemůže dělat</p> <p>-omluví se, někomu něco zakáže a o něco požádá</p> <p>-mluví o počasí</p> <p>-porovnává vlastnosti osob a věcí, popíše člověka, zavolá pomoc v případě nouze</p> <p>-navrhne plán do budoucna a mluví o svých plánech</p> <p>řekne, kde kdo byl nebo nebyl a mluví o tom, co bude dělat</p>	<p>Tematické okruhy:</p> <ul style="list-style-type: none"> • People: <ul style="list-style-type: none"> - daily life - daily routines - jobs in the house • Travel: <ul style="list-style-type: none"> - transport means - space travel - inventions • The Future: <ul style="list-style-type: none"> - weekend activities • The past: <ul style="list-style-type: none"> - time - airport - animals • Heroes: <ul style="list-style-type: none"> - feelings • Nature: <ul style="list-style-type: none"> - geography - animals • Outdoors: <ul style="list-style-type: none"> - shops • Cyberworld: <ul style="list-style-type: none"> - TV programmes - computers 	

<p>-vyhledá požadované informace v jednoduchých každodenních autentických materiálech</p> <p>-rozumí krátkým a jednoduchým textům, vyhledá v nich požadované informace</p> <p>-vyplní základní údaje o sobě ve formuláři</p> <p>-napíše jednoduché texty týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a dalších osvojovaných témat</p> <p>-reaguje na jednoduché písemné sdělení</p>	<p>- najde v textu konkrétní informaci</p> <p>-najde v textu informaci a odpoví na otázku týkající se textu</p> <p>-stručně shrne hlavní myšlenky textu</p> <p>-tvoří gramaticky správné věty a souvětí, otázky a odpovědi a používá je k písemným projevům vycházejícím z dosud aktivně zvládnutého lexikálního i gramatického učiva</p> <p>-napíše jednoduché texty týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času, přátel a dalších osvojovaných témat</p> <p>- zvládne psaní praktických textů (e-mail, zpráva, pohlednice) a dokáže na ně vhodně reagovat</p>	<p>Jazykové prostředky:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Present simple – all forms • Present continuous – all forms • Past simple- be-: positive, negative, questions and short answers • Past simple -regular verbs • Present continuous as future • Preposition of time • Past simple – irregular verbs • Past simple - positive, negative, questions and short answers • Comparative adjectives (as...as/not as...as) • Superlative adjectives • Use – would like to • May/Might • Must vs. Have to • Should 	
---	---	--	--

RVP výstupy	ŠVP rozpracované výstupy	UČIVO	POZNÁMKY
8.ročník			
<p>-rozumí informacím v jednoduchých poslechových textech, jsou-li pronášeny pomalu a zřetelně</p> <p>-rozumí obsahu jednoduché a zřetelně vyslovované promluvy či konverzace, který se týká osvojovaných témat</p> <p>-zeptá se na základní informace a adekvátně reaguje v běžných formálních i neformálních situacích</p> <p>- mluví o své rodině, kamarádech, škole, volném čase a dalších osvojovaných tématech</p> <p>-vypráví jednoduchý příběh či událost; popíše osoby, místa a věci ze svého každodenního života</p>	<p>-rozumí informacím v jednoduchých poslechových textech, přímých nebo reprodukováných, pronášených v normálním tempu a obsahujících kromě známého jazykového materiálu i slova neznámá, pro pochopení obsahu a vyhledání informací nepodstatná</p> <p>- rozliší důležité informace od nedůležitých</p> <p>- rozumí stručné telefonní konverzaci, vzkazu na záznamníku, programu v TV a rádiu</p> <p>- je schopen reprodukovat předem slyšený text</p> <p>-na základě doposud aktivně osvojených prostředků a rozšířených o učivo 8. ročníku, žák sestaví ústní popisy míst (města), věcí, filmu, popíše lidi a jejich pocity, problémy a činnosti vykonávané v minulosti, dohodnuté do budoucnosti a děje, které souvisejí jak s minulostí, tak s přítomností, umí se na ně zeptat</p> <p>-vyjádří nutnost, zákaz, radu,</p>	<p>Tematické okruhy:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Events: <ul style="list-style-type: none"> - free time activities - theatre, concerts - celebrations – festivals and special days • Ambitions: <ul style="list-style-type: none"> - transport means • Science: <ul style="list-style-type: none"> - the solar system - the future - technology • Helping others: <ul style="list-style-type: none"> - a care - problems • The future: <ul style="list-style-type: none"> - enviroment - green lifestyle - education • Challenge: <ul style="list-style-type: none"> - expeditions and adventure - physical activities • Teen life: <ul style="list-style-type: none"> - shopping - friends and people 	

<p>-vyhledá požadované informace v jednoduchých každodenních autentických materiálech</p> <p>-rozumí krátkým a jednoduchým textům, vyhledá v nich požadované informace</p> <p>-vyplní základní údaje o sobě ve formuláři</p> <p>-napíše jednoduché texty týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a dalších osvojovaných témat</p> <p>-reaguje na jednoduché písemné</p>	<p>rozhodnutí a odmítnutí návrhu a nabídky</p> <p>- je schopen základního popisu technických věcí, popíše cestu, hovoří o jiných etnických menšinách, popíše svůj volný čas, mluví o přírodě a životním prostředí</p> <p>- vede plynulejší konverzaci</p> <p>- zvládá základní zdvořilostní fráze</p> <p>-vyhledá požadované informace v autentických materiálech (časopisy, prospekty, účtenky, programy kin a divadel, noviny, jízdní řády)</p> <p>- rozumí obsahu učebnicových textů a článků v časopisech, v nichž význam klíčových neznámých slov odhadne z kontextu nebo je vyhledá v překladovém slovníku.</p> <p>- vyvodí z textu požadovanou informaci</p> <p>-čte plynule a foneticky správně</p> <p>-s využitím produktivně osvojené slovní zásoby a gramatických struktur sestaví písemné sdělení na dané téma</p> <p>- napíše krátké praktické texty (e-mail, sms, vzkaz) i delší texty (dopis, příběh)</p> <p>- vyplní různé typy jednoduchých formulářů</p>	<p>Jazykové prostředky:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Past continuous – all form • Adverbs of manner • Be going to – all forms • Preposition of movement • Will for prediction • First conditional • Have to – past form • Will for offers, promises, decisions • Present perfect – for/ since/ just/ already/ yet • Idefinite pronouns 	
--	--	--	--

sdělení	-sestaví písemné sdělení, ve kterém popíše děje minulé, přítomné i budoucí		
RVP výstupy	ŠVP rozpracované výstupy	UČIVO	POZNÁMKY
9.ročník			
<p>-rozumí informacím v jednoduchých poslechových textech, jsou-li pronášeny pomalu a zřetelně</p> <p>-rozumí obsahu jednoduché a zřetelně vyslovované promluvy či konverzace, který se týká osvojovaných témat</p> <p>-zeptá se na základní informace a adekvátně reaguje v běžných formálních i neformálních situacích</p> <p>- mluví o své rodině, kamarádech, škole, volném čase a dalších osvojovaných tématech</p> <p>-vypráví jednoduchý příběh či</p>	<p>-rozumí obsahu promluvy či konverzace na dané téma, pomalu pronášenému projevu na specifické téma, rozlišuje formální a neformální promluvu či rozhovor</p> <p>-rozumí informacím v poslechových textech a projevech (nejen přímých, ale i reprodukováných), jsou-li pronášeny pomalu a zřetelně</p> <p>- vyplní formulář či tabulku za základě poslechu</p> <p>- rozliší důležité informace od nedůležitých</p> <p>- rozumí stručné telefonní konverzaci, vzkazu na záznamníku, programu v TV a rádiu</p> <p>- tvoří samostatně delší, složitější a jazykově bohatší ústní sdělení a využívá v nich dosud aktivně zvládnuté gramatické a lexikální učivo a nové jazykové prostředky</p> <p>-adekvátně reaguje v běžných formálních i neformálních situacích</p> <p>-souvisleji se vyjadřuje v rámci</p>	<p>Tematické okruhy:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Well- being: <ul style="list-style-type: none"> - healthy life - illness and injuries • Movie mad: <ul style="list-style-type: none"> - films • Values: <ul style="list-style-type: none"> - crime - social problems - society • Communication: <ul style="list-style-type: none"> - ways of communication - emotions, greetings • Cities: <ul style="list-style-type: none"> - countries - cities - places in a town • My life: <ul style="list-style-type: none"> - family, friendship, - technology - curriculum vitae 	

<p>událost; popíše osoby, místa a věci ze svého každodenního života</p> <p>-vyhledá požadované informace v jednoduchých každodenních autentických materiálech -rozumí krátkým a jednoduchým textům, vyhledá v nich požadované informace</p>	<p>probraných tematických okruhů -vytvoří situační rozhovory, umí vyžádat a poskytnout informace a domluví se v běžných formálních a neformálních situacích -mluví o své rodině a volnočasových aktivitách -dovede vyjádřit vlastní zážitky, myšlenky, postoje, představy (např. o budoucím povolání) a názory (např. na módu, volný čas mladých lidí) -vyjádří blahopřání, pochybnost, obavu, lítost, souhlas a nesouhlas - vypráví jednoduchý příběh či událost - dá radu, doporučí způsob řešení problému, vyjádří zamýšlenou, jistou i obecnou budoucnost, orientuje se v prostoru a čase -zvládá oslovení, pozdravy, představování, omluvu, poděkování, prosbu, žádost o pomoc, přání</p> <p>-umí vyhledat informace v autentických materiálech (články a inzeráty v časopisech, prospekty,...) -pochopí celkový smysl, zachytí hlavní myšlenku a vyhledá požadované informace v delším přečteném textu. -vypořádá se s větším množstvím</p>	<p>Jazykové prostředky:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Revision: <ul style="list-style-type: none"> - present simple - present continuous - pronouns - possessive adjectives - past simple - past continuous - present perfect - future – will, going to - first conditional • Zero conditional • Relative pronouns • Reported speech • Second conditional • Used to/ didn't use to 	
---	---	---	--

<p>-vyplní základní údaje o sobě ve formuláři -napíše jednoduché texty týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a dalších osvojovaných témat -reaguje na jednoduché písemné sdělení</p>	<p>neznámých slov, pro pochopení textu nepodstatných nebo při čtení snadno odhadnutelných z kontextu -čte plynule a foneticky správně -zvládne číst jednodušší odborné texty -vyvodí z textu požadovanou informaci a odpoví na otázky týkající se textu</p> <p>- vytvoří si vlastní životopis - vyplní údaje do formuláře (žádost o práci, inzerát...) - reaguje na jednoduché písemné sdělení (sms, e-mail, dopis, inzerát, nabídka brigády...) - dokáže napsat se správným pravopisem produktivně osvojená slova související s probíranými tematickými okruhy (např. péče o zdraví, nákupy,...), chápe vztah mezi písemnou a fonetickou formou - napíše krátký text s použitím jednoduchých vět, slovních spojení a dosud zvládnutých gramatických struktur o sobě, své rodině a o tom, co dělá každý den a ve volném čase.</p>		
--	---	--	--

Vyučovací předmět: Ruský jazyk

Vzdělávací oblast: Jazyk a jazyková komunikace

Vzdělávací obor: Cizí jazyk

Obsahové, časové a organizační vymezení

Předmět Ruský jazyk naplňuje očekávané výstupy vzdělávacího oboru - další cizí jazyk rámcového vzdělávacího programu pro základní vzdělávání. Ruský jazyk je vyučován tak, aby logicky navazoval na výuku anglického a českého jazyka. Cílem je poskytnout žákům nástroj ústní i základní písemné komunikace při kontaktu s lidmi z různých částí světa. Proto klademe důraz převážně na rozvoj komunikačních dovedností. Žáci se také učí a fixují výslovnost, gramatiku a slovní zásobu pomocí básniček, písniček a her na základě dosažené úrovně. V Ruském jazyce se předpokládá dosažení úrovně A1.

Vyučovací předmět Ruský jazyk je realizován v 8. a 9. ročníku, a to vždy s tříhodinovou týdenní dotací. Výuka předmětu probíhá vždy v celém ročníku najednou. Předmět další cizí jazyk je vyučován v klasických třídách i v multimediální a počítačové učebně s možností využití dataprojektoru a audiovizuální techniky.

Průřezová témata

Osobnostní a sociální výchova

dovednosti pro učení a studium, schopnost vyjádřit vlastní postoj, názor, pohled na věc

žák je veden k samostatné práci, soběstačnosti a skrze interaktivní tematická zaměření je motivován k dalšímu studiu

Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech

rodinné příběhy, lidová slovesnost, různé zvyky a tradice národů Evropy

Předmět anglický jazyk a námi používané učebnice nabízejí v tomto směru dostatek aktivit. Umožňují žákům nahlédnout do denního života anglicky mluvících dětí a pomocí poutavých příběhů, cvičení a her seznamují podrobněji žáka s realitami anglicky mluvících zemí, čímž mu aktivně rozšiřuje slovní zásobu a nabízí žákovi možnost podrobněji se seznámit s různými národnostmi, poznat jejich specifika, zvyky, obyčeje a kulturní odlišnosti jednotlivých národů.

Multikulturní výchova

specifické rysy jazyků a jejich rovnocennost, naslouchání druhým, komunikace s příslušníky jiných sociokulturních skupin, vstřícný postoj k odlišnostem, respektování odlišné kultury

V této oblasti nabízejí námi používané učebnice anglického jazyka pestrou řadu aktivit, dostatek poslechů (namluveno rodilými mluvčími), čtivých příběhů ze života dětí s výchovnými prvky, které jsou podány nenásilnou formou. Cílem je směřování k toleranci vůči národnostním rozdílům a nabízí podněty k úvaze o každodenních etických otázkách.

Mediální výchova

kritické čtení a vnímání mediálních sdělení, interpretace vztahu mediálních sdělení a reality a tvorba mediálního sdělení, pochopení základních mediálních odkazů, využití mediálních prostředků

Výchovné a vzdělávací strategie

Kompetence k učení

- podporujeme rozvoj tvořivého myšlení žáků
- vedeme žáky k práci s informačními zdroji, k samostatné práci s dvojjazyčnými i výkladovými slovníky
- vytváříme žákům dostatek komunikačních příležitostí pro používání ruského jazyka

Kompetence k řešení problémů

- vedeme žáky k porovnávání stavby českého a ruského jazyka, vyhledáváme shody a odlišnosti obou slovanských jazyků
- při výuce využíváme výpočetní techniku, začleňujeme práci ve skupinách
- předkládáme žákům konkrétní situace, k jejichž zvládnutí potřebují ruský jazyk

Kompetence komunikativní

- nabízíme žákům dostatek možností k porozumění rusky vedenému rozhovoru a psaným jednoduchým textům
- učíme žáky využívat informační prostředky ke komunikaci se světem
- dbáme na dobrou úroveň vyjadřování, současně však vedeme žáky, aby se nebáli používat i nedokonale zvládnutý cizí jazyk

Kompetence sociální a personální

- navozujeme dostatek situací, které povedou k uvědomění si společných rysů lidí z různého jazykového prostředí
- vedeme žáky k respektování názorů učitele a usilujeme o vzájemnou toleranci a spolupráci žáků

Kompetence občanské

- seznamujeme žáky s reáliemi rusky mluvících zemí

Kompetence pracovní

- vedeme žáky k uvědomělému a správnému používání studijních materiálů a jazykových příruček pro samostatné studium
- vedeme žáky ke spolupráci, zařazujeme výuku ve skupinách
- vedeme žáky k zodpovědnému a svědomitému přístupu k učení

RVP výstupy 8. a 9. ročník	ŠVP rozpracované výstupy	Učivo	Poznámky
<p>- rozumí jednoduchým pokynům a otázkám učitele, které jsou pronášeny pomalu a s pečlivou výslovností, a reaguje na ně</p> <p>- rozumí slovům a jednoduchým větám, které jsou pronášeny pomalu a zřetelně a týkají se osvojovaných témat, zejména pokud má k dispozici vizuální oporu</p> <p>- rozumí základním informacím v krátkých poslechových textech týkajících se každodenních témat</p> <p>- zapojí se do jednoduchých rozhovorů</p> <p>- sdělí jednoduchým způsobem základní informace týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a dalších osvojovaných témat</p> <p>- odpovídá na jednoduché otázky týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a podobné otázky pokládá</p> <p>- rozumí jednoduchým informačním nápisům a orientačním pokynům - rozumí slovům a jednoduchým</p>	<p>- seznamuje se zvukovou podobou jazyka</p> <p>- vnímá fonetická pravidla a správnou intonaci</p> <p>- vyhledává známé výrazy, fráze a odpovídi na otázky</p> <p>- pochopí a porozumí informaci obsažené v poslechu</p> <p>- interpretuje obsah poslechu</p> <p>- požádá v jednoduchých větách o informaci z každodenního života</p> <p>- požádá o základní informace z běžného života a v jednoduchých větách je poskytuje</p> <p>- adekvátně reaguje ve formálních a neformálních situacích</p> <p>- pochopí význam autentických nápisů a porozumí jejich obsahu</p> <p>- chápe obsah čteného textu nebo</p>	<p>- zvuková a grafická podoba jazyka, fonetické znaky, základní výslovnostní návyky, vztah mezi zvukovou a grafickou podobou slov</p> <p>- azbukové období, základy výslovnosti, ruská abeceda, jednoduché texty z učebnice, básničky, písničky</p> <p>- poslech zaměřený na detailnější porozumění</p> <p>- konverzace, diskuze</p> <p>- tématické okruhy: Jak se jmenuje?, Seznamte se, Mluvíte rusky?, Na návštěvě, Rodina, Povolání, Volný čas, Přátelství</p> <p>- téma: kde?, kdy?, jak?, otázka v ruštině, správná intonace, odlšnost používání záporu</p> <p>- práce s krátkými texty typu pohlednice, email, neformální dopis</p>	

<p>větám, které se vztahují k běžným tématům</p> <ul style="list-style-type: none"> - rozumí krátkému jednoduchému textu, zejména pokud má k dispozici vizuální oporu, a vyhledá v něm požadovanou informaci - vyplní základní údaje o sobě ve formuláři - napíše jednoduché texty týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a dalších osvojených témat - stručně reaguje na jednoduché písemné sdělení 	<p>konverzace</p> <ul style="list-style-type: none"> - soustředí se na nejdůležitější informace - seznamuje se s tiskací azbukou - na základě výchozího textu napíše pár vět o sobě - vytváří krátky text na téma rodina, škola a další probíraná témata - napíše text ve formě odpovědi na zadaný text či odpovědi 	<ul style="list-style-type: none"> - slovní zásoba, žáci si osvojí slovní zásobu a umí ji používat v komunikaci a v probíraných tématech - pohlednice, zpráva, dopis, email - mluvnice:základní gramatické struktury a typy vět, jsou tolerovány chyby, pokud je zachován smysl sdělení - krátké texty zaměřené na věcný obsah a formu užití jazyka 	
---	--	---	--

Vyučovací předmět: Matematika

Vzdělávací oblast: Matematika a její aplikace

Vzdělávací obor: Matematika

Obsahové, časové a organizační vymezení

Vyučovací předmět Matematika na 2. stupni navazuje svým vzdělávacím obsahem na předmět Matematika na 1. stupni. Vyučování probíhá v jednotlivých třídách, při nižších počtech žáků jsou některé ročníky spojeny, přihlíží se k počtu žáků v jednotlivých ročnících. V některých hodinách žáci navštěvují PC učebnu.

V 6. a 7. ročníku mají žáci Matematiku 4 hodiny týdně, v 8. a 9. ročníku 5 hodin týdně. Celková týdenní hodinová dotace Matematiky je 15 hodin, 3 hodiny jsou z disponibilní dotace.

Předmět je již svou podstatou zaměřen na rozvoj dovedností žáků, nikoliv pouze znalostí a vědomostí. Tím jsou dány i metody práce zaměřené především na samostatnou práci žáků, na řešení problému, na práci ve skupinách, sebekontrolu, didaktické hry a počítařské soutěže. Důraz je kladen na činnostní charakter učení.

Vyučování Matematiky probíhá většinou ve třídě, frontálně nebo v malých skupinách. Při procvičování učiva využíváme také výukové programy na počítačích v PC učebně, kde jsou využívány výukové programy, výpočty pomocí tabulkového procesoru. Při řešení úloh z praxe, popř. nestandardních matematických úloh se žáci pohybují po skupinách v terénu.

Průřezová témata

Do vyučovacího předmětu matematika jsou zařazena následující průřezová témata: Osobnostní a sociální výchova - kreativita (různá řešení, inovativní návrhy, řešení konstrukčních úloh), kooperace a kompetice (práce ve skupinkách, vzájemná kontrola výsledků, matematické soutěže); Enviromentální výchova - vztah člověka a prostředí (slovní úlohy z praxe); Mediální výchova - kritické myšlení (ověřování smyslu slovních úloh, vztah číselného zadání slovních úloh a praxe), interpretace (formulace otázek slovních úloh, matematizace praktických problémů). Více v kapitole Přehled průřezových témat pro II. stupeň.

Výchovné a vzdělávací strategie

Kompetence k učení

Zařazujeme do výuky experiment a příklady z praxe

Využíváme sebekontrolu a sebehodnocení žáků

Zadávat žákům samostatné práce vyžadující aplikaci teoretických poznatků.

Vyžadujeme od žáků vhodné rozvržení vlastní práce

Umožňujeme žákům ve vhodných případech realizovat vlastní nápady a náměty

Umožňujeme žákům porovnávat výsledky, postupy řešení a vyvozovat závěry

Kompetence k řešení problému

Při řešení problémů pomocí algoritmu zařazujeme do výuky modelové příklady

Nabízíme žákům k řešení úkoly, které vyžadují propojení znalostí z více vyučovacích předmětů i využití praktických dovedností z různých oblastí lidské činnosti, a tudíž i více přístupů k vyřešení

Žákům není bráněno při vlastní volbě pořadí vypracování úkolů

Kompetence komunikativní

Klademe důraz na týmovou práci a kooperativní vyučování

Žáci mají maximální možnost samostatné ústní i písemné prezentace (samostatná práce, projekty, referáty, řízené diskuse)

Vyžadujeme od žáků využívání informačních technologií pro získávání informací i tvorbu výstupů (tabulkový procesor, webová stránka, prezentace apod.).

Jako výstup z některých témat výuky vyžadujeme nejrůznějším způsobem zpracované závěrečné práce (písemně, graficky, elektronicky - dle věku žáků a druhu tématu) - následně požadujeme prezentace, obhajoby a naslouchání druhým

Zařazujeme činnosti umožňující komunikaci s různými věkovými skupinami žáků i s dospělou populací (spolupráce a společné akce starších a mladších žáků, akce pro rodiče a veřejnost)

Kompetence sociální a personální

Volíme formy práce, které pojímají různorodý kolektiv třídy jako mozaiku vzájemně se doplňujících kvalit, umožňující vzájemnou inspiraci a učení s cílem dosahování osobního maxima každého člena třídního kolektivu

Od prvního ročníku zařazujeme do výuky práci v týmu, zdůrazňujeme pravidla kvalitní spolupráce a nutnost vzájemné pomoci

Vyžadujeme od žáků (zpočátku s pomocí učitelů, později samostatně) rozdělení rolí ve skupině, vytvoření pravidel pro práci v týmu, převzetí zodpovědnosti za splnění úkolu (dvojice, skupiny, třída, škola)

V rámci spolupráce s různými věkovými skupinami organizujeme společné činnosti starších a mladších žáků

Kompetence občanské

Zadávat žákům konkrétní příklady z každodenního běžného života

Ve výuce je používána metoda hraní rolí pro přiblížení různých životních situací a jejich řešení, využíváme prožitkové vyučování

Kompetence pracovní

Zapojujeme žáky do přípravy školních projektů

Vyžadujeme od žáků zhodnocení vlastní práce i práce spolužáků a návrhy na zlepšení

Získané poznatky žáků jsou využívány při konkrétních činnostech propojených s praktickým životem a zdůrazňujících vztah k volbě povolání - hraní rolí, diskuse, skupinová práce, pokusy a experimenty

Žádnou práci žáky netrestáme

RVP výstupy	ŠVP rozpracované výstupy	Učivo	Poznámky
6. ročník			
<p>Provádí početní operace v oboru celých a racionálních čísel; užívá ve výpočtech druhou mocninu a odmocninu Zaokrouhluje a provádí odhady s danou přesností, účelně využívá kalkulátor Analyzuje a řeší jednoduché problémy, modeluje konkrétní situace, v nichž využívá matematický aparát v oboru celých a racionálních čísel</p>	<p>Porovnává přirozená čísla Dokáže zobrazit přirozené číslo na libovolné číselné ose Zaokrouhluje přirozené číslo s přesností na daný řád Sčítá, odčítá a násobí přirozená čísla (vedle sebe i pod sebou) Dělí přirozená čísla se zbytkem V konkrétních jednoduchých případech provádí dělení beze zbytku (výsledek je desetinné číslo) Dokáže vysvětlit, matematizovat a vyřešit libovolnou slovní úlohu pro obor přirozených čísel Samostatně matematizuje jednoduché situace z praxe</p>	<p>Přirozená čísla Rozšířené opakování učiva z 5. ročníku: Zobrazení čísel na číselné ose Porovnávání přirozených čísel Zaokrouhlování přirozených čísel Početní úkony s přirozenými čísly, slovní úlohy</p>	
<p>Provádí početní operace v oboru celých a racionálních čísel; užívá ve výpočtech druhou mocninu a odmocninu Zaokrouhluje a provádí odhady s danou přesností, účelně využívá kalkulátor Analyzuje a řeší jednoduché problémy, modeluje konkrétní situace, v nichž využívá matematický aparát v oboru celých a racionálních</p>	<p>Umí přečíst desetinné číslo s řádem desetin a setin Zapisuje podle diktátu desetinné číslo řádu desetin a setin Převádí jednotky délky a použitím desetinných čísel Porovnává desetinná čísla podle velikosti Umí zaokrouhlit desetinné číslo na celky Řeší jednoduché slovní úlohy s</p>	<p>Desetinná čísla Zápis desetinných čísel řádu desetin a setin Užití desetinných čísel při jednoduchých převodech jednotek Porovnávání desetinných čísel podle velikosti Zaokrouhlování desetinných čísel na celky Jednoduché zlomky a jejich znázornění (na modelech) v praxi</p>	

čísel	desetinnými čísly z praxe Umí přečíst a znázornit jednoduché zlomky Umí sčítat a odčítat jednoduché zlomky se stejnými jmenovateli	Sčítání a odčítání zlomků se stejnými jmenovateli	
Zdůvodňuje a využívá polohové a metrické vlastnosti základních rovinných útvarů při řešení úloh a jednoduchých praktických problémů; využívá potřebnou matematickou symboliku Charakterizuje a třídí základní rovinné útvary Určuje velikost úhlu měřením a výpočtem Načrtne a sestrojí rovinné útvary	Dokáže narýsovat úsečku dané délky Umí vypočítat obvod jednoduchého obrazce Odhadne obsah obrazce ve čtvercové síti Vypočítá obvod a obsah obdélníku a čtverce Zná základní jednotky obsahu a převody mezi nimi	Rovinné obrazce Úsečky a jejich délky Obvod jednoduchého obrazce, praktické příklady Určování obsahu obrazce pomocí čtvercové sítě Obsah obdélníku a čtverce	
Určuje a charakterizuje základní prostorové útvary (tělesa), analyzuje jejich vlastnosti Načrtne a sestrojí síť základních těles	Pozná model kvádrů a krychle Popíše a vysvětlí vlastnosti kvádrů a krychle Umí narýsovat síť kvádrů a krychle	Tělesa Kvádr, krychle a jejich sítě	
Modeluje a řeší situace s využitím dělitelnosti v oboru přirozených čísel	Rozliší prvočísla a čísla složená Zná pojmy násobek, dělitel a dělitelnost Rozloží dané číslo na součin prvočísel Určí nejmenší společný násobek dvou nebo tří čísel Určí největší společný dělitel dvou nebo tří čísel	Dělitelnost přirozených čísel Násobek a dělitel Znaky dělitelnosti Prvočísla a čísla složená, Eratosthenovo síto, rozklad složených čísel na prvočísla Společný násobek n Nejmenší společný násobek. Postup určení n pomocí rozkladu	

	Dokáže řešit praktické úlohy s tématem dělitelnosti	Společný dělitel D Největší společný dělitel. Postup určení D pomocí rozkladu na prvočísla	
Určuje velikost úhlu měřením a výpočtem	Vysvětlí pojem úhlu v praktických příkladech Umí narýsovat úhel dané velikosti Dokáže sestrojít osu daného úhlu Třídí úhly na ostré, tupé, pravé, přímé, plné, nulové a nekonvexní Sčítá a odčítá úhly (výpočtem i rýsováním) Určí v nárysu úhly vedlejší a vrcholové	Úhel Pojem úhlu, ukázky úhlů a příklady z praxe Osa úhlu Velikost úhlu, úhlové stupně a minuty Třídění úhlů: ostrý, pravý, tupý, přímý, nekonvexní, plný Sčítání a odčítání úhlů. Rýsováním i výpočtem. Vedlejší a vrcholové úhly.	
Načrtne a sestrojí obraz rovinného útvaru ve středové a osově souměrnosti, určí osově a středově souměrný útvar	Přiřadí k sobě shodné útvary Dokáže sestrojít obraz bodu, úsečky, trojúhelníku a čtverce v osově souměrnosti Popíše vlastnosti obrazu v osově souměrnosti Určí, zda je daný útvar osově souměrný a načrtne osy souměrnosti Aplikuje znalosti osově souměrnosti v grafických editorech v počítači	Osová souměrnost Shodnost geometrických útvarů, přímá a nepřímá shodnost Osová souměrnost a její vlastnosti, konstrukce obrazu bodu, úsečky a trojúhelníku v osově souměrnosti Osově souměrné útvary: úsečka, úhel, čtverec, kruh, útvary z praxe (značky aut, dopravní značky) Vytváření osově souměrných obrazů v obrázcích v počítači	
Provádí početní operace v oboru celých a racionálních čísel; užívá ve výpočtech druhou mocninu a odmocninu	Umí správně přečíst dané desetinné číslo Podle diktátu správně zapíše desetinné číslo	Desetinná čísla Zápis desetinných čísel s desetinnými a setinami, rozšíření pojmu desetinného čísla	

<p>Zaokrouhluje a provádí odhady s danou přesností, účelně využívá kalkulátor</p> <p>Analyzuje a řeší jednoduché problémy, modeluje konkrétní situace, v nichž využívá matematický aparát v oboru celých a racionálních čísel</p>	<p>Porovnává desetinná čísla</p> <p>Dokáže zobrazit desetinné číslo na libovolné číselné ose</p> <p>Chápe souvislost desetinných zlomků a řádů desetinných čísel</p> <p>Zaokrouhluje desetinné číslo s přesností na daný řád</p> <p>Chápe souvislost zaokrouhlování desetinných čísel s převody jednotek</p> <p>Provádí převody známých jednotek</p> <p>Sčítá, odčítá a násobí desetinná čísla</p> <p>Dělí desetinné číslo přirozeným</p> <p>Dělí desetinné číslo desetinným</p> <p>Dokáže vysvětlit, matematizovat a vyřešit libovolnou slovní úlohu pro obor desetinných čísel</p> <p>Samostatně matematizuje jednoduché situace z praxe</p> <p>Aplikuje poznatky o desetinných číslech při výpočtech s kalkulačkou</p>	<p>Porovnávání desetinných čísel podle velikosti</p> <p>Zaokrouhlování desetinných čísel na celky (opak.), desetiny a setiny</p> <p>Sčítání a odčítání desetinných čísel</p> <p>Násobení a dělení desetinného čísla 10, 100 a 1000</p> <p>Násobení desetinných čísel</p> <p>Dělení desetinných čísel</p> <p>Slovní úlohy, výpočty s kalkulačkou</p>	
<p>Užívá k argumentaci a při výpočtech věty o shodnosti a podobnosti trojúhelníků</p>	<p>Pozná trojúhelník</p> <p>Popíše vlastnosti trojúhelníku</p> <p>Umí označit vrcholy, strany a úhly v daném trojúhelníku</p> <p>Zná, vysvětlí a aplikuje pojmy vnitřní úhly, výšky a těžnice trojúhelníku</p> <p>Třídí trojúhelníky ostroúhlé, tupoúhlé, pravoúhlé a obecné</p> <p>Vysvětlí pojmy rovnostranný a</p>	<p>Trojúhelník</p> <p>Pojem trojúhelníku, základní pojmy</p> <p>Označení stran v trojúhelníku</p> <p>Vnitřní a vnější úhly trojúhelníku</p> <p>Konstrukce trojúhelníku ze tří stran</p> <p>Rovnoramenný a rovnostranný trojúhelník</p> <p>Výšky trojúhelníku a průsečík výšek</p> <p>Těžnice trojúhelníku a těžiště</p> <p>Kružnice opsaná a vepsaná</p>	

	rovnoramenný trojúhelník Umí sestrojít kružnici opsanou a vepsanou trojúhelníku	trojúhelníku	
7. ročník			
Určuje a charakterizuje základní prostorové útvary (tělesa), analyzuje jejich vlastnosti Odhaduje a vypočítá objem a povrch těles Načrtne a sestrojí síť základních těles Načrtne a sestrojí obraz jednoduchých těles v rovině	Vyjmenuje základní vlastnosti kvádrů a krychle Dokáže načrtnout kvádr a krychli ve volném rovnoběžném promítání Dokáže vypočítat objem kvádrů a krychle Zná jednotky objemu a převody mezi nimi	Objem a povrch kvádrů a krychle Pojem kvádrů a krychle (opakování) Zobrazení kvádrů a krychle ve volném rovnoběžném promítání Objem těles v krychlové síti Objem a povrch kvádrů a krychle Jednotky délky, povrchu a objemu	
Provádí početní operace v oboru celých a racionálních čísel; užívá ve výpočtech druhou mocninu a odmocninu Užívá různé způsoby kvantitativního vyjádření vztahu celek část (přirozeným číslem, poměrem, zlomkem, desetinným číslem, procentem) Řeší modelováním a výpočtem situace vyjádřené poměrem; pracuje s měřítky map a plánů Analyzuje a řeší jednoduché problémy, modeluje konkrétní situace, v nichž využívá matematický aparát v oboru celých a racionálních čísel	Zná pojmy čísel a jmenovatel Umí modelovat dané zlomky v konkrétních situacích Dokáže znázornit zlomky na libovolné číselné ose Aplikuje znalosti o dělitelnosti při krácení a rozšiřování zlomků Porovnává zlomky podle velikosti Dokáže převádět smíšené číslo na zlomek a naopak Sčítá a odčítá zlomky, řeší praktické úlohy Násobí a dělí zlomky, řeší praktické úlohy Dokáže převést zlomek na desetinné číslo a naopak V úlohách se zlomky a desetinnými	Zlomky Pojem zlomku, praktické znázornění zlomků Znázorňování zlomků na číselné ose Krácení a rozšiřování zlomků Porovnávání zlomků podle velikosti Smíšená čísla, převod mezi smíšenými čísly a zlomky Sčítání a odčítání zlomků, slovní úlohy z praxe Násobení zlomků, slovní úlohy z praxe Dělení zlomků, slovní úlohy z praxe Zlomky a desetinná čísla, převod mezi zlomky a desetinnými čísly	

	číslý dokáže najít optimální řešení		
Užívá k argumentaci a při výpočtech věty o shodnosti a podobnosti trojúhelníků Načrtne a sestrojí obraz rovinného útvaru ve středové a osově souměrnosti, určí osově a středově souměrný útvar	Přiřadí k sobě shodné útvary Dokáže sestrojít obraz bodu, úsečky, trojúhelníku a čtverce ve středové souměrnosti Popíše vlastnosti obrazu ve středové souměrnosti Určí, zda je daný útvar středově souměrný a odhadne střed souměrnosti Reprodukuje věty o shodnosti trojúhelníků a aplikuje je v praktických příkladech Umí podle jednotlivých vět o shodnosti trojúhelníků sestrojít zadaný trojúhelník V praktických úlohách v grafickém editoru v počítači používá posunutí a otáčení	Shodnost a středová souměrnost Shodnost rovinných útvarů, přímá a nepřímá shodnost Shodnost trojúhelníků, věty o shodnosti Středová souměrnost Útvary souměrné podle středu Shodnost útvarů v obrázcích v počítači, posunutí, otáčení	
Provádí početní operace v oboru celých a racionálních čísel; užívá ve výpočtech druhou mocninu a odmocninu Analyzuje a řeší jednoduché problémy, modeluje konkrétní situace, v nichž využívá matematický aparát v oboru celých a racionálních čísel	Umí rozlišit kladná a záporná celá čísla Zná několik použití kladných a záporných celých čísel v praxi Dokáže porovnat daná celá čísla Zobrazí zadaná celá čísla na libovolné číselné ose Sčítá, odčítá, násobí a dělí celá čísla	Celá čísla Kladná a záporná celá čísla, příklady z praxe Porovnávání celých čísel podle velikosti Sčítání a odčítání celých čísel Násobení a dělení celých čísel	
Provádí početní operace v oboru celých a racionálních čísel; užívá ve	Chápe pojem racionální a iracionální číslo	Racionální čísla Racionální čísla, množina	

<p>výpočtech druhou mocninu a odmocninu Užívá různé způsoby kvantitativního vyjádření vztahu celek část (přirozeným číslem, poměrem, zlomkem, desetinným číslem, procentem) Řeší modelováním a výpočtem situace vyjádřené poměrem; pracuje s měřítky map a plánů Analyzuje a řeší jednoduché problémy, modeluje konkrétní situace, v nichž využívá matematický aparát v oboru celých a racionálních čísel</p>	<p>Porovnává racionální čísla podle velikosti Provádí početní úkony Aplikuje výpočty s celými čísly v praktických úlohách s racionálními čísly</p>	<p>racionálních čísel, pojem iracionálního čísla Porovnávání racionálních čísel podle velikosti Početní výkony s racionálními čísly</p>	
<p>Zdůvodňuje a využívá polohové a metrické vlastnosti základních rovinných útvarů při řešení úloh a jednoduchých praktických problémů; využívá potřebnou matematickou symboliku Charakterizuje a třídí základní rovinné útvary Určuje velikost úhlu měřením a výpočtem Odhaduje a vypočítá obsah a obvod základních rovinných útvarů Načrtne a sestrojí rovinné útvary</p>	<p>Třídí čtyřúhelníky na rovnoběžníky, lichoběžníky a obecné čtyřúhelníky Zná pojmy čtverec, kosočtverec, obdélník, kosodélník, lichoběžník Ovládá označení čtyřúhelníků Umí vypočítat obsah a obvod rovnoběžníku, lichoběžníku a trojúhelníku</p>	<p>Čtyřúhelníky Základní pojmy, označení čtyřúhelníků Rovnoběžníky Trojúhelník - obsah a obvod Lichoběžníky - obsah a obvod</p>	
<p>Užívá různé způsoby kvantitativního vyjádření vztahu celek část (přirozeným číslem, poměrem,</p>	<p>Porovnává čísla a veličiny v praktických úlohách Chápe pojem poměr a převrácený</p>	<p>Poměr. Přímá a nepřímá úměrnost Porovnávání čísel a veličin podle velikosti, poměr, převrácený poměr</p>	

<p>zlomkem, desetinným číslem, procentem) Řeší modelováním a výpočtem situace vyjádřené poměrem; pracuje s měřítky map a plánů Určuje vztah přímé anebo nepřímé úměrnosti</p>	<p>poměr Analyzuje slovní a praktické úlohy a určí poměr Pracuje s měřítkem plánu nebo mapy a dokáže řešit praktické úlohy Umí vypočítat změnu v daném poměru Provádí výpočty pomocí přímé a nepřímé úměrnosti Analyzuje, zda jsou na sobě dvě veličiny závislé a určí, zda jde o přímou nebo nepřímou úměrnost Umí sestavit úměru Umí vyřešit úměru s neznámou x Pomocí trojčlenky řeší praktické slovní úlohy</p>	<p>Měřítko plánu a mapy Změna velikosti v daném poměru Přímá úměrnost Nepřímá úměrnost Slovní úlohy se závislostmi Úměra Trojčlenka Složitější slovní úlohy na trojčlenku</p>	
<p>Určuje a charakterizuje základní prostorové útvary (tělesa), analyzuje jejich vlastnosti Odhaduje a vypočítá objem a povrch těles Řeší úlohy na prostorovou představivost, aplikuje a kombinuje poznatky a dovednosti z různých tematických a vzdělávacích oblastí</p>	<p>Zná pojmy pravidelný, nepravidelný, n-boký hranol Dokáže načrtnout daný hranol Umí vypočítat objem a povrch základních hranolů</p>	<p>Hranoly Základní pojmy Objem a povrch hranolu</p>	
8. ročník			
<p>Užívá různé způsoby kvantitativního vyjádření vztahu celek část (přirozeným číslem, poměrem, zlomkem, desetinným číslem,</p>	<p>Chápe a reprodukuje pojem procenta Umí vypočítat počet procent Umí vypočítat procentovou část Umí vypočítat základ</p>	<p>Procenta Úroky Pojem procenta Tři základní úlohy na procenta</p>	

<p>procentem) Reší aplikační úlohy na procenta (i pro případ, že procentová část je větší než celek) Užívá logickou úvahu a kombinační úsudek při řešení úloh a problémů a nalézá různá řešení předkládaných nebo zkoumaných situací</p>	<p>Aplikuje znalosti o procentech v úlohách na jednoduché úrokování Zná druhy procentových diagramů Aplikuje znalost digramů při práci s tabulkovým procesorem v počítači Zná pojem promile</p>	<p>Jednoduché úrokování Procenta v diagramech Diagramy v tabulkovém procesoru Promile</p>	
<p>Matematizuje jednoduché reálné situace s využitím proměnných; určí hodnotu výrazu, sčítá a násobí mnohočleny, provádí rozklad mnohočlenu na součin pomocí vzorců a vytýkáním</p>	<p>Umí vysvětlit pojem druhá mocnina Zná praktické použití druhé mocniny Dokáže nalézt hodnotu druhé mocniny pro dané číslo v tabulkách Dokáže vypočítat druhou mocninu pomocí kalkulačky</p>	<p>Druhá mocnina a odmocnina Druhá mocnina, praktické použití Tabulky a kalkulačka Druhá odmocnina, praktické použití Tabulky a kalkulačka</p>	
<p>Matematizuje jednoduché reálné situace s využitím proměnných; určí hodnotu výrazu, sčítá a násobí mnohočleny, provádí rozklad mnohočlenu na součin pomocí vzorců a vytýkáním Užívá logickou úvahu a kombinační úsudek při řešení úloh a problémů a nalézá různá řešení předkládaných nebo zkoumaných situací</p>	<p>Umí reprodukovat Pythagorovu větu pro trojúhelník ABC, pro libovolný trojúhelník i pro trojúhelník z praxe Dokáže vypočítat přeponu nebo odvěsnu Umí Pythagorovu větu použít v praxi Zná pojem racionální a iracionální číslo</p>	<p>Pythagorova věta Pythagorova věta Výpočet délek stran pravoúhlého trojúhelníku Užití Pythagorovy věty k řešení dalších úloh Iracionální čísla, reálná čísla Obrazy druhých odmocnin čísel na číselné ose</p>	
<p>Matematizuje jednoduché reálné situace s využitím proměnných; určí hodnotu výrazu, sčítá a násobí mnohočleny, provádí rozklad mnohočlenu na součin pomocí</p>	<p>Chápe pojem vyšších mocnin Umí najít hodnotu třetí mocniny pro dané číslo v tabulkách Umí vypočítat hodnotu třetí mocniny na kalkulačce</p>	<p>Třetí mocnina a mocniny s přirozenými exponenty Mocniny s přirozenými exponenty Třetí mocnina – tabulky a kalkulačka Mocnina záporného čísla, nuly a</p>	

<p>vzorců a vytýkáním</p>	<p>Chápe základ početních operací s přirozenými exponenty Umí velké nebo malé číslo přepsat do jednoduššího tvaru s mocninou 10</p>	<p>kladného čísla Sčítání a odčítání mocnin Násobení mocnin Dělení mocnin Mocnina součinu, zlomku a mocniny Zápis velkých a malých čísel pomocí mocniny deseti</p>	
<p>Zdůvodňuje a využívá polohové a metrické vlastnosti základních rovinných útvarů při řešení úloh a jednoduchých praktických problémů; využívá potřebnou matematickou symboliku Charakterizuje a třídí základní rovinné útvary</p>	<p>Chápe rozdíl mezi kruhem a kružnicí, umí obojí narýsovat Roztřídí dvojice kružnic podle vzájemné polohy Umí aplikovat Thalétovu větu při konstrukci tečen ke kružnici Umí zpaměti číslo π alespoň na dvě desetinná místa Umí vypočítat délku kružnice a obsah kruhu</p>	<p>Kružnice a kruh Základní pojmy a nárysy Vzájemná poloha kružnice a přímky Thaletova věta Vzájemná poloha dvou kružnic Délka kružnice (obvod kruhu), číslo π Obsah kruhu</p>	
<p>Určuje a charakterizuje základní prostorové útvary (tělesa), analyzuje jejich vlastnosti Odhaduje a vypočítá objem a povrch těles Načrtne a sestrojí síť základních těles Načrtne a sestrojí obraz jednoduchých těles v rovině Analyzuje a řeší aplikační geometrické úlohy s využitím osvojeného matematického aparátu Řeší úlohy na prostorovou představivost, aplikuje a kombinuje</p>	<p>Dokáže popsat válec a určit jeho základní vlastnosti Umí vypočítat povrch a objem válce Aplikuje znalosti o válci při praktických výpočtech</p>	<p>Válec Válec - základní pojmy Povrch a objem válce</p>	

poznatky a dovednosti z různých tematických a vzdělávacích oblastí			
Matematizuje jednoduché reálné situace s využitím proměnných; určí hodnotu výrazu, sčítá a násobí mnohočleny, provádí rozklad mnohočlenu na součin pomocí vzorců a vytýkáním	<p>Chápe pojmy proměnná a výraz</p> <p>Vypočítá hodnotu číselného výrazu</p> <p>Pro danou hodnotu proměnné umí vypočítat hodnotu výrazu s proměnnou</p> <p>Provádí sčítání, odčítání a násobení výrazů</p> <p>Zná vzorce pro druhou mocninu dvojčlenu a rozdíl druhých mocnin a umí je použít</p> <p>Dělí mnohočlen jednočlenem</p>	<p>Výrazy a jejich užití</p> <p>Proměnná a výraz</p> <p>Číselný výraz</p> <p>Výraz s proměnnou</p> <p>Jednočlen a mnohočlen</p> <p>Sčítání a odčítání výrazů</p> <p>Násobení výrazů</p> <p>Druhá mocnina dvojčlenu, rozdíl druhých mocnin – vzorce</p> <p>Dělení jednočlenem</p>	
Využívá pojem množina všech bodů dané vlastnosti k charakteristice útvaru a k řešení polohových a nepolohových konstrukčních úloh	<p>Umí sestrojit bod, úsečku, trojúhelník a další jednoduché konstrukce</p> <p>Chápe jednotlivé množiny bodů dané vlastnosti a dokáže poznatky aplikovat při konstrukčních úlohách</p> <p>Sestrojí trojúhelník, čtverec, obdélník, kosodélník, kosočtverec a lichoběžník pomocí zadané vlastnosti</p>	<p>Konstrukční úlohy v rovině</p> <p>Základní konstrukční úlohy – opakování</p> <p>Množiny všech bodů dané vlastnosti, konstrukční úlohy</p> <p>Konstrukce trojúhelníků a čtyřúhelníků</p>	
Vyhledává, vyhodnocuje a zpracovává data Porovnává soubory dat Matematizuje jednoduché reálné situace s využitím funkčních vztahů Užívá logickou úvahu a kombinační úsudek při řešení úloh a problémů a	<p>Chápe pojmy statistický soubor, jednotka, znak, četnost, reprezentativní vzorek</p> <p>Chápe aritmetický průměr, modus a median a dokáže je vypočítat</p> <p>Umí sestrojit diagramy k danému šetření</p>	<p>Základy statistiky</p> <p>Základní statistické pojmy</p> <p>Statistické soubory, reprezentativní vzorek</p> <p>Aritmetický průměr, modus, median</p> <p>Diagramy, tabulkový kalkulátor</p>	

<p>nalézá různá řešení předkládaných nebo zkoumaných situací</p>	<p>Dokáže sestavit jednoduché statistické šetření v rámci školy a provést všechny výpočty Při zpracování statických souborů používá tabulkový kalkulátor v počítači</p>		
<p>9. ročník</p>			
<p>Formuluje a řeší reálnou situaci pomocí rovnic a jejich soustav Užívá logickou úvahu a kombinační úsudek při řešení úloh a problémů a nalézá různá řešení předkládaných nebo zkoumaných situací</p>	<p>Chápe pojem rovnosti a dokáže pro danou rovnost určit, zda platí Rozumí pojmu rovnice, zná jednotlivé ekvivalentní úpravy rovnic a dokáže je aplikovat v zadaných příkladech Dokáže matematizovat zadané slovní úlohy, převést je na rovnici a tu vyřešit Dokáže řešit rovnice s neznámou ve jmenovateli</p>	<p>Lineární rovnice Rovnost a její vlastnosti Lineární rovnice s jednou neznámou Slovní úlohy řešené rovnicemi Rovnice s neznámou ve jmenovateli</p>	
<p>Užívá k argumentaci a při výpočtech věty o shodnosti a podobnosti trojúhelníků Analyzuje a řeší aplikační geometrické úlohy s využitím osvojeného matematického aparátu</p>	<p>Přiřadí k sobě podobné útvary Chápe pojem poměr podobnosti a umí ho vypočítat Reprodukuje věty o podobnosti trojúhelníků a aplikuje je v praktických příkladech Umí na základě vět o podobnosti trojúhelníků rozdělit úsečku na části v daném poměru V praktických úlohách v grafickém editoru v počítači používá zvětšení a zmenšení útvarů v daném poměru</p>	<p>Podobnost Podobnost geometrických útvarů v rovině Podobnost trojúhelníků, věty o podobnosti Dělení úseček v daném poměru</p>	

<p>Určuje vztah přímé anebo nepřímé úměrnosti Vyjádří funkční vztah tabulkou, rovnicí, grafem Užívá logickou úvahu a kombinační úsudek při řešení úloh a problémů a nalézá různá řešení předkládaných nebo zkoumaných situací</p>	<p>Chápe a reprodukuje pojem funkce a je schopen uvést příklady funkcí Ze zadání funkce rovnicí, tabulkou nebo grafem určí, zda se jedná o funkci a doplní definiční obor funkce Dokáže sestrojít graf funkce Umí sestrojít graf funkce pomocí tabulkového procesoru v počítači Zná lineární funkci, funkci nepřímá úměrnost, kvadratickou funkci a funkci s absolutní hodnotou Dokáže matematizovat jednoduché situace z praxe</p>	<p>Funkce Pojem funkce, příklady Zadání funkce Graf funkce, graf funkce v tabulkovém procesoru Lineární funkce Nepřímá úměrnost Kvadratická funkce</p>	
<p>Formuluje a řeší reálnou situaci pomocí rovnic a jejich soustav Užívá logickou úvahu a kombinační úsudek při řešení úloh a problémů a nalézá různá řešení předkládaných nebo zkoumaných situací</p>	<p>Vyřeší lineární rovnici s jednou neznámou Vyřeší lineární rovnici se dvěma neznámými Umí řešit soustavu dvou lineárních rovnic se dvěma neznámými metodou dosazovací, sčítací nebo kombinovanou Zná grafické řešení soustavy rovnic Dokáže matematizovat zadané slovní úlohy a vyřešit je pomocí soustavy rovnic</p>	<p>Soustava rovnic Lineární rovnice s jednou neznámou – opakování Soustava dvou lineárních rovnic se dvěma neznámými, metody řešení soustav Slovní úlohy Grafické řešení soustavy</p>	
<p>Určuje a charakterizuje základní prostorové útvary (tělesa), analyzuje jejich vlastnosti Odhaduje a vypočítá objem a povrch těles</p>	<p>Pozná jehlan, kužel a kouli, je schopen určit základní vlastnosti daného tělesa Umí vypočítat objem a povrch trojbokého, čtyřbokého a</p>	<p>Jehlan Kužel Koule Objem a povrch jehlanu Povrch a objem rotačního kužele</p>	

<p>Načrtne a sestrojí síť základních těles Načrtne a sestrojí obraz jednoduchých těles v rovině Analyzuje a řeší aplikační geometrické úlohy s využitím osvojeného matematického aparátu Řeší úlohy na prostorovou představivost, aplikuje a kombinuje poznatky a dovednosti z různých tematických a vzdělávacích oblastí</p>	<p>šestibokého jehlanu Umí vypočítat objem a povrch rotačního kužele Umí vypočítat objem a povrch koule Dokáže vypočítat objem a povrch komolých těles</p>	<p>Objem a povrch koule Objem a povrch komolého jehlanu a komolého kužele</p>	
<p>Analyzuje a řeší jednoduché problémy, modeluje konkrétní situace, v nichž využívá matematický aparát v oboru celých a racionálních čísel Matematizuje jednoduché reálné situace s využitím funkčních vztahů Užívá logickou úvahu a kombinační úsudek při řešení úloh a problémů a nalézá různá řešení předkládaných nebo zkoumaných situací</p>	<p>Chápe pojem procenta v rozsahu minulých ročníků Chápe a aplikuje jednoduché úrokování Dokáže vypočítat složené úrokování a kombinované úrokování Matematizuje a řeší úlohy z praxe Zná pojmy měna, valuty, devizy Umí vypočítat výměnu peněz ve směnárně</p>	<p>Základy finanční matematiky Jednoduché úrokování Složené úrokování Kombinované úrokování Úlohy z praxe Měna, valuty, devizy a další pojmy Výměna peněz ve směnárně</p>	
<p>Načrtne a sestrojí rovinné útvary</p>	<p>Úhledně rýsuje základní typy čar Ovládá technické písmo Chápe kótování a umí ho v nárysu použít Rozumí pravoúhlému promítání a dokáže ho vysvětlit na jednoduchých příkladech</p>	<p>Základy rýsování Typy čar jejich užití Technické písmo Kótování Pravoúhlé promítání</p>	

Vyučovací předmět: Informatika

Vzdělávací oblast: Informační a komunikační technologie

Vzdělávací obor: Informační a komunikační technologie

Obsahové, časové a organizační vymezení

Vyučovací předmět Informatika na II. stupni navazuje svým obsahem na vyučovací předmět Informatika na I. stupni. Vyučovací předmět uvádí žáky do používání informačních technologií, především osobního počítače a jeho periferií. Žáci se naučí používat standardní programové vybavení tak, aby byli schopni používat libovolný program daného typu. Výuka probíhá v PC učebně, pokud to umožňuje počet žáků, má každý k dispozici svůj počítač.

Vyučovací předmět Informatika je na II. stupni vyučován 1 hodinu týdně, celkově je tedy týdenní dotace 4 hodiny týdně, přičemž je minimální dotace 1 hodina, ke které jsou přidány 3 hodiny disponibilní dotace.

Ve výuce jsou nejprve vedeni k plnění zadaných cvičných úkolů, později řeší samostatně složitější úlohy z praxe, kde používají osvojené dovednosti.

Vyučovací předmět Informatika obsahuje základy práce s počítačem, práci se soubory, základy počítačové grafiky, základy práce s internetem, práci v textovém editoru, tabulkovém procesoru a program pro vytváření prezentací. Do výuky lze zařadit základy programování v internetových kurzech, případně s robotickými stavebnicemi.

Průřezová témata

Do vyučovacího předmětu informatika jsou zařazena následující průřezová témata: Osobnostní a sociální výchova – poznávání (praktické přijímání nových poznatků), seberegulace (rozvržení práce na PC), kreativita (volba řešení problému, způsob zpracování), komunikace (internet, e-mail), kooperace a kompetice (společné zpracování projektů), řešení problémů (přijímání znalostí a postupů); Enviromentální výchova - vztah člověka a prostředí (zpracování grafických a textových souborů o prostředí, ve kterém žijeme); Mediální výchova - kritické myšlení (volba pracovních postupů na PC), interpretace (samostatné učení a reprodukce z návodů), stavba (zpracování projektů na internetu), vnímání (sledování informací), fungování a vliv (sledování návštěvnosti webu), tvorba mediálních sdělení (tvorba textů, tabulek, grafiky a webových stránek), práce v realizačním týmu (spolupráce na projektech - grafika a webové stránky). Více v kapitole Přehled průřezových témat pro II. stupeň.

Výchovné a vzdělávací strategie

Kompetence k učení

Zařazujeme do výuky problémové vyučování, experimentování s počítačem

Na začátku vyučovací jednotky vždy společně s žáky vyvodíme cíl, na konci vyučovací jednotky společně zhodnotíme jeho dosažení

Využíváme sebekontrolu a sebehodnocení žáků

Zadávat žákům motivační domácí úkoly - umožňujeme jim vybrat si z nabídky domácích úkolů

Požadujeme od žáků prezentaci výsledků domácích úkolů na PC.

Vyžadujeme od žáků vhodné rozvržení vlastní práce v PC učebně nebo doma

Umožňujeme žákům ve vhodných případech realizovat vlastní nápady a náměty

Umožňujeme žákům pozorovat a experimentovat, porovnávat výsledky a vyvozovat závěry

Kompetence k řešení problému

Umožňujeme žákům vytvářet hypotézy, pozorovat různé jevy nebo zkoumat nastavení počítače, hledat pro ně vysvětlení, provádět pokusy, ověřit výsledek řešení a zvážit jeho uplatnění v praxi

Vytváříme pro žáky praktické problémové úlohy a situace, při nichž je nutné řešit praktické problémy.

Nabízíme žákům k řešení úkoly, které vyžadují propojení znalostí z více vyučovacích předmětů i využití praktických dovedností z různých oblastí lidské činnosti, a tudíž i více přístupů k vyřešení

Žákům není bráněno při vlastní volbě pořadí vypracování úkolů

Ve škole i při mimoškolních akcích průběžně monitorujeme, jak žáci řešení problémů prakticky zvládají

Kompetence komunikativní

Klademe důraz na týmovou práci a kooperativní vyučování, osobní i elektronickou komunikaci

Každý žák má přidělen vlastní školní e-mail a účet v Google Suite.

Využíváme metody obsahující prvky prezentace výsledků

Vyžadujeme od žáků využívání informačních technologií pro získávání informací i tvorbu výstupů (webová stránka, prezentace)

Zařazujeme činnosti umožňující komunikaci s různými věkovými skupinami žáků i s dospělou populací (spolupráce a společné akce starších a mladších žáků, akce pro rodiče a veřejnost).

Kompetence sociální a personální

Vyžadujeme od žáků (zpočátku s pomocí učitelů, později samostatně) rozdělení rolí ve skupině, vytvoření pravidel pro práci v týmu, převzetí zodpovědnosti za splnění úkolu (dvojice, skupiny, třída, škola)

Ve výuce jsou využívány hry, na jejichž tvorbě se podílejí sami žáci

V rámci spolupráce s různými věkovými skupinami organizujeme společné akce starších a mladších žáků, akce pro rodiče a veřejnost

Kompetence občanské

Vyžadujeme od žáků hodnocení vlastního chování i chování spolužáků, hledání společného řešení při nedodržování pravidel třídy či školního řádu - vyžadujeme od žáků přijetí zodpovědnosti za plné dodržování pravidel třídy i školního řádu

Ve výuce je používána metoda hraní rolí pro přiblížení různých životních situací a jejich řešení, využíváme prožitkové vyučování

Zadáváme žákům konkrétní příklady z každodenního běžného života

Kompetence pracovní

Zapojujeme žáky do přípravy školních projektů, elektronické zpracování materiálů je samozřejmostí

Vyžadujeme od žáků zhodnocení vlastní práce i práce spolužáků a návrhy na zlepšení

Získané poznatky žáků jsou využívány při konkrétních činnostech propojených s praktickým životem a zdůrazňujících vztah k volbě povolání - hraní rolí, diskuse, skupinová práce, pokusy a experimenty, tvorba dokumentů a grafiky

Žádnou práci žáky netrestáme

RVP výstupy	ŠVP rozpracované výstupy	Učivo	Poznámky
6. ročník			
Ověřuje věrohodnost informací a informačních zdrojů, posuzuje jejich závažnost a vzájemnou návaznost Ovládá práci s textovými a grafickými editory i tabulkovými editory a využívá vhodných aplikací	Umí zapnout a správně vypnout počítač. Dokáže se přihlásit do počítačové sítě a odhlásit se z ní. Umí spustit jakýkoli program z Nabídky Start nebo z pracovní plochy.	Základy práce s počítačem Základy práce v systému Windows. Jednoduché aplikace, spouštění, základní funkce systému Klávesnice – rozložení kláves, přepínače Základy práce na internetu	Malování, kalkulačka, Wordpad, Firefox Jednoduché hry procvičující práci s počítačem
Ověřuje věrohodnost informací a informačních zdrojů, posuzuje jejich závažnost a vzájemnou návaznost Ovládá práci s textovými a grafickými editory i tabulkovými editory a využívá vhodných aplikací Pracuje s informacemi v souladu se zákony o duševním vlastnictví	Zná pojmy soubor a adresář (složka), rozlišuje tyto pojmy v různých situacích Umí vytvořit, smazat, a přejmenovat adresář v libovolném umístění Rozlišuje různé typy známých souborů Zvládá samostatně ukládat, mazat, kopírovat, přesouvat a přejmenovávat soubory	Práce se soubory Základní pojmy Kopírování a další operace	Průzkumník Windows Terminál Linuxu
Ovládá práci s textovými a grafickými editory i tabulkovými editory a využívá vhodných aplikací	Zná pravidla chování v počítačové učebně a dokáže je reprodukovat Aplikuje svoje znalosti pravidel v každodenní praxi	Hygiena u počítače a vhodné chování u počítače	
Ovládá práci s textovými a grafickými editory i tabulkovými editory a využívá vhodných aplikací Uplatňuje základní estetická a typografická pravidla pro práci	Dokáže přepsat zadaný text včetně písmen s háčky a čárkami Umí samostatně měnit velikost, řez, font a barvu písma Ovládá základní nastavení umístění	Práce s texty Jednoduchý textový editor Základy formátování textu Hledání a nahrazování textu Profesionální textový editor	WordPad OpenOffice Writer

s textem a obrazem Zpracuje a prezentuje na uživatelské úrovni informace v textové, grafické a multimediální formě	textu, umí nastavit šíři řádku, nastavení tabelátorů Dokáže daný text vytisknout Ovládá funkci hledání a nahrazování textu Dokáže spustit profesionální textový editor a ovládat základní funkce Rozlišuje používané typy textových souborů (.doc, .rtf, .sxw, .odt)	Typy textových souborů	
Ovládá práci s textovými a grafickými editory i tabulkovými editory a využívá vhodných aplikací Uplatňuje základní estetická a typografická pravidla pro práci s textem a obrazem Zpracuje a prezentuje na uživatelské úrovni informace v textové, grafické a multimediální formě	Zná jednotlivé typy grafických souborů (bitmapy, vektorové obrázky, fotografie) Umí spustit program Malování a vytvořený obrázek uložit do zadaného umístění Ovládá všechny funkce programu Malování včetně jejich jednotlivých voleb Umí vytvořit jednoduchý plakát v programu Dětské grafické studio, chápe rozdíl v upravování obrázku v bitmapových a vektorových editorech Dokáže spustit program Gimp, vytvořit v něm jednoduchý obrázek a uložit ho do zadaného umístění	Základy počítačové grafiky Druhy grafických souborů Bitmapová grafika Vektorová grafika Fotografie	Program Malování a jeho nástroje Program OpenOffice Draw Program Gimp
7. ročník			
Ověřuje věrohodnost informací a informačních zdrojů, posuzuje jejich závažnost a vzájemnou návaznost	Žák zná pojmy počítač, síť, server, internet, webová stránka, internetová (webová) adresa; částečně chápe	Internet Základní pojmy Internetový prohlížeč	Internet Explorer Mozilla Firefox

<p>Používá informace z různých informačních zdrojů a vyhodnocuje jednoduché vztahy mezi údaji Zpracuje a prezentuje na uživatelské úrovni informace v textové, grafické a multimediální formě</p>	<p>pojem IP adresa, protokol Rozlišuje pojmy připojení k internetu a internetový prohlížeč Rozlišuje mezi různými internetovými prohlížeči Umí zadat internetovou adresu do správného řádku a dovede v textu poznat hypertextové odkazy, umí je používat Zná několik internetových vyhledávačů, dokáže zadat jednoduchý požadavek a z výsledků vybrat nejvhodnější odkaz Dokáže z internetu uložit webovou stránku a obrázek, umí z internetu zkopírovat text do textového editoru Chápe nebezpečí práce na internetu, zná pojem počítačový virus, dokáže rozlišit vhodné a nevhodné internetové stránky</p>	<p>Internetové adresy Vyhledávání na internetu Ukládání informací z internetu Nebezpečí internetu</p>	
<p>Ověřuje věrohodnost informací a informačních zdrojů, posuzuje jejich závažnost a vzájemnou návaznost Pracuje s informacemi v souladu se zákony o duševním vlastnictví Používá informace z různých informačních zdrojů a vyhodnocuje jednoduché vztahy mezi údaji</p>	<p>Zná základní typy textových souborů (.DOC, .SXW, .ODT) Zná základní typy grafických souborů (.BMP, .JPG) Umí daný soubor otevřít ve vhodném programu. Dokáže provádět samostatně údržbu svého domovského adresáře, umí třídit své soubory do vhodných podadresářů, nepotřebné soubory umí smazat</p>	<p>Práce se soubory Typy souborů Správa domovského adresáře Práce s adresáři a soubory Velikost souboru Média pro přenos dat</p>	

	<p>Umí zkopírovat soubor do zadaného umístění na serveru a zpřístupnit ho ostatním</p> <p>Umí přepínat zobrazení souborů v adresáři v Průzkumníku Windows</p> <p>Umí určit velikost daného souboru</p> <p>Ovládá přenos souborů na flash-disk, CD, umí zkopírovat soubory z CD a chápe odlišnosti při používání jednotlivých médií</p>		
<p>Uplatňuje základní estetická a typografická pravidla pro práci s textem a obrazem</p> <p>Zpracuje a prezentuje na uživatelské úrovni informace v textové, grafické a multimediální formě</p>	<p>Rozlišuje mezi bitmapovou a vektorovou grafikou</p> <p>Ovládá základní funkce používaného editoru vektorové grafiky a dokáže v něm vytvořit jednoduchý obrázek</p> <p>Umí vytvořený vektorový obrázek exportovat do bitmapového obrázku</p>	<p>Vektorová grafika</p> <p>Základy vektorové grafiky</p> <p>Export do bitmapy</p>	<p>Program OpenOffice Draw, Zoner Callisto</p>
<p>Ověřuje věrohodnost informací a informačních zdrojů, posuzuje jejich závažnost a vzájemnou návaznost</p> <p>Ovládá práci s textovými a grafickými editory i tabulkovými editory a využívá vhodných aplikací</p> <p>Zpracuje a prezentuje na uživatelské úrovni informace v textové, grafické a multimediální formě</p>	<p>Ovládá základní nastavení ve volbách stránky, odstavce a písma</p> <p>Umí vložit obrázek do textu a upravit jeho nastavení</p> <p>Zná základní použití stylů (nadpisy, text, text v tabulce)</p> <p>Umí vyplnit záhlaví a zápatí</p>	<p>Pokročilá práce s texty</p> <p>Práce s profesionálním textovým editorem</p> <p>Obrázek v textu</p> <p>Styly v textu</p> <p>Záhlaví a zápatí</p>	<p>Program OpenOffice Writer</p>
<p>Ověřuje věrohodnost informací a informačních zdrojů, posuzuje jejich závažnost a vzájemnou návaznost</p> <p>Ovládá práci s textovými a</p>	<p>Zná pojem buňka, řádek, sloupec, list, sešit</p> <p>Umí nastavit základní volby buňky</p> <p>Umí použít sumu několika čísel</p>	<p>Tabulkový procesor</p> <p>Souřadnice buňky</p> <p>Čísla a proměnné</p> <p>Vzorce v tabulce</p>	<p>Program OpenOffice Calc</p>

grafickými editory i tabulkovými editory a využívá vhodných aplikací Zpracuje a prezentuje na uživatelské úrovni informace v textové, grafické a multimediální formě	Dokáže vložit jednoduché vzorce do buňky Umí z několika hodnot vytvořit jednoduchý graf	Grafy	
8. ročník Počítačová grafika - úprava fotografií			
Ovládá práci s textovými a grafickými editory i tabulkovými editory a využívá vhodných aplikací Uplatňuje základní estetická a typografická pravidla pro práci s textem a obrazem Zpracuje a prezentuje na uživatelské úrovni informace v textové, grafické a multimediální formě	Dokáže spustit profesionální grafický editor a orientuje se v základní menu Rozlišuje jednotlivé typy grafických souborů a umí zvolit vhodný typ pro svůj obrázek Umí změnit velikost obrázku Ovládá základní nástroje grafického editoru Umí vytvořit výřez obrázku a vložit ho do jiného obrázku	Profesionální grafický editor Typy souborů a velikosti Nástroje grafického editoru Úpravy parametrů fotografií Výřezy a vkládání obrázků	Program GIMP
Uplatňuje základní estetická a typografická pravidla pro práci s textem a obrazem	Umí ovládat základní funkce digitálního fotoaparátu Dokáže vyfotografovat budovu, krajinu a člověka, dbá přitom na estetická pravidla	Základy fotografování Digitální fotoaparát Fotografování	Školní fotoaparát, vlastní zařízení
9. ročník – Tvorba prezentací a webových stránek			
Ověřuje věrohodnost informací a informačních zdrojů, posuzuje jejich závažnost a vzájemnou návaznost Uplatňuje základní estetická a typografická pravidla pro práci s textem a obrazem Zpracuje a prezentuje na uživatelské	Zná základní pojmy týkající se internetových stránek Umí rozlišit text a hypertextový odkaz	Základní pojmy	Programy: Microsoft Explorer Mozilla Firefox OpenOffice

úrovni informace v textové, grafické a multimediální formě			
Ověřuje věrohodnost informací a informačních zdrojů, posuzuje jejich závažnost a vzájemnou návaznost Používá informace z různých informačních zdrojů a vyhodnocuje jednoduché vztahy mezi údaji	Chápe pojem doména, server a orientuje se bez problémů na internetu Rozlišuje internetové adresy a e-mailové adresy	Stavba webu	Program Mozilla Firefox
Ověřuje věrohodnost informací a informačních zdrojů, posuzuje jejich závažnost a vzájemnou návaznost Ovládá práci s textovými a grafickými editory i tabulkovými editory a využívá vhodných aplikací Uplatňuje základní estetická a typografická pravidla pro práci s textem a obrazem Pracuje s informacemi v souladu se zákony o duševním vlastnictví Používá informace z různých informačních zdrojů a vyhodnocuje jednoduché vztahy mezi údaji Zpracuje a prezentuje na uživatelské úrovni informace v textové, grafické a multimediální formě	Umí ovládat základní funkce WYSIWYG editoru, dbá na estetická a typografická pravidla stejně jako u textového editoru Umí výsledné soubory uložit do zadaného umístění	Editor webových stránek, základní funkce	Programy: OpenOffice Mozilla Firefox
Zpracuje a prezentuje na uživatelské úrovni informace v textové, grafické a multimediální formě	Chápe problematiku připojení k internetu a snaží se o úspěšné ukládání souborů Umí na stránku vložit obrázek a odkaz na video soubor	Obrázky a video na webu	Program Mozilla Firefox

Zpracuje a prezentuje na uživatelské úrovni informace v textové, grafické a multimediální formě	Pomocí grafického rozhraní dokáže přenést své soubory na internet do zadaného umístění	Přenos souborů na internet	Program Mozilla Firefox (FireFTP)
---	--	----------------------------	-----------------------------------

Vyučovací předmět: Dějepis

Vzdělávací oblast: Člověk a společnost

Vzdělávací obor: Dějepis

Obsahové, časové a organizační vymezení:

Vyučovací předmět Dějepis je vyučován v šestém až devátém ročníku. Jeho obsahem je naplňování očekávaných výstupů vzdělávacího oboru Dějepis a souvisejících tematických okruhů průřezových témat Rámcového vzdělávacího programu pro základní vzdělávání.

Vyučovací činnosti jsou směřovány ke kultivaci dějinného vědomí, které je považováno za nedílnou složku života demokratické společnosti. Cílem předmětu je zprostředkovat odkaz minulosti, vytvářet předpoklady pro ochranu historických i přírodních památek a vytvořit platformu pro respektování názorové plurality ve společnosti. Učení v souvislostech napomáhá lepšímu chápání celistvosti světa a stává se tak přirozenou cestou k celoživotnímu vzdělávání se. Jde především o poznávání podstaty existence člověka na Zemi a jeho vývoj v historickém kontextu.

Vyučovací předmět má časovou dotaci šest hodin a dvě disponibilní hodiny.

Výuka probíhá většinou ve třídách, někdy v učebně informatiky, neboť využíváme všech dostupných výukových programů. Často začleňujeme krátkodobé projekty.

Průřezová témata

Do vyučovacího předmětu jsou zařazena průřezová témata:

Multikulturní výchova

Kořeny civilizací, etnické skupiny, postavení menšin, rovnocennost, kulturní diference, rasismus, diskriminace, předsudky ve společnosti, identita.

Osobnostní a sociální výchova

Vztahy a soužití ve společnosti, kolektivní činnosti, sebepoznávání, komunikace, seberegulace, vlastnictví.

Výchova demokratického občana

Počátky demokracie, lidská solidarita, občanská společnost, lidská práva, politický a hospodářský život.

Environmentální výchova

Lidské aktivity a problémy na Zemi, prostředí a zdraví, základní podmínky života na Zemi,.

Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech

Soužití v rámci celé Evropy, informace napříč zeměmi a práce s nimi, evropské souvislosti, porozumění.

Mediální výchova

Ověřování informací, etický kodex, relevantnost informací, analýza textů, prezentace.

Výchovné a vzdělávací strategie:

Ve vyučovacím předmětu Dějepis využíváme pro utváření a rozvoj klíčových kompetencí zejména strategie, které mají žákům umožnit:

Kompetence k učení

Učíme chápat probírané oblasti v dějepisném kontextu.

Klademe důraz na vyhledání a třídění informací o probíraných oblastech podle zadaných kritérií.

Seznamujeme s obecně používanými znaky, termíny a symboly vzdělávacího oboru Dějepis.

Kompetence k řešení problémů

Rozvíjíme pohledy na nejrůznější společenské problémy v jejich vývoji.

Pomáháme při řešení problémů objevovat paralely s historií.

Kompetence komunikativní

Požadujeme souvisle a výstižné formulace svých názorů na společenské dění.

Podporujeme potřebu vyslechnout odlišný názor a zabývat se jím.

Důrazně dbáme na osvojení postupů při užívání informačních a komunikačních prostředků a naučit se je tvořivě využívat jako nástroje poznání.

Klademe důraz na prožitkové vyučování.

Dbáme na využívání získané komunikační dovednosti k vytváření kvalitních vztahů.

Kompetence sociální a personální

Zařazujeme týmové práce a samostatné práce.

Učíme respektovat a přijímat role v různých skupinách.

Podporujeme diskusi.

Kompetence občanské

Vedeme žáky k přijetí základních principů, na kterých spočívají zákony a společenské normy.

Podporujeme poznání naší kulturní tradice a historického dědictví a tímto poznáním cítit potřebu je chránit.

Učíme respektovat přesvědčení druhých lidí a vážit si jejich vnitřních hodnot.

Společnou cestou hledáme nenásilné cesty k řešení konfliktů.

Kompetence pracovní

Motivujeme žáka nacházet způsoby, jak využívat znalostí získané ve škole i mimo ni pro svůj další rozvoj.

RVP výstupy	ŠVP rozpracované výstupy	UČIVO	Poznámky
6.ročník			
Uvede konkrétní příklady důležitosti a potřebnosti dějepisných poznatků Uvede příklady zdrojů informací o minulosti; pojmenuje instituce, kde jsou tyto zdroje shromažďovány	Popíše dějepis jako vědu a obsáhne její předmět studia Vysvětlí hlavní úkoly dějepisu jako vědy Vyjmenuje hmotné a písemné prameny Opodstatní význam vzniku legend, mýtů a pověstí	Úvod do studia dějepisu Historie, archeologie, pomocné vědy historické, kroniky, pověsti, mýty, legendy	
Orientuje se na časové ose a v historické mapě, řadí hlavní historické epochy v chronologickém sledu Charakterizuje život pravěkých sběračů a lovců, jejich materiální a duchovní kulturu Objasní význam zemědělství, dobytkařství a zpracování kovů pro lidskou společnost Uvede příklady archeologických kultur na našem území	Klasifikuje a popíše vývojové druhy člověka a jejich hlavní zdroj obživy Charakterizuje život člověka-lovce, zemědělce, řemeslníka a vývoj jeho náboženských představ Vysvětlí vliv zemědělství na utváření způsobu života člověka Určí, kterým řemeslům byl v této době položen základ a jak se vyvíjela Objasní význam kultu ženy Srovná vývoj nejpokročilejších oblastí s vývojem ve střední Evropě	Pravěk Práce s časovou osou (přímkou), přiřazování dějů k ose, vývoj člověka, faktory, které ovlivňují vývoj společnosti (poloha, podnebí...) Doba kamenná, bronzová a železná	Projekt: Život pravěkých lidí
Rozpozná souvislost mezi přírodními podmínkami a vznikem prvních velkých zemědělských civilizací	Ví, kde vznikly první staroorientální státy Popíše přírodní a náboženské podmínky a hlavní zdroje obživy obyvatel Vysvětlí, co je to sousedská občina	První starověké státy Starověké civilizace - Mezopotámie, Egypt, Čína, Indie, Palestina, Foinikie Život asijských kočovníků	

	a jaké postavení zaujímal v těchto státech panovník Popíše objevy a vynálezy těchto států		
Demonstruje na konkrétních příkladech přínos antické kultury a uvede osobnosti antiky důležité pro evropskou civilizaci, zrod křesťanství a souvislost s judaismem Porovná formy vlády a postavení společenských skupin v jednotlivých státech a vysvětlí podstatu antické demokracie Uvede nejznámější typy památek, které se staly součástí světového kulturního dědictví	Určí, kdy začali pronikat první řecké kmeny do dnešního Řecka Popíše vývoj městských států Vysvětlí pojem demokracie Popíše a porovná vládu v Aténách a ve Spartě Zdůvodní proč došlo k řecko-perským válkám a co bylo příčinou peloponéské války Má přehled o nejdůležitějších kulturních památkách Řecka a Říma Popíše vládu a vzestup Makedonie Popíše vznik Říma se vztahem ke kmeni Latinů Vysvětlí pojem plebejové a patricijové Objasní příčinu války s Kartágem a charakterizuje římské vojsko Popíše postavení otroků a jejich vzpouru Charakterizuje římskou republiku, vládců a formy vlády, zná příčiny krize a důvod vzniku občanských válek Vysvětlí pojem markomanské války a důvody rozdělení říše na západní	Starověké Řecko Starověká kultura a její vývoj, antické Řecko Atény, Sparta Peloponéské války, království x republika, umění, náboženství, olympiáda, popis období Starověký Řím Popis období, císařství, panovníci, náboženství, kultura a vzdělanost, formy vlády	

	a východní Orientuje se v kulturním odkazu římské říše		
7.ročník			
Popíše podstatnou změnu evropské situace, která nastala v důsledku příchodu nových etnik, christianizace a vzniku států Porovná základní rysy západoevropské, byzantsko-slovanské a islámské kulturní oblasti Vymezí úlohu křesťanství a víry v životě středověkého člověka, konflikty mezi světskou a církevní mocí, vztah křesťanství ke kacířství a jiným věroukám	Vysvětlí uspořádání rodové společnosti raně evropských kmenů Orientuje se v základních znacích Byzantské a Franské říše Popíše vznik a vývoj křesťanství a jeho úlohu v dějinách lidstva, odůvodní rozdělení církve na východní a západní Charakterizuje arabské a asijské země v období raného středověku Porovná, jak probíhal vývoj v jednotlivých oblastech Evropy- jižní, východní, střední a západní Porovná život Vikingů s životem ostatních obyvatel Evropy Popíše důvod, průběh a cíl křížových výprav	RANÝ STŘEDOVĚK Evropa a svět Stěhování národů Byzantská říše, Franská říše Základy křesťanství a jeho šíření, další významná náboženství středověku	
Objasní situaci Velkomoravské říše a vnitřní vývoj českého státu a postavení těchto státních útvarů v evropských souvislostech	Popíše příchod Slovanů na naše území Objasní příčiny vzniku prvních států a charakterizuje život jednotlivých vrstev obyvatel, stavbu hradišť Správně zařadí události vzniku a zániku Velké Moravy Popíše průběh vlády Přemyslovců a správně zařadí do kontextu	České země První státní útvary na našem území Velká Morava Počátky českého státu Společnost a hospodářský život Vrchol českého státu v raném středověku	

	<p>jednotlivé panovníky Charakterizuje společnost a hospodářský život v českém státě Schopen na časové přímce správně chronologicky zařadit události a osobnosti raného středověku</p>		
<p>Uvede příklady románské a gotické kultury Rozpozná základní znaky jednotlivých kulturních stylů a uvede jejich představitele a příklady významných kulturních památek</p>	<p>Definuje typické znaky pro románskou a gotickou kulturu u nás a ve světě a na příkladech ilustruje nejznámější díla jednotlivého stavebního slohu</p>	<p>Stavební slohy,kultura Románské a gotické umění a vzdělanost, vývoj středověké společnosti</p>	
<p>Vysvětlí znovuobjevení antického ideálu člověka, nové myšlenky žádající reformu církve včetně reakce církve na tyto požadavky Vymezí význam husitské tradice pro český politický a kulturní život</p>	<p>Odůvodní vznik nových měst a jejich význam Charakterizuje život obyvatel v českých zemích Popíše vládu posledních Přemyslovců a nástup Lucemburků Vymezí význam vlády Karla IV. a charakterizuje jeho vládu u nás i ve světě Popíše jeho vnitřní i zahraniční politiku Objasní příčiny nespokojenosti obyvatel s postavením církve Vymezí dobu Mistra Jana Husa Zná příčiny, průběh a nejdůležitější události a osobnosti husitské revoluce Charakterizuje vládu Jiřího</p>	<p>VRCHOLNÝ STŘEDOVĚK České země Přemyslovci vláda Karla IV Husitství, reformace X protireformace Jagellonci</p>	

	<p>z Poděbrad ve vztahu k Ladislavu Pohrobkovi Charakterizuje vládu Jagellovců na českém trůně Na časové příjímce správně chronologicky zařadí události a osobnosti vrcholného středověku</p>		
<p>Vysvětlí znovuoobjevení antického ideálu člověka, nové myšlenky žádající reformu církve včetně reakce církve na tyto požadavky</p>	<p>Zná příčiny a průběh války mezi Francií a Anglií Posoudí důsledky vpádu Mongolů do východní Evropy Posoudí příčiny a důsledky porobení jižních Slovanů osmanskými Turky Zná důvody konce Byzantské říše Na příkladech ilustruje renesanci a humanismus</p>	<p>Evropa a svět Feudalismus Renesance a humanismus Stav a vývoj středověké společnosti</p>	
<p>Objasní postavení českého státu v podmínkách Evropy rozdělené do řady mocenských a náboženských center a jeho postavení uvnitř habsburské monarchie Objasní příčiny a důsledky vzniku třicetileté války a posoudí její důsledky</p>	<p>Zná okolnosti nástupu Habsburků na český trůn Charakterizuje postavení zemí Koruny české v habsburské monarchii Carismus v Rusku Zná důvody boje českých stavů proti Habsburkům Porovná příčiny, průběh a výsledky třicetileté války u nás a v Evropě</p>	<p>POZDNÍ STŘEDOVĚK České země Habsburkové na českém trůně Boje českých stavů proti Habsburkům Třicetiletá válka</p>	
<p>Popíše a demonstruje průběh zámořských objevů, jejich příčiny a důsledky</p>	<p>Uvede příčiny objevných plaveb a vyjmenuje největší úspěchy v zámořských objevech</p>	<p>Evropa a svět Zámořské objevy, počátky dobývání světa</p>	

	<p>Zná příčiny nerovnoměrnosti hospodářského vývoje v Evropě Zdůvodní příčiny a průběh reformace v Německu a ostatních zemích a postavení církve v této době Zná klíčové osobnosti reformních a protireformních snah Dá do souvislosti kolonialismus a koloniální vykořisťování</p>		
<p>Rozpozná základní znaky jednotlivých kulturních stylů a uvede jejich představitele a příklady významných kulturních památek</p>	<p>Orientuje se v české kultuře pozdního středověku a na příkladech demonstruje její vývoj Definuje typické znaky pro renesanční a barokní kulturu u nás a ve světě a na příkladech ilustruje nejznámější díla jednotlivého stavebního slohu</p>	<p>Stavební slohy, kultura Renesance, baroko</p>	
8.ročník			
<p>Vysvětlí podstatné ekonomické, sociální, politické a kulturní změny ve vybraných zemích a u nás, které charakterizují modernizaci společnosti Objasní souvislost mezi událostmi francouzské revoluce a</p>	<p>Porovná, jak probíhal vývoj v jednotlivých oblastech Evropy(západní, střední, východní) a čím byl podmíněn Na příkladech z evropských dějin konkretizuje absolutismus, konstituční monarchii a</p>	<p>NOVOVĚK Evropa Industrializace a její důsledky pro společnost, sociální otázka Velká francouzská revoluce a napoleonské období, změna společenské struktury společnosti</p>	

napoleonských válek na jedné straně a rozbití starých společenských struktur v Evropě na straně druhé Charakterizuje emancipační úsilí významných sociálních skupin, uvede požadavky formulované ve vybraných evropských revolucích	kolonialismus Vysvětlí vznik a vývoj průmyslové společnosti-porovná výsledky a důsledky anglické a francouzské revoluce Prokáže orientaci v napoleonských válkách Popíše revoluční rok 1848 Prokáže orientaci v období baroka, klasicismu a romantismu	vývoj ve Francii, Itálii, Německu	
Porovná jednotlivé fáze utváření novodobého českého národa v souvislosti s národními hnutími vybraných evropských národů Na jednotlivých příkladech demonstuje základní politické proudy	Vysvětlí význam reforem Marie Terezie a Josefa II. Popíše národní obrození ve světě a v Českých zemích Zná nejdůležitější osobnosti a zhodnotí jejich význam pro rozvoj českého života Zhodnotí význam, výhody a nevýhody vzniku Rakouska-Uherska	České země Habsburská monarchie po třicetileté válce Osvícenství, absolutismus národní obrození, revoluční rok 1848 v Evropě a u nás Vznik Rakouska-Uherska, hnutí, spolky a nové politické strany, konzervatismus, liberalismus, demokratismus, občanská práva	
Vysvětlí rozdílné tempo modernizace a prohloubení nerovnoměrnosti vývoje jednotlivých částí Evropy a světa včetně důsledků, ke kterým tato nerovnost vedla, charakter. soupeření mezi velmocemi a vymezi význam kolonií	Vysvětlí jak působil vývoj v USA na situaci v Evropě Popíše koloniální snahy velmocí Vysvětlí význam občanské války v USA	Svět Vznik USA Konflikty mezi velmocemi Kolonialismu	
9.ročník			
Na příkladech demonstuje zneužití	Objasní, co vedlo evropské	MODERNÍ DOBA	

<p>techniky ve světových válkách a jeho důsledky Rozpozná klady a nedostatky demokratických systémů Charakterizuje jednotlivé totalitní systémy, příčiny jejich nastolení v širších ekonomických a politických souvislostech a důsledky jejich existence pro svět, rozpozná destruktivní sílu totalitarismu a vypjatého nacionalismu Na příkladech vyloží antisemitismus, rasismus a jejich nepřijatelnost z hlediska lidských práv Vysvětlí příčiny a důsledky vzniku bipolárního světa, uvede příklady střetávání obou bloků Vysvětlí a na příkladech doloží mocenské a politické důvody euroatlantické, hospodářské a vojenské spolupráce Posoudí postavení rozvojových zemí</p>	<p>mocnosti ke koloniálním výbojům Charakterizuje společenské zřízení a politický vývoj Německa, Francie, Velké Británie, USA a Japonska Popíše formování nepřátelských bloků v Evropě Vysvětlí příčiny vzniku první světové války, popíše průběh a nastíní její konec a důsledky Orientuje se v událostech v Rusku r.1905 Popíše průběh světové hospodářské krize Vysvětlí příčiny nástupu fašistických diktatur v Německu a Itálii Objasní plán Německa na rozbití ČSR Objasní příčiny rozpoutání druhé světové války, popíše její průběh a objasní rozklad bloku fašistických států v roce 1944 Charakterizuje poválečný vývoj evropských zemí po první a druhé světové válce Porovná americkou a sovětskou představu o poválečném uspořádání světa Objasní příčiny rozpadu sovětského bloku</p>	<p>Evropa a svět Příčiny a vznik první a druhé světové války, nové politické uspořádání Evropy, úloha USA ve světě Mezinárodně politická a hospodářská situace, demokracie Totalitní systémy- komunismus, fašismus, nacismus a jejich důsledky Druhá světová válka, holocaust rozdělení světa, bipolarita, studená válka Rozpad koloniálního systému Problémy současnosti země východního bloku</p>	
---	--	--	--

	Vysvětlí pojmy fašismus, nacionalismus totální, blesková a studená válka		
Zhodnotí postavení Československa v evropských souvislostech a její vnitřní sociální, politické, hospodářské a kulturní prostředí Prokáže základní orientaci v problémech současného světa	Popíše podmínky průmyslového vývoje Objasní pokus o rakousko-české vyrovnání a popíše dobu pasivní politiky Popíše události roku 1867, vznik a vývoj všeobecného hlasovacího práva Shrne život TGM a jeho klíčových událostí(hilsneriáda, boj o Rukopisy, zahraniční aktivita, prezidentství) Charakterizuje vztahy Čechů k ostatním národům Popíše okolnosti vzniku samostatného Československého státu, první léta vývoje ČSR, vnitropolitický vývoj a vztahy se sousedními státy Popíše události a postoj ČSR k Mnichovu 1939 Charakterizuje dobu protektorátu a popíše význam československého zahraničního a tuzemského odboje Objasní situaci na Slovensku v kontextu 2.světové války Popíše průběh osvobození Československa	České země Domácí a zahraniční odboj Vznik Československa, hospodářský a politický vývoj, sociální a národnostní problémy revoluce 1989 Vznik ČR a její postavení ve světě Současná situace, problémy a faktory vývoje	

	<p>Charakterizuje vývoj v Československé republice po 2.světové válce Charakterizuje československý totalitní režim, krizi vládnoucího systému v letech 1953-1956 Objasní události v ČSSR v srpnu 1968 a události 1989 Charakterizuje hlavní rysy vývoje české kultury</p>		
--	--	--	--

Vyučovací předmět: Občanská a rodinná výchova

Vzdělávací oblast: Člověk a společnost, Člověk a zdraví, Člověk a svět práce

Vzdělávací obor: Výchova k občanství, Výchova ke zdraví, Člověk a svět práce

Obsahové, časové a organizační vymezení

Občanská a rodinná výchova je integrovaným vyučovacím předmětem, využívá povinné časové dotace vzdělávacích oblastí Člověk a společnost a Člověk a zdraví a je do ní zařazeno téma Svět práce ze vzdělávací oblasti Člověk a svět práce. Předmět se vyučuje ve všech ročnících po 2 hodinách týdně.

Výuka probíhá ve třídách, v počítačové učebně i v terénu. Při výuce je možné spojovat ročníky nebo vytvářet skupiny žáků z různých ročníků. Často je využívána forma samostatných projektů.

Výchova k občanství vybavuje žáka znalostmi a dovednostmi potřebnými pro jeho aktivní zapojení do života demokratické společnosti. Výuka se zaměřuje na vytváření kvalit, které souvisejí s orientací žáků v sociální realitě a s jejich začleňováním do různých společenských vztahů a vazeb. Vede je k realistickému sebepoznání a poznávání osobnosti druhých lidí a k pochopení vlastního jednání i jednání druhých lidí v kontextu různých životních situací. Seznamuje žáky se vztahy v rodině a širších společenstvích, s hospodářským životem, činností důležitých politických institucí a orgánů a s možnými způsoby zapojení jednotlivců do občanského života. Výchova k občanství učí žáky respektovat a uplatňovat mravní principy a pravidla společenského soužití a přebírat odpovědnost za vlastní názory, chování a jednání i jejich důsledky. Rozvíjí občanské a právní vědomí žáků, posiluje smysl jednotlivců pro osobní i občanskou odpovědnost a motivuje žáky k aktivní účasti na životě demokratické společnosti. Výuka se zaměřuje na utváření pozitivních občanských postojů a rozvíjí vědomí přináležitosti k evropskému společenství. Důležitou součástí vzdělávání je prevence rasistických, xenofobních a extremistických postojů a výchova k toleranci a respektování lidských práv. Vzdělávání vychází z poznávání nejbližšího okolí a bezprostředních mezilidských vztahů a postupně se přechází k poznávání stále širších kontextů společenských jevů, dějů, vztahů a institucí. Poznávání společnosti a mezilidských vztahů se opírá o životní praxi a aktuální životní zkušenosti žáků. Učební činnosti směřují k osvojování praktických dovedností a k jejich aplikaci v reálných životních situacích.

Výchova ke zdraví přináší základní podněty pro ovlivňování zdraví, s nimiž se žáci seznamují, učí se je využívat a aplikovat ve svém životě. Vzdělávání směřuje především k tomu, aby žáci poznávali sami sebe jako živé bytosti, aby pochopili hodnotu zdraví, smysl zdravotní prevence i hloubku problémů spojených s nemocí či jiným poškozením zdraví. Žáci se seznamují s různým nebezpečím, které ohrožuje zdraví v běžných i mimořádných situacích, osvojují si dovednosti a způsoby rozhodování a chování, které vedou k zachování či posílení zdraví, a získávají potřebnou míru odpovědnosti za zdraví vlastní i zdraví jiných. Jde o poznávání zásadních životních hodnot, o postupné utváření postojů k nim a o aktivní jednání v souladu s nimi. Důraz je kladen především na praktické dovednosti a jejich aplikace v modelových situacích i v každodenním životě. Výchova ke zdraví přináší základní poznání o člověku v souvislosti s preventivní ochranou jeho zdraví. Učí žáky aktivně rozvíjet a chránit zdraví v propojení všech jeho složek (sociální, psychické a fyzické) a

být za ně odpovědný. Žáci si upevňují hygienické, stravovací, pracovní i jiné zdravotně preventivní návyky, rozvíjejí dovednosti odmítat škodlivé látky, předcházet úrazům a čelit vlastnímu ohrožení v každodenních i mimořádných situacích. Rozšiřují a prohlubují si poznatky o rodině, škole a společenství vrstevníků, o přírodě, člověku i vztazích mezi lidmi a učí se tak dívat na vlastní činnosti z hlediska zdravotních potřeb a životních perspektiv dospívajícího jedince a rozhodovat se ve prospěch zdraví.

V tématu Svět práce se v závislosti na věku žáka postupně buduje systém, který žákům poskytuje důležité informace ze sféry výkonu práce a pomáhá jim při odpovědném rozhodování o dalším profesním zaměření.

Průřezová témata

Osobnostní a sociální výchova

Osobnostní a sociální výchova klade důraz na získávání praktických dovedností, které se uskutečňuje prostřednictvím vhodných her, cvičení, modelových situací a příslušných diskusí. V tematickém okruhu osobnostní rozvoj lze podle aktuální potřeby žáků zařadit témata: rozvoj schopností poznávání, sebepoznání a sebepojetí, seberegulace a sebeorganizace, psychohygienu a kreativitu. V tematickém okruhu sociální rozvoj lze zařadit témata: poznávání lidí, mezilidské vztahy, komunikace a kooperace. V tematickém okruhu morální rozvoj lze využít tématu: řešení problémů a rozhodovací dovednosti i tématu hodnoty, postoje, praktická etika.

Výchova demokratického občana

Má vybavit žáka základní úrovní občanské gramotnosti a umožnit mu konstruktivně řešit problémy se zachováním své lidské důstojnosti, respektem k druhým, ohledem na zájem celku, s vědomím svých práv a povinností, svobod a odpovědností, s uplatňováním zásad slušné komunikace a demokratických způsobů řešení. Téma vede žáka ke způsobilosti myslet v souvislostech a s ohledem na důsledky jednání, rozvíjet kritické myšlení, adekvátním způsobem řešit konflikty, komunikovat, argumentovat, samostatně se rozhodovat.

Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech

Toto průřezové téma rozvíjí vědomí evropské identity při respektování identity národní. Objasňuje také vazby mezi lokální, národní, evropskou a globální úrovní uvažování, rozhodování a jednání. Žáci si osvojují evropské hodnoty, ke kterým patří svoboda lidské vůle, humanismus a morálka, právo a osobní zodpovědnost, racionální uvažování, kritické myšlení a tvořivá lidská aktivita.

Multikulturní výchova

Multikulturní výchova umožňuje žákům seznamovat se s rozmanitostí kultur, jejich tradicemi a hodnotami a na pozadí této rozmanitosti si pak žáci mohou lépe uvědomovat i svoji vlastní kulturní identitu, tradice a hodnoty. Rozvíjí smysl pro spravedlnost, solidaritu a toleranci, vede k chápání a respektování sociální a kulturní rozmanitosti, přispívá k odstraňování nepřátelství a předsudků. Multikulturní výchova učí žáky komunikovat a žít ve skupině s příslušníky odlišných sociokulturních skupin, uplatňovat svá práva a respektovat práva druhých, chápat a tolerovat odlišné zájmy, názory i schopnosti druhých.

Enviromentální výchova

Téma vede žáky k poznání odpovědnosti za jednání společnosti i každého jedince v zájmu

udržitelosti rozvoje lidské civilizace. Umožňuje jim pochopení vztahů člověka k životnímu prostředí a vede je k uvědomění si základních podmínek života a odpovědnosti současné generace za život v budoucnosti. Ve výchově k občanství téma odkrývá souvislosti mezi ekologickými, technicko-ekonomickými a sociálními jevy s důrazem na význam preventivní obezřetnosti v jednání a další principy udržitelosti rozvoje. Téma se dotýká i problematiky vlivů prostředí na vlastní zdraví i na zdraví ostatních lidí.

Mediální výchova

Média mají výrazný vliv na chování jedince ve společnosti, na utváření životního stylu a na kvalitu života lidí. Pro uplatnění jednotlivce ve společnosti je důležité umět zpracovat, vyhodnotit a využít podněty, které přicházejí z okolního světa. Mediální výchova ve vztahu k Výchově ke zdraví učí žáky využívat potenciál médií jako zdroje informací, kvalitní zábavy i naplnění volného času. Vede k uvědomování si hodnoty vlastního života a odpovědnosti za jeho naplnění.

Výchovné a vzdělávací strategie

Kompetence k učení

Umožňujeme žákům zjistit jejich individuální učební styl a pomáháme jim osvojit si odpovídající postupy učení - předkládáme žákům konkrétní návody efektivního učení.

Vedeme žáky k poznání zákonitostí učení a k plánování vlastního učení (např. zadáváním dlouhodobých prací).

Upozorňujeme žáky na zajímavé zdroje informací, vedeme je k hledání informačních zdrojů, vyžadujeme jejich ověřování (práce s encyklopediemi, zpravodajstvím, internetem atd.).

Motivujeme žáky k zájmu o učení a vzdělání – např. jim nabízíme témata, která se jich dotýkají a jsou pro ně známá nebo je zajímají.

Umožňujeme žákům vyzkoušet si rozličné metody a formy práce – např. zadáváme žákům práci samostatnou, skupinovou, ve dvojicích, kreativní úkoly apod.

Umožňujeme žákům hodnotit svou činnost (zpětné vazby, sebereflexe, společné diskuse po činnostech).

Podporujeme samostatnost a tvořivost.

Učíme žáky vyhledávat, zpracovávat a používat potřebné informace v literatuře a na internetu.

Snažíme se vytvářet takové situace, v nichž má žák radost z učení.

Vedeme žáky k zodpovědnosti za jejich vzdělávání a za jejich „budoucnost“ (volbu povolání atd.), vedeme je k plánování, stanovování kroků a jejich postupnému uskutečňování.

Kompetence k řešení problémů

Nabízíme žákům cvičení a úkoly, které vycházejí z reálného života a vedou k samostatnému uvažování a řešení problémů.

Vedeme žáky k poznání, že situace a problémy mívají různé varianty řešení a vedeme je k objevování různých možností řešení.

Podporujeme tvořivost, originální návrhy řešení.

Vedeme žáky k zamyšlení, jak by se některým problémům dalo předcházet.

Kompetence komunikativní

Vybízíme žáky k vyjadřování myšlenek a názorů.

Učíme žáky vyjadřovat se srozumitelně, výstižně a v logickém sledu (např. při ústních referátech) a vhodně se prezentovat před celou třídou.

Nabízíme žákům možnost v řízené diskuzi naslouchat promluvám druhých, vhodně na ně reagovat, účinně se zapojovat do diskuze, obhajovat svůj názor a vhodně argumentovat.

Budujeme pravidla partnerské oboustranné komunikace mezi žáky a učitelem, mezi žáky navzájem, mezi žáky a dalšími osobami.

Pomocí zavádění skupinové práce a projektové výuky vedeme žáky ke komunikaci ve skupině.

Vedeme žáky k využívání různých zdrojů informací a jejich kritickému zvážení.

Kompetence sociální a personální

Pomáháme žákům poznat sebe sama, objektivně se hodnotit a pozitivně formovat svou osobnost.

Společně s žáky vytváříme pravidla společného života ve třídě, která budou vycházet ze vzájemného respektu, a vedeme žáky k jejich dodržování.

Vedeme žáky k vytváření příjemné atmosféry ve třídě.

Oceňujeme žáky za pozitivní projevy chování, snahu a vykonanou práci a vybízíme je, aby se oceňovali i mezi sebou navzájem.

Vedeme žáky k taktnímu a nezraňujícímu vyjadřování kritiky.

Umožňujeme žákům pracovat samostatně i ve skupině, zařazujeme kooperativní činnosti.

Při skupinové práci je vedeme k přiměřenému rozdělení dílčích úkolů a rozdělení rolí, společnému plánování a závěrečnému hodnocení výsledků i průběhu společné práce.

Obměňujeme skupiny, ve kterých se děti učí.

Učíme žáky přijímat rozličné role při skupinové práci.

Rozvíjíme empatii prostřednictvím hraní rolí, společných diskusí a individuálních zamyšlení.

Kompetence občanské

Vedeme žáky k uvědomění vlastní zodpovědnosti za sebe, své zdraví a život a spoluzodpovědnosti za život ve skupinách, ke kterým patří (k rodině, škole, obci, státu), a za životní prostředí.

Seznamujeme žáky s principy fungování společnosti prostřednictvím hry – žáci např. předvádějí, jak fungují volby do Poslanecké sněmovny, rozhodují o rozpočtu obce, navrhuji zákony, pořádají referendum apod.

Rozvíjíme u žáků chápání nutnosti pravidel ve společnosti (norem a zákonů) a jejich dodržování.

Vedeme žáky k aktivnímu zapojování do dění ve škole, obci a celé společnosti.

Vedeme žáky k navštěvování kulturních institucí (muzeí, divadel, historických památek) a k respektování a ochraně našich tradic, kulturního a historického dědictví.

Kompetence pracovní

Vedeme žáky k plánování vlastní práce, rozdělení rolí při práci ve skupině a hodnocení výsledků práce.

Vedeme žáky k sebepoznání a k odpovědnému rozhodování při volbě povolání.

Nabízíme žákům možnost zpracovat některé úkoly pomocí libovolných výtvarných technik za použití nejrůznějších materiálů.

RVP výstupy	ŠVP rozpracované výstupy	Učivo	Poznámky
6. - 7. ročník			
<p>Posoudí a na příkladech doloží přínos spolupráce lidí při řešení konkrétních úkolů a dosahování některých cílů v rodině, ve škole, v obci</p> <p>Uplatňuje vhodné způsoby chování a komunikace v různých životních situacích, případně neshody či konflikty s druhými lidmi řeší nenásilným způsobem</p> <p>Respektuje přijatá pravidla soužití mezi vrstevníky a partnery a pozitivní komunikací a kooperací přispívá k utváření dobrých mezilidských vztahů v širším společenství (v rodině, komunitě)</p> <p>Vysvětlí role členů komunity (rodiny, třídy, spolku) a uvede příklady pozitivního a negativního vlivu na kvalitu sociálního klimatu (vrstevnická komunita, rodinné prostředí) z hlediska prospěšnosti zdraví</p>		Rodinný život:	
	Zformuluje základní funkce rodiny; vysvětlí, čím je rodina pro člověka důležitá; vysvětlí rozdíl mezi rodinou základní, neúplnou a rozšířenou	Rodina a její postavení ve společnosti	
	Charakterizuje role jednotlivých členů rodiny; zná modely rodin z jiných kultur, náboženství; uvede příklady vzájemné tolerance a pomoci	Rodinné a příbuzenské vztahy Postavení členů rodiny, jejich práva a povinnosti	
	Ví, za jakých podmínek může člověk uzavřít manželství; vyjmenuje některé svatební zvyky	Manželství	
	Dokáže správně komunikovat v různých situacích, správně chápe projevy neverbální komunikace, umí vyjádřit své názory a pocity	Komunikace v rodině	
	Charakterizuje jednotlivé funkce rodiny a uvede příklady selhání rodiny v těchto funkcích	Funkce rodiny	Citová, biologická, ochranná, materiální, výchovná
	Vyjmenuje příklady náhradní výchovy; vysvětlí, jaké výhody a rizika náhradní výchova přináší; uvede příklad vyhovující náhradní	Náhradní výchova	

ŠKOLNÍ VZDĚLÁVACÍ PROGRAM – Učíme se zdravě žít, komunikovat a znát

	rodiny		
<p>Posoudí a na příkladech doloží přínos spolupráce lidí při řešení konkrétních úkolů a dosahování některých cílů v rodině, ve škole, v obci Respektuje přijatá pravidla soužití mezi vrstevníky a partnery a pozitivní komunikaci a kooperaci přispívá k utváření dobrých mezilidských vztahů v širším společenství (v rodině, komunitě) Vysvětlí role členů komunity (rodiny, třídy, spolku) a uvede příklady pozitivního a negativního vlivu na kvalitu sociálního klimatu (vrstevnická komunita, rodinné prostředí) z hlediska prospěšnosti zdraví</p>		Život ve škole:	
	Vysvětlí, jaký význam má základní vzdělávání pro vlastní vývoj a budoucí život	Vzdělávání a jeho systém, školní docházka	
	Zná pravidla školního řádu; vysvětlí, proč je nutné se podřizovat pravidlům; ví, jak se může zapojit do organizace života ve škole; rozpozná u spolužáků nesprávné chování a ví, jak zasáhnout	Pravidla školního života, školní řád, žákovský parlament	
	Zodpovědně přistupuje k přípravě na vyučování; určí, jaký učební typ u něj převažuje a přizpůsobí mu metody svého učení	Význam vzdělání, umění učit se	
<p>Posoudí a na příkladech doloží přínos spolupráce lidí při řešení konkrétních úkolů a dosahování některých cílů v rodině, ve škole, v obci Rozlišuje a porovnává úkoly jednotlivých složek státní moci ČR i jejich orgánů a institucí, uvede příklady institucí a orgánů, které se podílejí na správě obcí, krajů a státu</p>		Místo, kde žijeme:	
	Vysvětlí rozdíl mezi státní správou a samosprávou a rozliší jejich záležitosti	Státní správa, samospráva	
	Na příkladech uvede, jakými záležitostmi se zabývá obecní úřad s jakými problémy se na něj můžeme obrátit; vysvětlí podíl občanů na řízení obce	Obec, obecní úřad, zastupitelstvo	
Rozlišuje projevy vlastenectví od		Má vlast:	

ŠKOLNÍ VZDĚLÁVACÍ PROGRAM – Učíme se zdravě žít, komunikovat a znát

<p>projevů nacionalismu Objasní účel důležitých symbolů našeho státu a způsoby jejich používání Zdůvodní nepřijatelnost vandalského chování a aktivně proti němu vystupuje Zhodnotí nabídku kulturních institucí a cíleně z ní vybírá akce, které ho zajímají</p>	<p>Vyjmenuje skutečnosti typické pro svůj region</p>	<p>Regiony a jejich odlišnosti</p>	<p>Návštěva muzea</p>
	<p>Uvědomuje si jazyk jako jeden ze znaků národa</p>	<p>Národní jazyk</p>	
	<p>Vysvětlí význam státních symbolů a uvede příklady jejich použití; projevuje jim náležitou úctu</p>	<p>Státní symboly</p>	
		<p>Z historie:</p>	
	<p>Uvede příklady významných českých osobností a historických památek, objasní jejich význam pro ČR, samostatně připraví referát; vysvětlí pojem „národní hrdost“</p>	<p>Významné osobnosti Památná místa Historické památky</p>	<p>Školní výlety</p>
	<p>Kalendář:</p>		
	<p>Uvede příklady kulturních tradic v průběhu roku a zdůvodní, proč je dobré je udržovat; zdůvodní, proč slavíme národní (státní) svátky</p>	<p>Státní svátky a výročí Významné dny Tradice, lidové slavnosti</p>	<p>Průběžně po celý rok</p>
<p>Rozpoznává netolerantní, rasistické, xenofobní a extremistické projevy v chování lidí a zaujímá aktivní postoj proti všem projevům lidské nesnášenlivosti</p>		<p>Lidská práva:</p>	
	<p>Vysvětlí pojmy rasismus, xenofobie a diskriminace; rozpozná projevy lidské nesnášenlivosti; odlišnosti lidí ve vzhledu a chování nebere jako důvod k nepřátelství</p>	<p>Podobnost i rozdílnost lidí</p>	
<p>Přiměřeně uplatňuje svá práva včetně práv spotřebitele a respektuje práva a oprávněné zájmy druhých lidí,</p>	<p>Vysvětlí příčiny sociální nerovnosti lidí; svobodu chápe jako svobodné rozhodování v rámci stanovených</p>	<p>Rovnost a nerovnost, svoboda</p>	

posoudí význam ochrany lidských práv a svobod, rozumí povinnostem občana při zajišťování obrany státu	pravidel		
	Uvede dokumenty týkající se lidských práv	Dokumenty	Listina základních práv a svobod, Úmluva o právech dítěte, Ústava ČR
	Vysvětlí vztah mezi právy a povinnostmi a nutnost vzniku zákonů; rozpozná porušování práv a ví, kam se v takovém případě obrátit	Práva a povinnosti	
Uplatňuje vhodné způsoby chování a komunikace v různých životních situacích, případně neshody či konflikty s druhými lidmi řeší nenásilným způsobem	Vysvětlí pojem konflikt a jeho příčiny, kompromis; používá vhodné techniky řešení konfliktu; respektuje práva druhých, ale zároveň se nenechá sám poškozovat	Konflikt a jeho řešení	
	Rozpoznává morální a nemorální chování, uvede příklady	Morálka a mravnost	
Uplatňuje vhodné způsoby chování a komunikace v různých životních situacích, případně neshody či konflikty s druhými lidmi řeší nenásilným způsobem Respektuje přijatá pravidla soužití mezi vrstevníky a partnery a pozitivní komunikací a kooperací přispívá k utváření dobrých mezilidských vztahů v širším společenství (v rodině, komunitě)		Život mezi lidmi:	
	Rozlišuje sociální skupiny podle různých hledisek (cíle, hodnoty, zájmy)	Sociální skupina	
	Vysvětlí důležitost výchovy a vlivu okolí na vývoj jedince; rozlišuje záměrné a nezáměrné působení; dokáže se bránit nežádoucímu vlivu okolí	Socializace, záměrné a nezáměrné působení	
	Uvědomuje si, čím vším působíme na své okolí; zná různé prostředky komunikace; rozpoznává chyby v komunikaci	Komunikace slovní i mimoslovní	

<p>Kriticky přistupuje k mediálním informacím, vyjádří svůj postoj k působení propagandy a reklamy na veřejné mínění a chování lidí Vyhodnotí na základě svých znalostí a zkušeností možný manipulativní vliv vrstevníků, médií, sekt; uplatňuje osvojené dovednosti komunikační obrany proti manipulaci a agresi</p>	<p>Vysvětlí účel hromadných sdělovacích prostředků a jakým způsobem nás média ovlivňují; kriticky přistupuje k informacím; z nabídky médií si vybírá</p>	<p>Hromadné sdělovací prostředky</p>	
<p>Zhodnotí nabídku kulturních institucí a cíleně z ní vybírá akce, které ho zajímají</p>	<p>Vysvětlí obsah pojmu kultura; uvědomuje si důležitost objektivního pohledu na odlišné kultury Rozlišuje druhy umění; podle svých možností užívá umění jako jeden ze způsobů sebevyjádření Vysvětlí pojmy kých, krása, móda; uvědomuje si subjektivitu vnímání krásy; respektuje vkus druhých Vysvětlí principy nejvýznamnějších světových náboženství; respektuje náboženské přesvědčení druhých lidí Ovládá pravidla slušného chování v kulturních institucích; využívá nabídek kulturních institucí</p>	<p>Člověk a kultura: Kultura, umění Druhy umění Krása a nevkus Víra a náboženství Pravidla slušného chování</p>	<p>Vědy a instituce</p>
<p>Zdůvodní nepřijatelnost vandalského chování a aktivně proti němu vystupuje</p>	<p>Charakterizuje některé přírodní a kulturní památky v naší zemi,</p>	<p>Přírodní a kulturní bohatství: Přírodní a kulturní památky</p>	<p>Skupinový projekt Školní výlety</p>

	vysvětlí jejich význam; k památkám se chová šetrně, odsuzuje projevy vandalismu			
	Vyjmenuje nejvýznamnější architektonické a umělecké styly a uvede příklady památek	Architektonické styly		
	Vyhledá příklady organizací a úřadů pro ochranu kulturních památek a životního prostředí; navrhne řešení týkající se problémů životního prostředí	Organizace a instituce pro ochranu životního prostředí		
Sestaví jednoduchý rozpočet domácnosti, uvede hlavní příjmy a výdaje, rozliší pravidelné a jednorázové příjmy a výdaje, zváží nezbytnost jednotlivých výdajů v hospodaření domácnosti, objasní princip vyrovnaného, schodkového a přebytkového rozpočtu domácnosti, dodržuje zásady hospodárnosti, vyhýbá se rizikům v hospodaření s penězi Rozlišuje a porovnává různé formy vlastnictví, včetně duševního vlastnictví, a způsoby jejich ochrany, uvede příklady Vysvětlí na příkladech přímé souvislosti mezi tělesným, duševním, sociálním zdravím a vztah mezi uspokojováním základních lidských		Majetek v našem životě:		
	Rozlišuje potřeby důležité pro život a potřeby marnotratné; vyjmenuje biologické potřeby; vysvětlí důležitost uspokojování lidských potřeb	Potřeby, statky, služby Rozpočet domácnosti, příjmy, výdaje		
	Vysvětlí funkce peněz	Peníze a jejich funkce		
	Rozlišuje druhy vlastnictví; vysvětlí význam majetku pro život člověka; respektuje majetek druhých; zdůvodní příčiny poškozování veřejného majetku	Majetek, druhy majetku		
	Vysvětlí, co ovlivňuje životní úroveň lidí; formuluje svůj vztah k penězům a majetku; váží si svých věcí a s rozmyslem je využívá a spotřebovává; vytvoří si svůj žebříček hodnot a jednotlivé položky	Konzumní společnost Životní úroveň		

potřeb a hodnotou zdraví; dovede posoudit různé způsoby chování lidí z hlediska odpovědnosti za vlastní zdraví i zdraví druhých a vyvozuje z nich osobní odpovědnost ve prospěch aktivní podpory zdraví	zdůvodní		
Rozlišuje nejčastější typy a formy států a na příkladech porovná jejich znaky		Řízení společnosti:	
	Vysvětlí znaky státu, rozlišuje různé formy státu	Stát	Formy státu, funkce
Objasní výhody demokratického způsobu řízení státu pro každodenní život občanů Vyloží smysl voleb do zastupitelstev v demokratických státech a uvede příklady, jak mohou výsledky voleb ovlivňovat každodenní život občanů	Rozliší demokratické a nedemokratické principy; uvědomuje si spoluzodpovědnost všech občanů v demokratickém státě; uvede příklad demokracie přímé a nepřímé	Demokracie	
	Vysvětlí pojmy aktivní a pasivní volební právo; rozlišuje volby obecní, parlamentní, prezidentské, volby do Evropského parlamentu; vyzkouší si organizaci voleb	Volby, volební právo	
	Vysvětlí principy samosprávy; navrhne řešení problému v obci nebo její vylepšení; uvede příklady spolků nebo zájmových organizací, do nichž se může zapojit	Možnosti zapojení do veřejného života	
Popíše vliv začlenění ČR do EU na každodenní život občanů, uvede příklady práv občanů ČR v rámci EU i možných způsobů jejich		Svět kolem nás:	
	Vyhledá základní informace a zajímavosti o členských státech EU; vysvětlí přínos spolupráce pro	Evropská unie, nadnárodní organizace	

ŠKOLNÍ VZDĚLÁVACÍ PROGRAM – Učíme se zdravě žít, komunikovat a znát

<p>uplatňování Uvede některé významné mezinárodní organizace a společenství, k nimž má vztah ČR, posoudí jejich význam ve světovém dění a popíše výhody spolupráce mezi státy včetně zajišťování obrany státu a účasti v zahraničních misích</p>	<p>členské státy a jejich obyvatele; uvede příklady výhod, kterých může sám využívat Vyhledá informace o OSN a NATO; uvede příklady dalších nadnárodních organizací; vysvětlí nutnost mezinárodní spolupráce</p>		
<p>Rozlišuje projevy vlastenectví od projevů nacionalismu Objasní potřebu tolerance ve společnosti, respektuje kulturní zvláštnosti i odlišné názory, zájmy, způsoby chování a myšlení lidí, zaujímá tolerantní postoje k menšinám</p>	<p>Vysvětlí pojmy tolerance, předsudek, rasismus, antisemitismus; uvede příklady rasistického chování (i v historii lidstva); formuluje pocity diskriminovaného člověka; jedná s ostatními lidmi bez předsudků</p>	<p>Národnostní menšiny</p>	
<p>Projevuje odpovědný vztah k sobě samému, k vlastnímu dospívání a pravidlům zdravého životního stylu; dobrovolně se podílí na programech podpory zdraví v rámci školy a obce Vyjádří vlastní názor k problematice zdraví a diskutuje o něm v kruhu vrstevníků, rodiny i v nejbližším okolí</p>	<p>Komunikuje v otázkách zdraví a nemoci; uvede příklady správné a nesprávné péče o zdraví; vyjadřuje kladný postoj ke zdravému životnímu stylu Vyjadřuje své názory, pocity a postoje k řešenému problému; řeší konfliktní situace s co nejmenším dopadem na osobnost; v případě nutnosti vyhledá pomoc</p>	<p>Rozvoj osobnosti: Duševní a tělesné zdraví Vyrovnávání se s problémem</p>	<p>Zdravý životní styl</p>
<p>Vyhodnotí na základě svých znalostí a zkušeností možný manipulativní</p>	<p>Pojmenuje a popíše krizové situace,</p>	<p>Osobní bezpečí: Krizové situace</p>	<p>Šikana, agrese</p>

ŠKOLNÍ VZDĚLÁVACÍ PROGRAM – Učíme se zdravě žít, komunikovat a znát

vliv vrstevníků, médií, sekt; uplatňuje osvojené dovednosti komunikační obrany proti manipulaci a agresi Dává do souvislostí zdravotní a psychosociální rizika, spojená se zneužíváním návykových látek, a životní perspektivu mladého člověka; uplatňuje osvojené sociální dovednosti a modely chování při kontaktu se sociálně patologickými jevy ve škole i mimo ni; v případě potřeby vyhledá odbornou pomoc sobě nebo druhým	s nimiž se může setkat; analyzuje chování agresora; dokáže poskytnout pomoc při řešení problému; diskutuje a odhaluje příčiny šikany a agresivního chování		
	Vyhledá kontaktní adresy a telefony na zařízení pro pomoc v krizi ve svém okolí; na konkrétním případě vysvětlí situaci a navrhne možné strategie pomoci	Krizová centra, linky důvěry	
Usiluje v rámci svých možností a zkušeností o aktivní podporu zdraví	Rozumí vztahům mezi násilím, nebezpečím a ohrožením zdraví a života; uvede příklady nebezpečných situací a způsoby prevence a obrany	Nebezpečné situace	Agrese, sport, silniční provoz, sexuální zneužívání
	Chápe možné následky riskantního chování, uvede jeho příklady v silničním provozu a při sportu; zná a dodržuje pravidla silničního provozu; při sportu používá ochranné pomůcky, vysvětlí jejich účel;	Dopravní předpisy Sportovní ochranné pomůcky	Branný kurz
	Dokáže telefonem přivolat záchranku, hasiče, policii	Důležitá telefonní čísla	
Uplatňuje osvojené preventivní způsoby rozhodování, chování a jednání v souvislosti s běžnými, přenosnými, civilizačními a jinými		Péče o zdraví	
	Zná a dodržuje zásady osobní hygieny, dbá na hygienu prostředí	Osobní hygiena	

chorobami; svěří se se zdravotním problémem a v případě potřeby vyhledá odbornou pomoc Usiluje v rámci svých možností a zkušeností o aktivní podporu zdraví	Vysvětlí pravidla prevence šíření infekčních chorob; uvede cesty nákazy; vyhledá, proti kterým chorobám je očkován	Infekční choroby	
	Chápe rozdíl mezi člověkem nemocným a tělesně či mentálně postiženým; uvědomuje si povinnost péče o nemocné a postižené v rodině i mimo ni	Tělesné a mentální postižení	
	Zhodnotí trávení svého volného času; naplánuje správný režim dne; formuluje pozitiva a negativa trávení volného času u počítače, televize, videa	Režim dne, volný čas	
Dává do souvislostí složení stravy a způsob stravování s rozvojem civilizačních nemocí a v rámci svých možností uplatňuje zdravé stravovací návyky		Zdravá výživa:	
	Obhájí význam zdravé výživy pro fyzické a psychické zdraví člověka; uvede důsledky nevhodného stravování	Vliv výživy na zdravotní stav	
	Zdůvodní důležitost živin v potravě, dokáže vybrat energeticky vhodnou potravu; zná význam dodržování pitného režimu	Výživová hodnota potravy, energetická potřeba organismu	
	Podle zásad zdravé výživy navrhne jídelníček pro školní kuchyni na jeden týden	Jídelníček	
Uvede příklady alternativní výživy a rizika s ní spojená	Alternativní výživa	Vegetariánství, veganství, makrobiotika	

	Uvede příklady poruch výživy a vysvětlí příčiny jejich vzniku	Poruchy výživy	Obezita, podvýživa, mentální anorexie, bulimie
Respektuje změny v období dospívání, vhodně na ně reaguje; kultivovaně se chová k opačnému pohlaví		Sexuální výchova:	
	Vysvětlí příčiny tělesných a duševních změn v období dospívání; přijímá nutnost těchto změn; vhodně používá termíny spojené se sexualitou	Proměny člověka v období dospívání	
	Umí vyjádřit své pocity, chápe důvody častých změn nálad; projevuje toleranci k ostatním; hledá kompromisy v jednání; používá vhodné způsoby komunikace	Vztahy mezi chlapci a dívkami	
	Vysvětlí rozdíl mezi zralostí tělesnou a duševní	Projevy tělesné zralosti	
	Popíše lidskou reprodukci, průběh těhotenství a vývoj plodu	Rozmnožování, vývoj plodu	
Dává do souvislostí zdravotní a psychosociální rizika, spojená se zneužíváním návykových látek, a životní perspektivu mladého člověka; uplatňuje osvojené sociální dovednosti a modely chování při kontaktu se sociálně patologickými jevy ve škole i mimo ni; v případě potřeby vyhledá odbornou pomoc sobě nebo druhým		Prevence zneužívání návykových látek:	
	Sestaví svůj žebříček hodnot, formuluje životní cíle; uvědomuje si možnost změny v systému hodnot	Pozitivní životní cíle a hodnoty	
	Zdůvodní na konkrétním příkladě škodlivost alkoholu na lidský organismus; uvědomuje si škodlivost reklamy na prodej alkoholu nezletilým osobám	Alkoholismus	

	Zdůvodní na konkrétním příkladě škodlivost kouření na lidský organismus	Kouření	Aktivní a pasivní kouření
	Vysvětlí účinky drog na lidský organismus; uvědomuje si nebezpečí užívání drog v partě	Drogy	
	Vysvětlí škodlivý vliv dopingů, uvede příklady	Doping	
	Popíše mechanismy vzniku drogové závislosti	Vznik závislosti	
	Je si vědom zákazu distribuce drog a jejich držení ve větším množství; ve Sbírce zákonů vyhledá příslušné zákony	Legislativa	
	Při odmítání uplatňuje přesvědčivou argumentaci, v modelové situaci drogu odmítne; rozpozná manipulativní taktiky reklamy na tabákové a alkoholické výrobky	Nácvik způsobu odmítání	
	Vysvětlí, jak lze pomoci závislému kamarádovi; vyhledá informace o centrech odborné pomoci	Centra odborné pomoci	
Projevuje odpovědné chování v situacích ohrožení zdraví, osobního bezpečí, při mimořádných událostech; v případě potřeby poskytne adekvátní první pomoc		Zásady první pomoci:	
	Zná zásady první pomoci; v život ohrožujících situacích se rozhoduje účelně a rychle	Krvácení, zlomeniny, zástava dýchání, zástava činnosti srdce a krevního oběhu	Branný kurz Kurz První pomoc
8. - 9. ročník			

<p>Objasní, jak může realističtější poznání a hodnocení vlastní osobnosti a potenciálu pozitivně ovlivnit jeho rozhodování, vztahy s druhými lidmi i kvalitu života Posoudí vliv osobních vlastností na dosahování individuálních i společných cílů, objasní význam vůle při dosahování cílů a překonávání překážek</p>		Osobnost:	
	Vysvětlí obsah pojmu osobnost, uvědomuje si vlastní jedinečnost, přijímá pozitivně sebe sama	Osobnost, sebepoznání	
	Charakterizuje fáze lidského života, formuluje očekávání od vlastní budoucnosti	Představy o budoucnosti, dospělost	
	Rozlišuje mezi zdravým a přehnaným sebevědomím, zhodnotí reálnost svých snů, vysvětlí na příkladech pojem vůle	Sebepojetí, sebehodnocení, vůle	
	Charakterizuje jednotlivé temperamentové typy, zjistí převládající typ svého temperamentu; na příkladech vysvětlí, jak se charakter projevuje v jednání člověka, rozliší jednání charakterní a bezcharakterní	Temperament, charakter	
<p>Popíše, jak lze usměrňovat a kultivovat charakterové a volní vlastnosti, rozvíjet osobní přednosti, překonávat osobní nedostatky a pěstovat zdravou sebedůvěru</p>	Rozlišuje vyšší a nižší potřeby, uvede příklady vlastní motivace, získané poznatky využívá k posílení své aktivity a dosažení cílů	Motivy, zájmy, potřeby, hodnoty	
	Vysvětlí pojem kreativita, uvědomuje si vlastní schopnosti a rozvíjí je vhodnou činností	Vlohy, schopnosti, dovednosti, nadání, talent, tvořivost	
<p>Objasní, jak může realističtější poznání a hodnocení vlastní osobnosti a potenciálu pozitivně</p>		Psychické procesy a stavy:	
	Správně se orientuje ve světě	Smyslové poznávání skutečnosti	Vnímání, smyslové klamy, sociální

ovlivnit jeho rozhodování, vztahy s druhými lidmi i kvalitu života Posoudí vliv osobních vlastností na dosahování individuálních i společných cílů, objasní význam vůle při dosahování cílů a překonávání překážek	prostřednictvím smyslového poznání; uvědomuje si existenci smyslových klamů, uvědomuje si chybné tendence při vnímání druhých lidí		vnímání, všímavost a představivost
	Procvičuje své schopnosti myšlení, vyhledává nové způsoby řešení problémů	Rozumové poznávání skutečnosti	Myšlení, řeč, řešení problémů
	Rozlišuje různé druhy paměti, určí svůj typ paměti a poznatků využívá pro větší efektivitu vlastního učení	Paměť, zapomínání, pozornost	
	Vyhledá odlišnosti mezi jednotlivými druhy činností; chápe učení jako celoživotní proces; volí vhodné formy odpočinkové činnosti	Hra, učení, práce	
	Uvědomuje si a pojmenovává své emoce; vyhledá příčiny emocí; uvědomuje si motivační vliv emocí na vlastní aktivitu; kontroluje své emoce	Cíty, jejich druhy a vlastnosti	
Rozpoznává projevy záporných charakterových vlastností u sebe i u druhých lidí, kriticky hodnotí a vhodně koriguje své chování a jednání Samostatně využívá osvojené kompenzační a relaxační techniky a sociální dovednosti k regeneraci organismu, překonávání únavy a		Člověk v sociálních vztazích:	
	Rozlišuje asertivní, pasivní a agresivní jednání; rozpozná nevýhody pasivního a agresivního jednání; vyjadřuje vlastní názor a postoj; dokáže vyjádřit i přijmout kritiku a pochvalu	Asertivní, pasivní a agresivní chování	
	Rozlišuje původce stresu; zamýšlí se nad svými způsoby řešení konfliktů	Stres, konflikt, řešení životních situací	

předcházení stresovým situacím	a hledá vhodnější způsoby jejich zvládnání			
	Vysvětlí důležitost tělesné a duševní pohody pro zdraví jedince; zhodnotí svůj zdravotní stav navrhne řešení nedostatků; přijímá odpovědnost za svá rozhodnutí týkající se zdraví	Tělesné a duševní zdraví, relaxace		
Rozlišuje a porovnává úlohu výroby, obchodu a služeb, uvede příklady jejich součinnosti		Hospodaření:		
	Vysvětlí základní funkce a principy dělby práce v rodině a společnosti; analyzuje důsledky specializace výrobních a nevýrobních odvětví; popíše vývoj výroby a vysvětlí důsledky technického rozvoje	Dělba práce, specializace, technický rozvoj		
	Rozlišuje výrobní a nevýrobní odvětví, orientuje se v síti obchodů a služeb v regionu	Výrobní a nevýrobní odvětví		
Na příkladu chování kupujících a prodávajících vyloží podstatu fungování trhu, objasní vliv nabídky a poptávky na tvorbu ceny a její změny, na příkladu ukáže tvorbu ceny jako součet nákladů, zisku a DPH, popíše vliv inflace na hodnotu peněz	Charakterizuje subjekty představující nabídku a poptávku na trhu, vysvětlí fungování trhu zboží a trhu práce; zdůvodní vzájemné propojení ekonomických subjektů	Trh, nabídka, poptávka, fungování trhu Ekonomika		
	Vysvětlí, jakým způsobem lze založit živnost, zhodnotí výhody a nevýhody samostatného podnikání, porovná postavení podnikatele a zaměstnance	Podnikání	Možnosti podnikání, výhody a nevýhody zaměstnání a podnikání	

Rozlišuje, ze kterých zdrojů pocházejí příjmy státu a do kterých oblastí stát směřuje své výdaje, uvede příklady dávek a příspěvků, které ze státního rozpočtu získávají občané	Načrtne schéma státního rozpočtu; uvede zdroje příjmů do státního rozpočtu; vysvětlí, do kterých oblastí stát směřuje své výdaje, uvede příklady dávek a příspěvků, které ze státního rozpočtu získávají občané	Státní rozpočet	Příjmy a výdaje, daně
		Sociální politika státu	
Na příkladech ukáže vhodné využití různých nástrojů hotovostního a bezhotovostního placení, uvede příklady použití debetní a kreditní platební karty, vysvětlí jejich omezení Vysvětlí, jakou funkci plní banky a jaké služby občanům nabízejí, vysvětlí význam úroku placeného a přijatého, uvede nejčastější druhy pojištění a navrhne, kdy je využít Uvede a porovná nejobvyklejší způsoby nakládání s volnými prostředky a způsoby krytí deficitu	Jmenuje výhody a rizika jednotlivých způsobů placení, porovná nabídky finančních produktů alespoň dvou bank Vysvětlí, jakou funkci plní banky a které služby občanům nabízejí Vysvětlí rozdíl mezi státním a komerčním pojištěním, uvede příklady různých druhů pojištění; vyhledá a zhodnotí nabídku několika pojišťoven	Peněžní ústavy Pojištění	
Přiměřeně uplatňuje svá práva včetně práv spotřebitele a respektuje práva a oprávněné zájmy druhých lidí, posoudí význam ochrany lidských práv a svobod, rozumí povinnostem občana při zajišťování obrany státu Provádí jednoduché právní úkony a chápe jejich důsledky, uvede příklady některých smluv	Vysvětlí rozdíl mezi morálními a právními normami; uvědomuje si potřebu dodržování pravidel pro fungování společnosti, uvědomuje si důležitost spolupráce	Právo: Morální a právní normy	Trestní odpovědnost nezletilých a mladistvých
	Rozlišuje účastníky právních vztahů, osoby právnické a fyzické; orientuje se v právním systému ČR, v případě potřeby vyhledá potřebné právní	Právní vztah	Účastníci, obsah, předmět, právní způsobilost, právní systém

	normy; je si vědom svých práv a povinností		
Rozlišuje a porovnává úkoly jednotlivých složek státní moci ČR i jejich orgánů a institucí, uvede příklady institucí a orgánů, které se podílejí na správě obcí, krajů a státu	Vysvětlí důležitost Ústavy ČR jako nejvyššího právního předpisu českého právního řádu, vyhledá informace v Ústavě ČR	Ústava ČR	
	Vysvětlí rozdíl mezi poměrným a většinovým volebním systémem; popíše legislativní proces	Moc zákonodárná	Parlament ČR, volby, legislativní proces
	Popíše význam a úkoly vlády a prezidenta ČR; vysvětlí vzájemnou provázanost zákonodárné a výkonné moci	Moc výkonná	Vláda, ministerstva, prezident
	Popíše soustavu soudů v ČR, zdůvodní důležitost nestrannosti a nezávislosti soudů, vysvětlí rozdíl mezi občanskoprávním a trestním řízením	Moc soudní	Občanskoprávní, trestní soudy
	Rozliší hlavní principy levicových a pravicových stran, uvede příklady různých politických stran; analyzuje prostředky používané ve volebních kampaních, rozliší reálné možnosti od volebních slibů	Politika	Politické strany, volební program
Popíše vliv začlenění ČR do EU na každodenní život občanů, uvede příklady práv občanů ČR v rámci EU i možných způsobů jejich	Porovná soustavu orgánů EU se soustavou orgánů ČR; jmenuje některé aktuální problémy EU	Právo v EU	Orgány EU

uplatňování			
Rozlišuje a porovnává úkoly jednotlivých složek státní moci ČR i jejich orgánů a institucí, uvede příklady institucí a orgánů, které se podílejí na správě obcí, krajů a státu Objasní výhody demokratického způsobu řízení státu pro každodenní život občanů	Vysvětlí, jak fungují komunální volby, čím se zabývá obecní úřad, obecní zastupitelstvo Uvede možnosti, kterými mohou občané vyjádřit svůj nesouhlas s rozhodnutím obecního úřadu (petiční právo)	Občan: Občan a obec	Spoluúčast na řízení obce, komunální volby
	Ví, kde se nachází místní obecní úřad a seznámí se s jeho činností Vyjmenuje, kterými záležitostmi se zabývají některé odbory obecních úřadů Dokáže se informovat na úřadu ohledně vyřízení vlastních záležitostí Zvládá písemný projev v kontaktu s úřady	Občan a úřad	Právo na informace, vyřizování úředních záležitostí
	Ví, jak nabýváme občanství státu Zná práva a povinnosti vyplývající ze státního občanství Uvědomuje si povinnost prokazovat se platným osobním dokladem	Občan a stát	Státní občanství, postavení cizinců
Popíše vliv začlenění ČR do EU na každodenní život občanů, uvede příklady práv občanů ČR v rámci EU i možných způsobů jejich uplatňování	Vysvětlí dopad činnosti EU na osobní i občanský život jednotlivce Prohlubuje své dovednosti potřebné pro orientaci v evropském prostředí a seberealizaci v EU Vyhledá informace o činnostech EU	Občan a EU	Práva a povinnosti členů EU, výhody členství

	Uvede příklady využití možností nabízených EU		
Objasní význam právní úpravy důležitých vztahů – vlastnictví, pracovní poměr, manželství Provádí jednoduché právní úkony a chápe jejich důsledky, uvede příklady některých smluv upravujících občanskoprávní vztahy – osobní přeprava; koupě, oprava či pronájem věci		Občan a právo:	
	Jmenuje odvětví práva v ČR a vysvětlí, čím se zabývají; vysvětlí význam práva Uvědomuje si potřebu znalosti právního řádu a jeho dodržování	Odvětví práva	Právní řád, právní předpisy, právní vědomí
	Vysvětlí pojmy právnická a fyzická osoba, způsobilost k právům a povinnostem, způsobilost k právním úkonům Uvědomuje si těsný vztah mezi právy a povinnostmi Zamýšlí se nad lidskými právy a diskutuje o jejich významu	Občanskoprávní vztahy	Fyzická a právnická osoba, způsobilost k právům a povinnostem
	Rozlišuje a porovnává různé formy vlastnictví, uvede jejich příklady Uvede různé možnosti získání majetku a vysvětlí jejich právní aspekty Vysvětlí, která práva vyplývají z vlastnictví	Vlastnictví	Občanský zákoník, vlastnické právo, nabývání vlastnictví
	Vysvětlí pojmy oprávněné a neoprávněné omezení vlastnického práva, vyvlastnění, autorské právo Uvede příklady oprávněného omezování vlastnického práva a zdůvodní je Jmenuje příklady preventivních	Ochrana majetku	Omezení vlastnických práv, pojištění, autorská práva

	opatření, která slouží k ochraně majetku Objasní potřebu dodržování zásad ochrany duševního vlastnictví a tyto zásady uplatňuje ve svém jednání		
	Rozliší smluvní vztahy uskutečněné činem, ústně, písemně Objasní pojmy závazky a pohledávky a uvede příklady Uvede, kde lze získat pomoc a informace v případě pomoci ohledně majetkových (právních) záležitostí Vyhledá informace o konkrétních smluvních vztazích, nutných náležitostech smluv (např. nájemní smlouva)	Smlouvy	Náležitosti a uzavírání smluv
	Zdůvodní, kdo a proč je zodpovědný za způsobenou škodu, a uvede příklady Diskutuje o možnostech odškodnění Uvede příklady, jak lze škodám předcházet	Odpovědnost za škodu	
Dodržuje právní ustanovení, která se na něj vztahují a uvědomuje si rizika jejich porušování Rozlišuje a porovnává úkoly orgánů právní ochrany občanů, uvede příklady jejich činnosti a spolupráce při postihování trestných činů Rozpozná protiprávní jednání, rozliší		Právní ochrana:	
	Porovná úkoly orgánů právní ochrany a uvede příklad jejich činnosti Uvede příklady sankcí a vysvětlí jejich význam	Orgány právní ochrany a sankce	
	Vysvětlí, co jsou přestupky, co je	Přestupky a správní řízení	

přestupek a trestný čin, uvede jejich příklady Diskutuje o příčinách a důsledcích korupčního jednání	správní řízení a jak probíhá Uvědomuje si skutečnost, že s řadou přestupků se setkáváme v běžném životě, a zamýšlí se nad jejich možnými následky		
	Uvede, čím se zabývá občanské soudní řízení a jak probíhá Uvědomuje si autoritu soudu a jejich zodpovědnost při zajišťování práv a povinností občanů	Občanské soudní řízení	
	Jmenuje příklady trestných činů a možných trestů Vysvětlí pojem presumpce nevin Rozlišuje přestupky a trestné činy Uvědomuje si úzkou hranici mezi přestupkem a trestným činem v některých situacích Jedná uváženě, zodpovědně a v souladu se zákonem	Trestní právo	
	Vysvětlí rozdíly mezi trestním stíháním dospělých a mladistvých Zamýšlí se nad trestnou činností mladistvých, jejími možnými příčinami a následky Diskutuje o výši hranice základní trestní odpovědnosti Přijímá odpovědnost za své jednání	Trestní odpovědnost, trestná činnost mladistvých	
Posoudí své možnosti při rozhodování o volbě vhodného		Pracovní poměr:	
	Posoudí své schopnosti a dovednosti,	Volba povolání a její význam pro	Návštěva IPS ÚP

ŠKOLNÍ VZDĚLÁVACÍ PROGRAM – Učíme se zdravě žít, komunikovat a znát

povolání a profesní přípravy Využije profesní informace a poradenské služby pro výběr vhodného vzdělávání Orientuje se v pracovních činnostech vybraných profesí	spolupracuje s výchovným poradcem při volbě střední školy; formuluje své představy o svém budoucím povolání a porovnává je s nabídkou středních škol; charakterizuje a porovnává různé druhy profesí	život Sebezpoznávání	
	Uvědomuje si význam vzdělání pro budoucí život	Plánování budoucnosti	
Objasní význam právní úpravy důležitých vztahů – vlastnictví, pracovní poměr, manželství Prokáže v modelových situacích schopnost prezentace své osoby při vstupu na trh práce	Vysvětlí význam úřadu práce při hledání zaměstnání a nezaměstnanosti Formuluje různé požadavky zaměstnavatele Zdůvodní důležitost přijímacího pohovoru a ví, jak se na něj připravit Vyhledá nabídky práce na internetu, dokáže na ně odpovědět	Hledání zaměstnání, komunikace se zaměstnavatelem	
	Orientuje se v právech zaměstnance a zaměstnavatele, potřebné údaje vyhledá v zákoníku práce; je si vědom odlišných podmínek pro zaměstnávání mladistvých Vysvětlí, jaké náležitosti musí obsahovat pracovní smlouva	Pracovní právo	Pracovní smlouva, zákoník práce
Objasní význam právní úpravy důležitých vztahů – vlastnictví, pracovní poměr, manželství Vysvětlí role členů komunity (rodiny,		Rodina a právo:	
	Vyjmenuje a vysvětlí role členů rodiny a hodnoty důležité pro	Práva a povinnosti manželů Hledání partnera	

<p>třídy, spolku) a uveďte příklady pozitivního a negativního vlivu na kvalitu sociálního klimatu (vrstevnická komunita, rodinné prostředí) z hlediska prospěšnosti zdraví</p>	<p>rodinné soužití Uvede možná rizika předčasného manželství a rodičovství Zdůvodní důležitost výběru správného partnera a zhodnotí možná úskalí při této volbě Porovná různé způsoby uzavření manželství Analyzuje hlavní rysy rodiny v minulosti a vyvodí odlišnosti od současného pojetí rodiny</p>	<p>Sňatek Matriarchální a patriarchální rodina</p>	
	<p>Vyhodnotí současnou ekonomickou zatíženost rodiny a posoudí možná opatření, včetně správného zacházení a hospodaření s penězi rodiny Vyhledá právní normy týkající se záležitostí rodiny</p>	<p>Pomoc státu rodinám Zákon o rodině Úmluva o právech dítěte</p>	
	<p>Uvědomuje si shody a rozdíly mezi funkční a dysfunkční rodinou Posoudí vztahy mezi rodiči a dětmi, včetně otázek lásky a porozumění Uvědomí si a posoudí kvality rodičů a jejich předpoklady pro výchovu dětí</p>	<p>Rodičovství Výchova dětí, právní odpovědnost rodičů</p>	
	<p>Posoudí možné příčiny krizí v rodině, včetně rozvodu, a hledá vhodná řešení; Vysvětlí právní důsledky rozvodu Odsuzuje domácí násilí a na příkladech uvádí možnosti prevence</p>	<p>Stabilita rodiny Rozvod a jeho důsledky Krizové situace v rodině a jejich řešení</p>	

	tohoto násilí			
<p>Uvede některé globální problémy současnosti, vyjádří na ně svůj osobní názor a popíše jejich hlavní příčiny i možné důsledky pro život lidstva Uvede příklady některých projevů globalizace, porovná jejich klady a zápory Objasní souvislosti globálních a lokálních problémů, uvede příklady možných projevů a způsobů řešení globálních problémů na lokální úrovni - v obci, regionu Uvede příklady mezinárodního terorismu a zaujme vlastní postoj ke způsobům jeho potírání, objasní roli ozbrojených sil ČR při zajišťování obrny státu a při řešení krizí nevojenského charakteru</p>	Rozliší, které globální problémy se týkají vztahů mezi lidmi a které vyplývají ze vztahu člověka k přírodě	Globální svět: Odpovědnost člověka		
	Uvede příklady lokálních a globálních problémů, zhodnotí jejich důležitost a navrhne řešení	Globální, lokální a individuální problémy		
	Zhodnotí závažnost různých ekologických problémů, analyzuje vlastní podíl na ničení životního prostředí; vysvětlí pojem trvale udržitelný rozvoj Jmenuje příklady ekologických organizací a hnutí, zhodnotí činnost aktivistů	Ohrožené životní prostředí	Ekologie, ekologické organizace a hnutí	
	Vysvětlí pojem globalizace a zhodnotí její klady a zápory	Globalizace		
	V médiích vyhledá informace o aktuálních ozbrojených konfliktech nebo teroristických útocích a zaujme k nim vlastní postoj Vysvětlí smysl fungování armády, vyhledá příklady jejího využití	Válečné konflikty, terorismus Armáda ČR	Branný kurz	
	Zhodnotí a na příkladech doloží význam vzájemné solidarity mezi lidmi, vyjádří své možnosti, jak může	Vysvětlí, jak se chránit v případě ohrožení Uvede příklady situací, kdy by mohl	Mimořádné události, ochrana obyvatel v případě ohrožení, evakuace	Branný kurz

<p>v případě potřeby pomáhat lidem v nouzi a v situacích ohrožení Projevuje odpovědné chování v rizikových situacích silniční a železniční dopravy; aktivně předchází situacím ohrožení zdraví a osobního bezpečí, v případě potřeby poskytně adekvátní první pomoc</p>	<p>být vyhlášen poplach Popíše obsah evakuačního zavazadla Vyhledá příklady humanitárních organizací a vysvětlí, jak se může zapojit do humanitárních akcí</p>		
<p>Projevuje odpovědný vztah k sobě samému, k vlastnímu dospívání a pravidlům zdravého životního stylu; dobrovolně se podílí na programech podpory zdraví v rámci školy a obce</p>	<p>Vyhledává své pozitivní vlastnosti, formuluje své životní plány a cíle, hledá cesty k jejich dosažení Vnímá pozitivní věci okolo sebe, vyhledává pozitivní vzory</p>	<p>Životní perspektivy: Životní plány a cíle</p>	<p>Smysl života, pozitivní myšlení</p>
<p>Uplatňuje osvojené preventivní způsoby rozhodování, chování a jednání v souvislosti s běžnými, přenosnými, civilizačními a jinými chorobami; svěří se se zdravotním problémem a v případě potřeby vyhledá odbornou pomoc Samostatně využívá osvojené kompenzační a relaxační techniky a sociální dovednosti k regeneraci organismu, překonávání únavy a předcházení stresovým situacím Vyjádří vlastní názor k problematice zdraví a diskutuje o něm v kruhu vrstevníků, rodiny i v nejbližším okolí</p>	<p>Porozumí procesu vzniku nemoci a jejího vlivu na naše chování a jednání Rozliší a objasní stadia chování nemocného člověka Rozlišuje podstatné a nepodstatné prvky léčebného režimu se zaměřením na stravování a podávání léků u nemocných Dodržuje hygienu duše i těla jako prevenci onemocnění Zhodnotí význam preventivních prohlídek pro zachování zdraví a prevenci onemocnění</p>	<p>Péče o zdraví: Nemocný člověk Léčebný režim Podávání léků Prevence nemocí Preventivní lékařské prohlídky</p>	<p>Chování nemocného, stadia nemocí Expirační doba</p>

	Formuluje svá stanoviska k alternativním způsobům léčení a prevenci civilizačních chorob	Alternativní medicína	
	Uvědomí si a pojmenuje příčiny civilizačních onemocnění a dokáže navrhnout účinnou prevenci Optimálně využívá tělesnou aktivitu k udržení zdraví a zvolí vhodné aktivity pro osoby s postižením	Civilizační choroby	
	Aplikuje hry na sebepoznání a využívá je nejen k relaxaci a poznání sebe, ale i druhých Využívá různé relaxační techniky k překonávání únavy, stresu apod., k zachování zdraví a regeneraci organismu	Duševní stav, duševní rovnováha Duševní hygiena, relaxace, meditace	
Dává do souvislostí složení stravy a způsob stravování s rozvojem civilizačních nemocí a v rámci svých možností uplatňuje zdravé stravovací návyky		Zdravá výživa:	
	Objasní energetickou hodnotu stravy a rozliší množství a poměr výživových složek pro růst a množství energie v těle	Energetická hodnota stravy	
	Rozpozná poruchy příjmu potravy, odhadne možné příčiny a navrhne prevenci Posoudí rozdíly mezi zdravou a nezdravou výživou a hledá souvislosti se vznikem některých civilizačních chorob Zhodnotí pozitiva a negativa	Nežádoucí způsoby výživy	

	alternativní výživy		
	Pochopí a vysvětlí nevhodné působení reklamy na zdravý životní styl a výživu	Vliv reklamy	
	Analyzuje odlišnosti jídelníčků různých národů, dokáže porovnat jejich kvalitu se zdravou výživou Uplatňuje zdravé stravovací návyky jako prevenci vzniku civilizačních onemocnění	Stravovací návyky	
	Navrhne jídelníček pro vybranou skupinu lidí podle zátěže, věku, pohlaví, popř. v nemoci, a posoudí jeho kvalitu	Výživa dětí, sportovců	
	Vysvětlí a respektuje pravidla zdravého způsobu stravování Uvědomí si a posoudí vliv životního prostředí na výživu a zdraví člověka	Vliv stravování na lidské zdraví	
	Vyhledá a porozumí informacím o cizorodých látkách v potravinovém řetězci, hledá souvislosti se zdravou výživou	Hygienické zásady	
Dává do souvislostí zdravotní a psychosociální rizika, spojená se zneužíváním návykových látek, a životní perspektivu mladého člověka; uplatňuje osvojené sociální dovednosti a modely chování při kontaktu se sociálně patologickými		Prevence zneužívání návykových látek:	
	Chápe souvislosti mezi důvody vzniku závislosti a chováním člověka Dokáže se bránit vzniku závislosti kvalitním trávením volného času,	Závislost, vznik závislosti	Drogy, workoholismus, gamblerství

jevy ve škole i mimo ni; v případě potřeby vyhledá odbornou pomoc sobě nebo druhým	rozvíjením vlastních zájmů Dokáže rozpoznat varovné signály patologického hráčství a navrhne účinnou pomoc i prevenci Na základě předchozího pochopení aplikuje na konkrétních příkladech vše, co může přispět k prevenci závislostí, vyhodnotí zejména pozitivní znaky zdravého rodinného soužití v prevenci závislostí			
	Posoudí zdravotní a psychosociální rizika spojená se zneužíváním návykových látek Analyzuje společenská rizika užívání drog a navrhne jejich možnou prevenci	Společenská nebezpečnost závislostí		
	Umí poradit sobě i druhým, kde hledat případnou odbornou pomoc při různých závislostech Vyhledá a zprostředkuje informace o protidrogových institucích a odbornících, kteří pomáhají závislým v určitém regionu	Protidrogové instituce		
	Na základě svých znalostí vyhodnotí situaci, jak jednat s lidmi pod vlivem alkoholu nebo drogy, a navrhne postup první pomoci	První pomoc při otravě návykovými látkami		
Vysvětlí role členů komunity (rodiny, třídy, spolku) a uvede příklady		Osobní bezpečí:		
	Respektuje pravidla soužití mezi	Agresivita		

<p>pozitivního a negativního vlivu na kvalitu sociálního klimatu (vrstevnická komunita, rodinné prostředí) z hlediska prospěšnosti zdraví Dává do souvislosti zdravotní a psychosociální rizika, spojená se zneužíváním návykových látek, a životní perspektivu mladého člověka; uplatňuje osvojené sociální dovednosti a modely chování při kontaktu se sociálně patologickými jevy ve škole i mimo ni; v případě potřeby vyhledá odbornou pomoc sobě nebo druhým</p>	<p>vrstevníky a ve společnosti a tím přispívá k utváření kvalitních mezilidských vztahů Svým chováním a jednáním respektuje u ostatních potřebu jistoty a bezpečí, bojuje účinnými prostředky proti násilí ve škole, rodině, společnosti lidí Vyhodnotí různé situace vyvolávající násilí, uplatňuje obrannou komunikaci proti manipulaci a agresi</p>		
	<p>Odmítá projevy rasismu, xenofobie a jakéhokoliv druhu nenávisti k lidem</p>	Xenofobie, rasismus	
	<p>Varuje před různými podobami násilí a není lhostejný k týrání a zneužívání nejen dětí, ale i starých lidí</p>	Domácí násilí, týrání dětí	
	<p>Dokáže rozeznat různé podoby vandalismu, posoudit rozdíly mezi uměním a poškozováním majetku sprejery</p>	Vandalismus	
	<p>Analyzuje příčiny trestné činnosti mladistvých a dokáže navrhnout možnosti ochrany Hledá souvislosti mezi současným životním stylem a kriminalitou mládeže, navrhne možnou prevenci</p>	Kriminalita mládeže	
<p>Projevuje odpovědné chování v rizikových situacích silniční a železniční dopravy; aktivně</p>	<p>Projevuje odpovědné chování v situacích ohrožujících zdraví nebo život, poskytuje možnou pomoc,</p>	Katastrofy a hromadná neštěstí	Branný kurz
		Chování obyvatel při mimořádných událostech	Branný kurz

ŠKOLNÍ VZDĚLÁVACÍ PROGRAM – Učíme se zdravě žít, komunikovat a znát

předchází situacím ohrožení zdraví a osobního bezpečí, v případě potřeby poskytne adekvátní první pomoc Uplatňuje adekvátní způsoby chování a ochrany v modelových situacích ohrožení, nebezpečí i mimořádných událostí	včetně první pomoci ve stavech ohrožujících život člověka Rozlišuje katastrofy a hromadná neštěstí, dokáže posoudit význam integrovaného záchranného systému, civilní obrany apod.	Integrovaný záchranný systém, horská služba	Branný kurz
	Posoudí priority první pomoci, zvolí způsob poskytnutí první pomoci a nezapomíná na ochranu svou, raněného, životního prostředí apod.	První pomoc	Branný kurz
Respektuje význam sexuality v souvislosti se zdravím, etikou, morálkou a pozitivními životními cíli; chápe význam zdrženlivosti v dospívání a odpovědného sexuálního chování		Sexuální výchova:	
	Rozpozná změny v dospívání a reaguje na ně, dokáže respektovat a tolerovat odlišnosti druhého pohlaví Porozumí sexuálnímu dospívání a reprodukčnímu zdraví, chápe rizika předčasného zahájení pohlavního života a uvědomuje si všechny důsledky	Lidská sexualita	
	Vyjádří vlastní názor na odlišnosti v sexualitě (poruchu pohlavní identity, homosexualitu, sexuální deviace apod.)	Sexuální odlišnosti a úchytky	
	Porozumí technice pohlavního styku a možným rizikům při nechráněném pohlavním styku (nechtěné těhotenství s následnou interrupcí, pohlavně přenosné choroby apod.)	Sexuální aktivity	
Analyzuje možné příčiny rodičovství	Plánované rodičovství, prevence		

	<p>mladistvých a navrhne účinnou prevenci Posoudí vhodné druhy antikoncepce a vysvětlí její význam při plánovaném rodičovství Zhodnotí význam důkladné připravenosti na manželství a rodičovství</p>	<p>nechtěného těhotenství, interrupce</p>	
	<p>Pochopí bio-psycho-sociální aspekty těhotenství, porodu a péče o dítě Analyzuje různé možnosti vedení porodu (např. přednosti a rizika alternativních porodů)</p>	<p>Těhotenství a porod</p>	
	<p>Posoudí a odmítá sexuální násilí, kuplířství, prostituci, pornografii jako praktiky komerčního sexu, které snižují lidskou důstojnost</p>	<p>Prostituce Pornografie</p>	
	<p>Chápe etické normy v oblasti sexuálního chování</p>	<p>Mravnostní kriminalita</p>	
	<p>Podporuje pozitivní vztahy, jako jsou přátelství, různé podoby lásky, partnerské vztahy, vztahy manželské a rodičovské</p>	<p>Vliv sociálního a rodinného prostředí</p>	

Vyučovací předmět: Fyzika a chemie

Vzdělávací oblast: Člověk a příroda

Vzdělávací obor: Fyzika a chemie

Obsahové, časové a organizační vymezení

Vyučovací předmět Fyzika a chemie na II. stupni volně navazuje na předměty Prvouka a Přírodověda na I. stupni, integruje vyučovací předměty Fyzika a Chemie. Týdenní hodinové dotace jsou: v 6. ročníku 1 hodina týdně, v 7. ročníku 2 hodiny týdně, v 8. ročníku 3 hodiny týdně a v 9. ročníku 4 hodiny týdně. Devět hodin je z minimální dotace, jedna hodina z disponibilní.

Výuka Fyziky a chemie probíhá v odborné učebně Fyziky a chemie, výjimečně ve třídě (především teoretické základy dané kapitoly bez pokusů) nebo okolí školy (především fyzikální pozorování a měření). Některé kapitoly (např. převody jednotek) jsou probírány v PC učebně pomocí výukových programů na PC.

Předmět zkoumá vlastnosti látek z fyzikálního i chemického hlediska, popisuje fyzikální zákony a jejich důsledky v praxi, a také dělí chemické látky do skupin a popisuje jejich vlastnosti, určuje výsledek chemických reakcí. Všechna témata jsou probírána empiricky s pomocí experimentů, každá teorie i pokus jsou popsány v souvislosti s praxí.

Průřezová témata

V předmětu Fyzika a chemie jsou obsažena následující průřezová témata: Osobnostní a sociální výchova - poznávání (fyzikální a chemické pokusy), kreativita (experimentální řešení fyzikální problémů), mezilidské vztahy (spolupráce ve skupinách při pokusech), komunikace (komunikace ve skupinách), kooperace a kompetice (spolupráce ve skupinách, konkurence mezi skupinami při řešení problémů), řešení problémů (fyzikální problémy, chemické pokusy), hodnoty, postoje (postoje k přírodě a světu); Enviromentální výchova - ekosystémy (ekologické problémy spojené s používáním techniky), základní podmínky života (chemické vlastnosti vody a atmosféry), lidské aktivity, problémy životního prostředí (technika a životní prostředí, ekologické chování člověka), vztah člověka a prostředí (energie v praxi); Mediální výchova - kritické čtení (čtení technických a ekologických zpráv), interpretace (vysvětlení čtených textů), práce v realizačním týmu (spolupráce ve skupinách). Více v kapitole Přehled tematických okruhů průřezových témat - 2. stupeň.

Výchovné a vzdělávací strategie

Kompetence k učení

Zařazujeme do výuky problémové vyučování, experiment.

Na začátku vyučovací jednotky vždy společně s žáky vyvodíme cíl, na konci vyučovací jednotky společně zhodnotíme jeho dosažení.

Využíváme sebekontrolu a sebehodnocení žáků.

Zadááme žákům samostatné experimentální práce vyžadující aplikaci teoretických poznatků.

Umožňujeme žákům ve vhodných případech realizovat vlastní nápady a náměty, učit se klást

otázky.

Umožňujeme žákům pozorovat a experimentovat, porovnávat výsledky a vyvozovat závěry.

Kompetence k řešení problému

Umožňujeme žákům vytvářet hypotézy, pozorovat různé jevy, hledat pro ně vysvětlení, provádět pokusy, ověřit výsledek řešení a zvážit jeho uplatnění v praxi.

Vytváříme pro žáky praktické problémové úlohy a situace, při nichž je nutné řešit praktické problémy.

Nabízíme žákům k řešení úkoly, které vyžadují propojení znalostí z více vyučovacích předmětů i využití praktických dovedností z různých oblastí lidské činnosti, a tudíž i více přístupů k vyřešení.

Kompetence komunikativní

Klademe důraz na týmovou práci a kooperativní vyučování.

Vytváříme dostatečný prostor pro vyjadřování žáků při problémovém vyučování.

Žáci mají maximální možnost samostatné ústní i písemné prezentace (samostatná práce, projekty, referáty, řízené diskuse).

Důraz klademe na prožitkové vyučování.

Jako výstup z některých témat výuky vyžadujeme nejrozličnějším způsobem zpracované závěrečné práce (prezentace, písemně, graficky, pomocí obrazového vyjádření, fotografie apod.).

Komunikace s žáky probíhá buď přímo nebo elektronicky pomocí e-mailu a v systému Virtuální škola.

Kompetence sociální a personální

Volíme formy práce, které pojímají různorodý kolektiv třídy jako mozaiku vzájemně se doplňujících kvalit, umožňující vzájemnou inspiraci a učení s cílem dosahování osobního maxima každého člena třídního kolektivu.

Od šestého ročníku zařazujeme do výuky práci v týmu, zdůrazňujeme pravidla kvalitní spolupráce a nutnost vzájemné pomoci.

Učitel se orientuje na skupinovou práci, spolupráci ve třídě, vzájemnou pomoc při učení a experimentování.

V rámci spolupráce s různými věkovými skupinami organizujeme společné akce starších a mladších žáků.

Kompetence občanské

Zadáváme žákům konkrétní příklady z každodenního běžného života.

Kompetence pracovní

Různými formami (exkurze, film, beseda apod.) seznamujeme žáky s různými profesemi - cíleně ujasňujeme představu žáků o reálné podobě jejich budoucího povolání a o volbě vhodného dalšího studia.

Umožňujeme žákům podílet se na tvorbě pomůcek do výuky, prezentovat výsledky vlastní práce žákům mladších ročníků (spolupráce mladších žáků se staršími).

Vyžadujeme od žáků zhodnocení vlastní práce i práce spolužáků a návrhy na zlepšení.
Žádnou práci žáky netrestáme.

RVP výstupy	ŠVP rozpracované výstupy	Učivo	Poznámky
6. ročník			
<p>Změří vhodně zvolenými měřidly některé důležité fyzikální veličiny charakterizující látky a tělesa Určí společné a rozdílné vlastnosti látek Pracuje bezpečně s vybranými dostupnými a běžně používanými látkami a hodnotí jejich rizikovost; posoudí nebezpečnost vybraných dostupných látek, se kterými zatím pracovat nesmí</p>	<p>Odlišuje pojmy látka a těleso Rozlišuje pevné, kapalně a plynné látky, uvádí příklady Zná základní vlastnosti látek, dovede je určit u konkrétní látky Dokáže látky rozdělit do skupin podle stejných vlastností</p>	<p>Látka a těleso Vlastnosti látek Vysvětlení a procvičení pojmů těleso a látka Pevné, kapalně a plynné látky. Fyzikální vlastnosti látek (mechanické) Chemické vlastnosti látek</p>	
<p>Rozliší vodič, izolant a polovodič na základě analýzy jejich vlastností</p>	<p>Na jednoduchých pokusech vysvětlí pojem elektrický náboj, elektrický vodič a nevodič Pozná elektricky nabitě těleso</p>	<p>Elektrické vlastnosti látek</p>	
<p>Využívá prakticky poznatky o působení magnetického pole na magnet a cívku s proudem a o vlivu změny magnetického pole v okolí cívky na vznik indukovaného napětí v ní</p>	<p>Na jednoduchých pokusech vysvětlí pojem magnetismus Vyjmenuje feromagnetické látky Popíše magnet a pokusem určí jeho póly Pozná model elektromagnetu a vysvětlí na pokusu jak funguje</p>	<p>Magnetismus</p>	
<p>Rozliší vodič, izolant a polovodič na základě analýzy jejich vlastností Sestaví správně podle schématu elektrický obvod a analyzuje správně schéma reálného obvodu</p>	<p>Rozdělí látky na elektrické vodiče a nevodiče Sestaví podle schématu elektrický obvod a pojmenuje jeho hlavní části Pozná elektrický obvod v praxi</p>	<p>Elektrické obvody</p>	

	V případě poruchy v obvodu najde samostatně chybu zapojení		
7. ročník			
Změří vhodně zvolenými měřidly některé důležité fyzikální veličiny charakterizující látky a tělesa Předpoví, jak se změní délka či objem tělesa při dané změně jeho teploty Využívá s porozuměním vztah mezi hustotou, hmotností a objemem při řešení praktických problémů Změří velikost působící síly	U každé veličiny umí pojmenovat základní měřidla z praxe (včetně přesnosti měřidel) a zná základní jednotku a další používané jednotky U složitějších měření chápe princip měřidla a dokáže ho srozumitelně vysvětlit Rozumí jevu teplotní roztažnost látek a dokáže ho popsat v praxi včetně jeho důsledků	Veličiny a jejich měření Délka Objem Hmotnost Hustota (pouze g/cm ³) Čas Teplota Síla	
Rozhodne, jaký druh pohybu těleso koná vzhledem k jinému tělesu Využívá s porozuměním při řešení problémů a úloh vztah mezi rychlostí, dráhou a časem u rovnoměrného pohybu těles	Na příkladech vysvětlí druhy pohybu a u zadaných pohybů určí, o jaký druh pohybu jde Samostatně řeší praktické úlohy vyjadřující vztah mezi dráhou, rychlostí a časem Umí převádět používané jednotky u všech tří veličin Orientuje se v jízdním řádu, chápe grafy pohybu Vysvětlí rozdíl mezi dráhou a trasou	Pohyb tělesa Pohyb, druhy pohybu Rychlost Trasa a dráha Doba pohybu (čas) Grafy	
Změří velikost působící síly Určí v konkrétní jednoduché situaci druhy sil působících na těleso, jejich velikosti, směry a výslednici Využívá Newtonovy zákony pro objasňování či předvídání změn	Umí používat siloměr Rozlišuje druhy sil podle původu Chápe, čím je síla určena Sestrojí nebo jinak určí výslednici dvou sil Chápe rozdíl mezi tíhou a gravitační	Síly a jejich vlastnosti Vzájemné působení těles Síla Skládání sil Druhy sil (opakování) Tíha	

<p>pohybu těles při působení stálé výsledné síly v jednoduchých situacích Aplikuje poznatky o otáčivých účincích síly při řešení praktických problémů</p>	<p>silou Země Určí, na čem je závislé tření Vyjmenuje situace, kdy potřebujeme tření a kdy nám je na obtíž Na příkladech vysvětlí, co ovlivňuje tlak, kde potřebujeme malý a kde velký tlak Dokáže na příkladech přesně formulovat Newtonovy zákony pohybu Zná zákonitosti rovnováhy na páce a dokáže je aplikovat v praxi Umí pokusem určit těžiště plochého tělesa</p>	<p>Tření, třecí síla Tlak Newtonovy zákony pohybu Rovnováha na páce Těžiště</p>	
<p>Změří velikost působící síly Využívá poznatky o zákonitostech tlaku v klidných tekutinách pro řešení konkrétních praktických problémů Předpoví z analýzy sil působících na těleso v klidné tekutině chování tělesa v ní Rozliší různé druhy vody a uvede příklady jejich výskytu a použití</p>	<p>Vyjmenuje základní vlastnosti kapalin Dokáže vypočítat hydrostatický tlak vody v zadané hloubce Umí popsat spojené nádoby a vysvětlit jejich praktické použití Chápe Archimédův zákon, dokáže jej s porozuměním reprodukovat, ze zadaných hustot kapaliny a látky tělesa určí, jak se těleso bude v kapalině chovat</p>	<p>Kapaliny Vlastnosti kapalin Hydrostatický tlak, spojené nádoby Archimédův zákon a jeho důsledky Pascalův zákon</p>	
<p>Využívá poznatky o zákonitostech tlaku v klidných tekutinách pro řešení konkrétních praktických problémů Předpoví z analýzy sil působících na těleso v klidné tekutině chování</p>	<p>Vyjmenuje základní vlastnosti plynů Zná přibližnou hodnotu atmosférického tlaku Umí popsat atmosféru Země Umí popsat základní meteorologické prvky a vysvětlit předpověď počasí</p>	<p>Plyny Vlastnosti plynů Atmosférický tlak Atmosféra Země Základy meteorologie Archimédův zákon pro plyny</p>	

tělesa v ní	Ovládá Archimédův zákon pro plyny		
Využívá zákona o přímočarém šíření světla ve stejnorodém optickém prostředí a zákona odrazu světla při řešení problémů a úloh Rozhodne ze znalosti rychlostí světla ve dvou různých prostředích, zda se světlo bude lámat ke kolmici či od kolmice, a využívá této skutečnosti při analýze průchodu světla čočkami	Popíše, jak se šíří světlo Vymodeluje a popíše stín (polostín) Vysvětlí vznik fází Měsíce, zatmění Měsíce a Slunce Dokáže narýsovat a popsat odraz světelného paprsku na rovinném zrcadle Umí vysvětlit odlišnosti odrazu na kulovém zrcadle Při pokusech určí, jak se bude světlo lámat na rozhraní dvou prostředí, vysvětlí princip zobrazení optickými čočkami, princip lidského oka, dalekohledu a mikroskopu	Světelné jevy Světlo a jeho šíření Stín a polostín, zatmění Slunce a Měsíce, fáze Měsíce Odraz světla na rovinném zrcadle Kulová zrcadla Lom světla (ke kolmici a od kolmice) Čočky Oko Optické přístroje Rozklad světla, duha	
8. ročník			
Určí společné a rozdílné vlastnosti látek Pracuje bezpečně s vybranými dostupnými a běžně používanými látkami a hodnotí jejich rizikovitost; posoudí nebezpečnost vybraných dostupných látek, se kterými zatím pracovat nesmí Objasní nejefektivnější jednání v modelových příkladech havárie s únikem nebezpečných látek	Zná základní chemické vlastnosti látek Dokáže třídit konkrétní látky do skupin Umí vysvětlit rizika práce s chemickými látkami	Chemické vlastnosti látek H- věty, P- věty, piktogramy a jejich význam	
Uvede konkrétní příklady jevů dokazujících, že se částice látek neustále pohybují a vzájemně na	Umí vysvětlit částicové složení látek, model atomu, neustálý pohyb částic a rozlišuje pojmy atom a	Částicové složení látek Model atomu (Bohr, jádro, obal, radioaktivita)	

<p>sebe působí Používá pojmy atom a molekula ve správných souvislostech Rozlišuje chemické prvky a chemické sloučeniny a pojmy užívá ve správných souvislostech</p>	<p>molekula Rozlišuje chemické prvky a chemické sloučeniny Dokáže popsat a stručně vysvětlit periodickou soustavu prvků</p>	<p>Periodická soustava prvků</p>	
<p>Rozliší různé druhy vody a uvede příklady jejich výskytu a použití Uvede příklady znečišťování vody a vzduchu v pracovním prostředí a domácnosti, navrhne nejvhodnější preventivní opatření a způsoby likvidace znečištění</p>	<p>Dokáže vysvětlit důležitost vzduchu a kyslíku pro život člověka a živých organismů Umí popsat příčiny znečištění vzduchu a vysvětlit možnosti nápravy Zná základní vlastnosti vodíku</p>	<p>Vzduch, kyslík, vodík</p>	
<p>Orientuje se v periodické soustavě chemických prvků, rozpozná vybrané kovy a nekovy a usuzuje na jejich možné vlastnosti</p>	<p>Umí popsat jednotlivé halogeny a vysvětlit jejich použití</p>	<p>Halogeny</p>	
<p>Vysvětlí vznik kyselých dešťů, uvede jejich vliv na životní prostředí a uvede opatření, kterými jim lze předcházet Orientuje se na stupnici pH, změří reakci roztoku univerzálním indikátorovým papírkem a uvede příklady uplatňování neutralizace v praxi</p>	<p>Dokáže uvést několik kyselin a zásad Pomocí pH papírku umí změřit kyselost roztoku Rozlišuje kyseliny a zásady, umí určit jejich použití v praxi Zná pojem neutralizace, dokáže uvést příklad a realizovat pokus</p>	<p>Kyseliny a zásady</p>	
<p>Rozliší nejjednodušší uhlovodíky, uvede jejich zdroje, vlastnosti a použití Rozliší vybrané deriváty uhlovodíků,</p>	<p>Rozliší první 5 alkanů, uvede vlastnosti, výrobu a použití Dokáže popsat další jednoduché uhlovodíky</p>	<p>Uhlovodíky</p>	

uvede jejich zdroje, vlastnosti a použití	Třídí jednodušší deriváty uhlovodíků a určí jejich vlastnosti a použití		
Orientuje se v periodické soustavě chemických prvků, rozpozná vybrané kovy a nekovy a usuzuje na jejich možné vlastnosti	Dokáže vyjmenovat několik známých nekovů a určit jejich základní vlastnosti a použití	Polokovy	
Orientuje se v periodické soustavě chemických prvků, rozpozná vybrané kovy a nekovy a usuzuje na jejich možné vlastnosti	Dokáže vyjmenovat několik známých nekovů a určit jejich základní vlastnosti a použití	Kovy	
Určí v jednoduchých případech práci vykonanou silou a z ní určí změnu energie tělesa Využívá s porozuměním vztah mezi výkonem, vykonanou prací a časem Využívá poznatky o vzájemných přeměnách různých forem energie a jejich přenosu při řešení konkrétních problémů a úloh Zhodnotí výhody a nevýhody využívání různých energetických zdrojů z hlediska vlivu na životní prostředí	Umí vypočítat práci v jednoduchých praktických příkladech (z působící síly a dráhy) Používá vztahy mezi prací, výkonem a časem Porovnává výkony z praxe Ovládá jednotky a výpočtové vzorce všech energetických veličin Dokáže prakticky vysvětlit, na čem závisí pohybová a polohová energie Dokáže na jednoduchém pokusu vysvětlit zákon zachování energie Chápe nemožnost sestrojení přístroje perpetuum mobile	Práce a energie Práce Výkon Energie, různé druhy energie Zákon zachování energie Perpetuum mobile Energie v praxi, účinnost	
Určí v jednoduchých případech teplo přijaté či odevzdané tělesem Zhodnotí výhody a nevýhody využívání různých energetických zdrojů z hlediska vlivu na životní prostředí	Umí vypočítat přijaté nebo odevzdané teplo ze zadaných veličin Třídí látky na tepelné vodiče a nevodiče Reprodukuje druhy přenosu tepla Chápe výhodnost tepelných izolací	Tepelné jevy Vnitřní energie Teplo Přenos tepla Tepelné motory Změny skupenství látek	

<p>Zhodnotí užívání fosilních paliv a vyráběných paliv jako zdrojů energie a uvede příklady produktů průmyslového zpracování ropy</p>	<p>Dokáže popsat a určit použití různých tepelných motorů Vyjmenuje skupenství látek a jejich změny, určí příklady z praxe, kde se můžeme setkat se změnami skupenství Umí vysvětlit, jak zamrzá vodní plocha v přírodě</p>		
<p>Objasní nejefektivnější jednání v modelových příkladech havárie s únikem nebezpečných látek Rozlišuje směsi a chemické látky Vypočítá složení roztoků, připraví prakticky roztok daného složení Vysvětlí základní faktory ovlivňující rozpouštění pevných látek Navrhne postupy a prakticky provede oddělování složek směsi o známém složení; uvede příklady oddělování složek v praxi Používá pojmy atom a molekula ve správných souvislostech Rozlišuje chemické prvky a chemické sloučeniny a pojmy užívá ve správných souvislostech Rozliší výchozí látky a produkty chemických reakcí, uvede příklady prakticky důležitých chemických reakcí, provede jejich klasifikaci a zhodnotí jejich využívání Aplikuje poznatky o faktorech</p>	<p>Umí samostatně vyjmenovat základní sloučeniny jednotlivých skupin látek, jejich vzorce a použití Třídí prvky a sloučeniny Třídí směsi a chemické sloučeniny Dokáže vypočítat roztok s danou koncentrací Laboratorně provádí oddělování složek směsi Chápe zápis vzorce sloučeniny jako zápis stavby molekuly látky, molekulu dokáže vymodelovat Při laboratorní práci dodržuje přesně pokyny vyučujícího, pravidla bezpečnosti práce a hygienické normy Dokáže experimentálně určit, co může ovlivnit chemickou reakci U často používaných látek promyslí vliv těchto látek na životní prostředí</p>	<p>Chemické sloučeniny Halogenidy Oxidy Sulfidy Deriváty uhlovodíků Soli karboxylových kyselin Soli</p>	

<p>ovlivňujících průběh chemických reakcí v praxi a při předcházení jejich nebezpečnému průběhu Porovná vlastnosti a použití vybraných prakticky významných oxidů, kyselin, hydroxidů a solí a posoudí vliv významných zástupců těchto látek na životní prostředí</p>			
<p>Rozpozná ve svém okolí zdroje zvuku a kvalitativně analyzuje příhodnost daného prostředí pro šíření zvuku Posoudí možnosti zmenšování vlivu nadměrného hluku na životní prostředí</p>	<p>V praxi rozliší zdroj a prostředí, kde se šíří kmity Chápe pojmy frekvence, výška tónu, rezonance, ultrazvuk, infrazvuk Samostatně vyrobí provázkový telefon Rozumí pojmu hlasitost a chápe nebezpečnost hluku pro lidské ucho</p>	<p>Zvukové jevy Kmitání Zvuk, zdroje zvuku Šíření zvuku Frekvence zvuku, ultrazvuk, infrazvuk Hlasitost</p>	
9. ročník			
<p>Rozliší vodič, izolant a polovodič na základě analýzy jejich vlastností Sestaví správně podle schématu elektrický obvod a analyzuje správně schéma reálného obvodu Rozliší stejnosměrný proud od střídavého a změří elektrický proud a napětí Využívá Ohmův zákon pro část obvodu při řešení praktických problémů</p>	<p>Umí sestavit elektrický obvod podle schématu Umí samostatně změřit elektrické napětí Umí samostatně změřit elektrický proud Umí samostatně změřit elektrický odpor Dokáže zapojit reostat Rozlišuje různé druhy baterií a z zná jejich napětí Ovládá Ohmův zákon jako vztah proudu, napětí a odporu, včetně</p>	<p>Elektrický proud Elektrický náboj Elektrický proud, měření Elektrické napětí, měření Elektrický odpor, měření Ohmův zákon Rezistor, reostat, potenciometr Zdroje elektřiny Elektrická energie Bezpečnost</p>	

	<p>jednotek Umí spočítat spotřebovanou elektrickou energii a cenu za tuto energii</p>		
<p>Využívá prakticky poznatky o působení magnetického pole na magnet a cívku s proudem a o vlivu změny magnetického pole v okolí cívky na vznik indukovaného napětí v ní</p>	<p>Reprodukuje pojem elektromagnetická indukce Chápe vlastnosti a použití střídavého proudu Dokáže vypočítat sekundární napětí transformátoru Umí popsat elektrickou rozvodnou síť Ovládá bezchybně zásady bezpečnosti Umí samostatně poskytnout první pomoc</p>	<p>Elektromagnetismus Elektromagnetická indukce Vlastnosti a výroba střídavého proudu Transformátor Elektrická rozvodná soustava Zásady bezpečnosti</p>	
<p>Zapojí správně polovodičovou diodu</p>	<p>Umí zapojit polovodičovou diodu do elektrického obvodu</p>	<p>Elektrický proud v polovodičích</p>	
<p>Zhodnotí výhody a nevýhody využívání různých energetických zdrojů z hlediska vlivu na životní prostředí Zhodnotí užívání fosilních paliv a vyráběných paliv jako zdrojů energie a uvede příklady produktů průmyslového zpracování ropy Zhodnotí využívání prvotních a druhotných surovin z hlediska trvale udržitelného rozvoje na Zemi</p>	<p>Chápe pojmy atom, jádro atomu, protonové a nukleonové číslo, jaderná bomba a jaderná elektrárna; pojmy dokáže popsat Srovnává získávání elektřiny z fosilních paliv, jaderného paliva a alternativních zdrojů</p>	<p>Jaderná energie Atom – opakování Jaderné reakce Řetězová reakce, kritické množství Jaderná bomba Jaderný reaktor, jaderná elektrárna Termonukleární reakce Alternativní zdroje energie Výroba energií a paliv</p>	
<p>Orientuje se ve výchozích látkách a</p>	<p>Orientuje se v problematice</p>	<p>Tuky, sacharidy; Fotosyntéza,</p>	

<p>produktech fotosyntézy a koncových produktů biochemického zpracování, především bílkovin, tuků, sacharidů. Určí podmínky postačující pro aktivní fotosyntézu Zhodnotí využívání prvotních a druhotných surovin z hlediska trvale udržitelného rozvoje na Zemi Aplikuje znalosti o principech hašení požárů na řešení modelových situací z praxe Orientuje se v přípravě a využívání různých látek v praxi a jejich vlivech na životní prostředí a zdraví člověka</p>	<p>fotosyntézy a látek s ní spojených Vyjmenuje některé tuky a jejich použití Orientuje se v základních sacharidech a umí napsat vzorce</p>	<p>respirace, kvašení</p>	
<p>Uvede příklady zdrojů bílkovin, tuků, sacharidů a vitaminů</p>	<p>Dokáže vyjmenovat a jednoduše popsat základní bílkoviny Umí vysvětlit souvislost bílkovin s organismem Chápe problematiku genetiky, je schopen podat základní informace o RNA a DNA</p>	<p>Bílkoviny; DNA, RNA</p>	
<p>Uvede příklady zdrojů bílkovin, tuků, sacharidů a vitaminů</p>	<p>Umí vyjmenovat a popsat důležité vitaminy, zná plodiny, ve kterých se vitaminy vyskytují, popř. jak vitaminy vznikají Zná hormony důležité pro život člověka Umí popsat alespoň jeden alkaloid</p>	<p>Vitaminy, hormony, alkaloidy</p>	
<p>Orientuje se v přípravě a využívání různých látek v praxi a jejich vlivech</p>	<p>Rámcově se orientuje v problematice drog, umí vysvětlit jejich škodlivost</p>	<p>Drogy a návykové látky, doping</p>	

na životní prostředí a zdraví člověka	Umí vysvětlit, proč je ve sportu zakázáno dopovat		
Zhodnotí užívání fosilních paliv a vyráběných paliv jako zdrojů energie a uvede příklady produktů průmyslového zpracování ropy	Umí uvést několik příkladů exotermických a endotermických dějů	Exotermické a endotermické děje	
Zhodnotí užívání fosilních paliv a vyráběných paliv jako zdrojů energie a uvede příklady produktů průmyslového zpracování ropy Rozliší výchozí látky a produkty chemických reakcí, uvede příklady prakticky důležitých chemických reakcí, provede jejich klasifikaci a zhodnotí jejich využívání	Umí popsat hoření Umí popsat průběh koroze, příčiny a důsledky	Redoxní děje, hoření, koroze	
Přečte chemické rovnice a s užitím zákona zachování hmotnosti vypočítá hmotnost výchozí látky nebo produktu	Dokáže vysvětlit jev elektrolýza Podle pokynů vyučujícího je schopen sestavit elektrický obvod, ve kterém probíhá elektrolýza	Elektrolýza Řada napětí kovů	
Přečte chemické rovnice a s užitím zákona zachování hmotnosti vypočítá hmotnost výchozí látky nebo produktu	Umí vypočítat koncentraci Orientuje se ve výpočtech hmotností	Základní chemické výpočty	
Orientuje se v přípravě a využívání různých látek v praxi a jejich vlivech na životní prostředí a zdraví člověka	Rozlišuje přírodní a umělé hnojivo Zná některá obvyklá hnojiva z praxe Má základní povědomí o problematice léčiv	Hnojiva, stavební hmoty, léčiva	
Zhodnotí výhody a nevýhody využívání různých energetických zdrojů z hlediska vlivu na životní	Umí vyjmenovat několik výrobků chemického průmyslu Umí popsat vliv chemického	Chemie a trvale udržitelný rozvoj, průmysl	

<p>prostředí Objasní nejefektivnější jednání v modelových příkladech havárie s únikem nebezpečných látek</p>	<p>průmyslu na životní prostředí</p>		
<p>Objasní (kvalitativně) pomocí poznatků o gravitačních silách pohyb planet kolem Slunce a měsíců planet kolem planet Odliší hvězdu od planety na základě jejich vlastností</p>	<p>Popisuje Sluneční soustavu, Galaxii a Vesmír</p>	<p>Vesmír</p>	

Vyučovací předmět: PŘÍRODOPIS

Vzdělávací oblast: ČLOVĚK A PŘÍRODA

Vzdělávací obor: PŘÍRODOPIS

Obsahové, časové a organizační vymezení

Vzdělávací obsah předmětu Přírodopis má přírodovědný charakter. Vyučovací předmět má časovou dotaci v 6., 7. a 8. ročníku 2 hodiny týdně, v 9. ročníku 1 hodinu týdně. Navazuje na výuku prvouky a přírodovědy na I. stupni.

Výuka probíhá ve třídách, někdy v učebně informatiky (využíváme všech dostupných výukových programů a informací z internetu) a v okolí školy (botanická, zoologická a ekologická pozorování).

V přírodopise mají žáci příležitost poznávat přírodu jako systém, jehož součásti jsou vzájemně propojeny, působí na sebe a ovlivňují se. Na takovém poznání je založeno i pochopení důležitosti udržování přírodní rovnováhy pro existenci živých soustav, včetně člověka.

Přírodopis umožňuje žákům hlouběji porozumět zákonitostem přírodních procesů, a tím si uvědomovat i užitečnost přírodovědných poznatků a jejich aplikací v praktickém životě. Zvláště významné je, že při studiu přírody specifickými poznávacími metodami si žáci osvojují i důležité dovednosti. Jedná se především o rozvíjení dovednosti soustavně, objektivně a spolehlivě pozorovat, experimentovat a měřit, vytvářet a ověřovat hypotézy o podstatě pozorovaných přírodních jevů, analyzovat výsledky tohoto ověřování a vyvozovat z nich závěry. Žáci se tak učí zkoumat příčiny přírodních procesů, souvislosti či vztahy mezi nimi, klást si otázky (Jak? Proč? Co se stane, jestliže?) a hledat na ně odpovědi, vysvětlovat pozorované jevy, hledat a řešit poznávací nebo praktické problémy, využívat poznání zákonitostí přírodních procesů pro jejich předvídání či ovlivňování. Žáci postupně poznávají složitost a mnohotvárnost skutečnosti, podstatné souvislosti mezi stavem přírody a lidskou činností, především pak závislost člověka na přírodních zdrojích a vlivy lidské činnosti na stav životního prostředí a na lidské zdraví. Učí se zkoumat změny probíhající v přírodě, odhalovat příčiny a následky ovlivňování důležitých místních i globálních ekosystémů a uvědoměle využívat své přírodovědné poznání ve prospěch ochrany životního prostředí a principů udržitelného rozvoje.

Průřezová témata

Do vyučovacího předmětu Přírodopis jsou zařazena průřezová témata: Osobnostní a sociální výchova – Sebepoznání (poznání sebe sama, mezilidské vztahy, bezpečné chování v různých životních situacích, odpovědnost za své zdraví i zdraví ostatních), Multikulturní výchova – Etnický původ (správné chování k příslušníkům jiných ras) a především Environmentální výchova – Základní podmínky života (uvědomění si, bez čeho se nedá žít); Ekosystémy (poznání rozmanitosti a proměnlivosti přírody, uvědomění si toho, že všechny děje v přírodě jsou ve vzájemném souladu a rovnováze); Lidské aktivity a problémy životního prostředí (sledování vlivu člověka na životní prostředí, hledání možností jak přispět k ochraně přírody, ke zlepšení životního prostředí); Vztah člověka a prostředí (správný postoj k okolnímu prostředí).

Výchovné a vzdělávací strategie

Kompetence k učení

Klademe důraz na pozitivní motivaci žáka

Na začátku vyučovací hodiny stanovíme cíl, na konci vyučovací hodiny společně zhodnotíme jeho dosažení

Používáme vhodné učební pomůcky (encyklopedie, nástěnné tabule, modely, preparáty, mikroskopy, lupy ...) a audiovizuální techniku, počítače (výukové programy, kurzy Virtuální školy)

Předkládáme dostatek informačních zdrojů z učebnice a pracovních textů

Zařazujeme práci s encyklopediemi a další přírodovědnou literaturou

Umožňujeme žákům pozorovat a experimentovat, porovnávat výsledky a vyvozovat závěry

Kompetence k řešení problémů

Motivujeme žáka k samostatnému řešení daného problému, napomáháme mu hledat další řešení

Zadávat úkoly k posílení schopnosti žáka využívat vlastních zkušeností, často využíváme Virtuální školu, kde lze tyto úkoly individuálně hodnotit

Předkládáme modelové situace a vedeme žáka k jejich optimálnímu řešení s využitím kreativity

Kompetence komunikativní

Vytváříme dostatečný prostor pro vyjadřování žáků při problémovém vyučování

Umožňujeme žákům samostatné ústní i písemné prezentace (samostatná práce, projekty, referáty, řízené diskuse, prezentace)

U některých témat vyžadujeme zpracované závěrečné práce

Zařazujeme diskuse

Nabízíme žákům využívání informační a komunikační technologie pro komunikaci s okolním světem

Kompetence sociální a personální

Zařazujeme práci ve skupině a klademe důraz na vytvoření pravidel práce v týmu (organizace práce, rozdělení rolí, spolupráce, ohleduplnost, úcta) a jejich respektování samotnými žáky

Uplatňujeme individuální přístup k talentovaným žákům (rozšiřující úkoly), ale i k žákům s poruchami učení (spolupráce se speciálním pedagogem)

Vnášíme přátelskou atmosféru do procesu výuky

Posilujeme sebedůvěru žáka a jeho samostatný rozvoj

Kompetence občanské

Respektujeme věkové, intelektové, sociální a etnické zvláštnosti žáka

Uvádíme žákům konkrétní příklady z každodenního běžného života

Aktivně zapojujeme žáky do účastí v soutěžích

Kompetence pracovní

Rozvíjíme u žáka smysl pro povinnost vyžadováním přípravy na výuku, shromažďováním materiálů

Umožňujeme žákům podílet se na tvorbě pomůcek do výuky, prezentovat výsledky vlastní práce.

Vyžadujeme od žáků zhodnocení vlastní práce i práce spolužáků a návrhy na zlepšení

Kontrolujeme samostatné práce žáka

RVP výstupy	ŠVP rozpracované výstupy	Učivo	Poznámky
6. ročník			
<p>Rozliší základní projevy a podmínky života, orientuje se v daném přehledu vývoje organismů</p> <p>Popíše základní rozdíly mezi buňkou rostlin, živočichů a bakterií a objasní funkci základních organel</p> <p>Třídí organismy a zařadí vybrané organismy do říší a nižších taxonomických jednotek</p> <p>Vysvětlí podstatu pohlavního a nepohlavního rozmnožování a jeho význam z hlediska dědičnosti</p>	<p>Popíše základní projevy a podmínky života</p> <p>Vysvětlí základní rozdíly mezi buňkou rostlin, živočichů a bakterií</p> <p>Objasní funkci základních buněčných organel</p> <p>Uvede a vysvětlí názory na vznik života</p> <p>Popíše stavbu těla, stavbu a funkce jednotlivých částí těla –buňka, tkáň, pletiva, orgány, orgánové soustavy</p> <p>Porovná rozdíly mezi organismy jednobuněčnými a mnohobuněčnými</p> <p>Třídí organismy do říší</p>	<p>Vznik života na Zemi</p> <p>Projevy života</p> <p>Podmínky života</p> <p>Rozmanitost přírody</p> <p>Vztahy mezi organismy</p> <p>Základní struktury života</p> <p>Třídění organismů</p>	
<p>Uvede na příkladech z běžného života význam virů a bakterií v přírodě i pro člověka</p>	<p>Uvede výskyt, význam a praktické využití virů a bakterií</p>	<p>Viry, bakterie, sinice</p>	
<p>Rozpozná naše nejznámější jedlé a jedovaté houby s plodnicemi a porovná je podle charakteristických znaků</p> <p>Vysvětlí různé způsoby výživy hub a jejich význam v ekosystémech a místo v potravních řetězcích</p> <p>Objasní funkci dvou organismů ve stélce lišejníků</p>	<p>Popíše stavbu, výskyt, význam, zásady sběru a konzumaci hub</p> <p>Umí poskytnout první pomoc při otravě houbami</p> <p>Zná stavbu lišejníků, jejich výskyt a význam</p>	<p>Houby</p> <p>Lišejníky</p>	
<p>Odvodí na základě pozorování</p>	<p>Zná stavbu řas</p>	<p>Nižší rostliny – Řasy</p>	

<p>uspořádání rostlinného těla od buňky přes pletiva až k jednotlivým orgánům Porovná vnější a vnitřní stavbu jednotlivých orgánů a uvede praktické příklady jejich funkcí a vztahů v rostlině jako celku Vysvětlí princip základních rostlinných fyziologických procesů a jejich využití při pěstování rostlin Rozlišuje základní systematické skupiny rostlin a určuje jejich význačné zástupce pomocí klíčů a atlasů Odvodí na základě pozorování přírody závislost a přizpůsobení některých rostlin podmínkám prostředí</p>	<p>Vysvětlí základní principy fotosyntézy, růstu a rozmnožování řas Poznává zástupce běžných druhů řas Vysvětlí význam řas</p>		
<p>Porovná základní vnější a vnitřní stavbu vybraných živočichů a vysvětlí funkci jednotlivých orgánů Rozlišuje a porovná jednotlivé skupiny živočichů, určuje vybrané živočichy, zařazuje je do hlavních taxonomických skupin Odvodí na základě pozorování základní projevy chování živočichů v přírodě, na příkladech objasní jejich způsob života a přizpůsobení danému prostředí Zhodnotí význam živočichů</p>	<p>Popíše stavbu těla, stavbu a funkce jednotlivých částí těla – živočišná buňka, tkáň, orgány, orgánové soustavy Porovná rozdíly mezi organismy jednobuněčnými a mnohobuněčnými Uvede významné zástupce jednotlivých skupin živočichů, jejich vývoj a zařazení do systému Zná rozšíření a význam vybraných živočichů Zná důvody ochrany živočichů Popíše projevy chování živočichů a</p>	<p>Jednobuněční živočichové Prvoci Mnohobuněční živočichové - bezobratlí Žahavci Ploštěnci Hlísti Měkkýši Kroužkovci Členovci (pavoukovci, koryši, hmyz) Ostnokožci</p>	

v přírodě i pro člověka, uplatňuje zásady bezpečného chování ve styku se živočichy	uvede konkrétní příklady		
Uvede příklady výskytu organismů v určitém prostředí a vztahy mezi nimi Rozlišuje a uvede příklady systému organismů – populace, společenstva, ekosystémy a objasní na základě příkladu základní princip existence živých a neživých složek ekosystému Vysvětlí podstatu jednoduchých potravních řetězců v různých ekosystémech a zhodnotí jejich význam Uvede příklady kladných i záporných vlivů člověka na životní prostředí a příklady narušení rovnováhy ekosystému	Vysvětlí a uvede příklady vzájemných vztahů mezi organismy, mezi organismy a prostředím Definuje a na konkrétních příkladech vysvětlí: populace, společenstva, přirozené a umělé ekosystémy, potravní řetězce, rovnováha v ekosystému Uvede příklady kladných i záporných vlivů člověka na životní prostředí a příklady narušení rovnováhy ekosystému Vysvětlí význam chráněných území a uvede příklady	Základy ekologie	
Aplikuje praktické metody poznávání přírody Dodržuje základní pravidla bezpečnosti práce a chování při poznávání živé a neživé přírody	Umí pracovat s lupou a mikroskopem Dodržuje základní pravidla bezpečnosti práce Ví, jak se chovat při pozorování živé i neživé přírody	Praktické poznávání přírody	
7. ročník			
Porovná základní vnější a vnitřní stavbu vybraných živočichů a vysvětlí funkci jednotlivých orgánů Rozpozná, porovná a objasní funkci	Porovná základní vnější a vnitřní stavbu vybraných živočichů Vysvětlí funkci jednotlivých orgánů Vysvětlí pojmy: živočišná buňka,	Mnohobuněční živočichové - strunatci Kruhoústí a paryby Ryby Obojživelníci	

<p>základních orgánů (orgánových soustav) rostlin i živočichů Rozlišuje a porovná jednotlivé skupiny živočichů, určuje vybrané živočichy, zařazuje je do hlavních taxonomických skupin Odvodí na základě pozorování základní projevy chování živočichů v přírodě, na příkladech objasní jejich způsob života a přizpůsobení danému prostředí Zhodnotí význam živočichů v přírodě i pro člověka, uplatňuje zásady bezpečného chování ve styku se živočichy</p>	<p>tkáně, orgány, orgánové soustavy, živočišná společenstva Vymenuje významné zástupce jednotlivých skupin živočichů a zařadí je do systému Popíše rozšíření, význam a ochranu živočichů – hospodářsky a epidemiologicky významné druhy, péče o vybrané domácí živočichy Popíše projevy chování živočichů a uvede konkrétní příklady</p>	<p>Plazi Ptáci</p>	
<p>Odvodí na základě pozorování uspořádání rostlinného těla od buňky přes pletiva až k jednotlivým orgánům Rozpozná, porovná a objasní funkci základních orgánů (orgánových soustav) rostlin i živočichů Porovná vnější a vnitřní stavbu jednotlivých orgánů a uvede praktické příklady jejich funkcí a vztahů v rostlině jako celku Vysvětlí princip základních rostlinných fyziologických procesů a jejich využití při pěstování rostlin Rozlišuje základní systematické skupiny rostlin a určuje jejich význačné zástupce pomocí klíčů a</p>	<p>Popíše stavbu a význam jednotlivých částí těla vyšších rostlin (kořen, stonek, list, květ, semeno, plod) Objasní základní principy fotosyntézy, dýchání, růstu a rozmnožování rostlin Vysvětlí význam rostlin a jejich ochranu Pozná a zařadí vybrané zástupce běžných druhů</p>	<p>Vyšší rostliny Mechorosty Přesličky Plavuně Kapradořosty Nahosemenné rostliny Krytosemenné rostliny (dvouděložné a jednoděložné)</p>	

<p>Uvede příklady výskytu organismů v určitém prostředí a vztahy mezi nimi Rozlišuje a uvede příklady systému organismů – populace, společenstva, ekosystémy a objasní na základě příkladu základní princip existence živých a neživých složek ekosystému Vysvětlí podstatu jednoduchých potravních řetězců v různých ekosystémech a zhodnotí jejich význam Uvede příklady kladných i záporných vlivů člověka na životní prostředí a příklady narušení rovnováhy ekosystému</p>	<p>Uvede a na konkrétních příkladech popíše vzájemné vztahy mezi organismy, mezi organismy a prostředím Definuje a na konkrétních příkladech vysvětlí: populace, společenstva, přirozené a umělé ekosystémy, potravní řetězce, rovnováha v ekosystému Uvede příklady kladných i záporných vlivů člověka na životní prostředí a příklady narušení rovnováhy ekosystému</p>	<p>Základy ekologie</p>	
<p>Aplikuje praktické metody poznávání přírody Dodržuje základní pravidla bezpečnosti práce a chování při poznávání živé a neživé přírody</p>	<p>Umí pracovat s lupou a mikroskopem Dodržuje základní pravidla bezpečnosti práce Ví jak se chovat při pozorování živé i neživé přírody</p>	<p>Praktické poznávání přírody</p>	
<p>8. ročník</p>			
<p>Porovná základní vnější a vnitřní stavbu vybraných živočichů a vysvětlí funkci jednotlivých orgánů Rozpozná, porovná a objasní funkci základních orgánů (orgánových soustav) rostlin i živočichů</p>	<p>Popíše stavbu těla, stavbu a funkce jednotlivých částí těla – živočišná buňka, tkáň, orgány, orgánové soustavy Vyjmenuje významné zástupce jednotlivých skupin živočichů a</p>	<p>Mnohobuněční živočichové - savci</p>	

<p>Rozlišuje a porovná jednotlivé skupiny živočichů, určuje vybrané živočichy, zařazuje je do hlavních taxonomických skupin Odvodí na základě pozorování základní projevy chování živočichů v přírodě, na příkladech objasní jejich způsob života a přizpůsobení danému prostředí Zhodnotí význam živočichů v přírodě i pro člověka, uplatňuje zásady bezpečného chování ve styku se živočichy</p>	<p>zařadí je do systému Popíše rozšíření, význam a ochranu živočichů – hospodářsky a epidemiologicky významné druhy, péče o vybrané domácí živočichy, chov domestikovaných živočichů, živočišná společenstva Popíše projevy chování živočichů a uvede konkrétní příklady</p>		
<p>Určí polohu a objasní stavbu a funkci orgánů a orgánových soustav lidského těla, vysvětlí jejich vztahy Orientuje se v základních vývojových stupních fylogeneze člověka Objasní vznik a vývin nového jedince od početí až do stáří Rozlišuje příčiny, případně příznaky běžných nemocí a uplatňuje zásady jejich prevence a léčby, objasní význam zdravého způsobu života Aplikuje předlékařskou první pomoc při poranění a jiném poškození těla</p>	<p>Vysvětlí původ a vývoj člověka Popíše stavbu a funkce jednotlivých částí lidského těla Objasní vznik a vývin nového jedince od početí až do stáří Rozlišuje příčiny běžných nemocí a uplatňuje zásady jejich prevence Poskytne předlékařskou první pomoc při poranění a jiném poškození těla</p>	<p>Biologie člověka</p>	

Vysvětlí podstatu pohlavního a nepohlavního rozmnožování a jeho význam z hlediska dědičnosti Uvede příklady dědičnosti v praktickém životě a příklady vlivu prostředí na utváření organismů	Vysvětlí podstatu pohlavního a nepohlavního rozmnožování a jeho význam z hlediska dědičnosti Uvede příklady dědičnosti v praktickém životě a příklady vlivu prostředí na utváření organismů	Genetika	
9. ročník			
Objasní vliv jednotlivých sfér Země na vznik a trvání života Rozlišuje jednotlivá geologická období podle charakteristických znaků Uvede význam vlivu podnebí a počasí na rozvoj různých ekosystémů a charakterizuje mimořádné události způsobené výkyvy počasí a dalšími přírodními jevy, jejich doprovodné jevy a možné dopady i ochranu před nimi	Rozlišuje jednotlivá geologická období podle charakteristických znaků Uvede a vysvětlí názory na vznik života na Zemi Uvede na základě pozorování význam vlivu podnebí a počasí na rozvoj a udržení života na Zemi	Země Vývoj zemské kůry a organismů na Zemi Podnebí a počasí ve vztahu k životu Geologický vývoj a stavba ČR Mimořádné události způsobené přírodními vlivy	
Rozpozná podle charakteristických vlastností vybrané nerosty a horniny s použitím určovacích pomůcek	Určí podle charakteristických vlastností vybrané nerosty a horniny s použitím určovacích pomůcek	Nerosty a horniny	
Porovná význam půdotvorných činitelů pro vznik půdy, rozlišuje hlavní půdní typy a půdní druhy v naší přírodě	Popíše význam půdotvorných činitelů pro vznik půdy Rozlišuje hlavní půdní typy a půdní druhy Zná složení půdy Objasní význam půdy pro rostliny a pro společnost	Pedologie	

	Uvede příklady devastace a následné rekultivace půdy		
Rozlišuje důsledky vnitřních a vnějších geologických dějů, včetně geologického oběhu hornin i oběhu vody	Rozlišuje důsledky vnitřních a vnějších geologických dějů (pohyby litosférických desek, zemětřesení, sopečná činnost, eroze ...)	Vnitřní a vnější geologické procesy	
Uvede příklady výskytu organismů v určitém prostředí a vztahy mezi nimi Rozlišuje a uvede příklady systému organismů – populace, společenstva, ekosystémy a objasní na základě příkladu základní princip existence živých a neživých složek ekosystému Vysvětlí podstatu jednoduchých potravních řetězců v různých ekosystémech a zhodnotí jejich význam Uvede příklady kladných i záporných vlivů člověka na životní prostředí a příklady narušení rovnováhy ekosystému	Uvede příklady výskytu organismů v určitém prostředí a vztahy mezi nimi Rozlišuje a uvede příklady systému organismů – populace, společenstva, ekosystémy Objasní na základě příkladu základní princip existence živých a neživých složek ekosystému Vysvětlí podstatu jednoduchých potravních řetězců v různých ekosystémech a zhodnotí jejich význam Uvede příklady kladných i záporných vlivů člověka na životní prostředí a příklady narušení rovnováhy ekosystému Zdůvodní význam ochrany přírody a životního prostředí	Základy ekologie	

Vyučovací předmět: ZEMĚPIS

Vzdělávací oblast: ČLOVĚK A PŘÍRODA

Vzdělávací obor: ZEMĚPIS

Obsahové, časové a organizační vymezení

Vzdělávací obsah předmětu Zeměpis má přírodovědný i společenskovední charakter. Vyučovací předmět má časovou dotaci v 6., 7. a 8. ročníku 2 hodiny týdně, v 9. ročníku 1 hodinu týdně.

Výuka probíhá většinou ve třídách, někdy v učebně informatiky (výukové programy, práce s internetem – mapy, plánovače tras apod.). Pracujeme i v terénu.

Zeměpis umožňuje žákům postupně odhalovat souvislosti přírodních podmínek a života lidí i jejich společenství v blízkém okolí, v regionech, na celém území ČR, v Evropě i ve světě.

Zeměpis vede žáka k zapojování do aktivit směřujících k šetrnému chování k přírodním systémům, ke svému zdraví i zdraví ostatních lidí; porozumění souvislostem mezi činnostmi lidí a stavem přírodního a životního prostředí; uvažování a jednání, která preferují co nejefektivnější využívání zdrojů energie v praxi, včetně co nejširšího využívání jejich obnovitelných zdrojů, zejména pak slunečního záření, větru, vody a biomasy; utváření dovedností vhodně se chovat při kontaktu s objekty či situacemi potenciálně či aktuálně ohrožujícími životy, zdraví, majetek nebo životní prostředí lidí.

Průřezová témata

Do vyučovacího předmětu Zeměpis jsou zařazena průřezová témata: Výchova demokratického občana – Občan, společnost a stát; principy demokracie (aplikování zásad odpovědného rozhodování, poznání cest, jak se projevovat jako odpovědný a aktivní občan demokratické společnosti, dovednost mezilidské komunikace, schopnost vyjadřovat a zdůvodňovat vlastní názory, respektování práv a názorů druhých, kritické vnímání a hodnocení veřejných záležitostí, jednání druhých lidí i své vlastní projevy), Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech – Jsme Evropané; Objevujeme Evropu a svět; Evropa a svět nás zajímá (uvědomění si postavení naší země v Evropě a ve světě, možnosti její prosperity a uplatnění), Multikulturní výchova – Kulturní diference; Etnický původ; Multikulturalita (chápání kulturních i mentálních zvláštností různých lidských ras, národů a kultur, uvědomění si významu tolerance, dorozumění a uplatňování pravidel mezilidského a mezinárodního soužití), Environmentální výchova – Ekosystémy (získání základních vědomostí o Zemi, o krajinné sféře a jejich základních složkách, vytvoření představy o jedinečnostech některých geografických objektů, jevů a procesů v krajinné sféře); Základní podmínky života (uvědomování si významu přírodních podmínek pro existenci lidské společnosti); Lidské aktivity a problémy životního prostředí (sledování vlivu člověka na životní prostředí, hledání možností jak přispět ke zlepšení životního prostředí); Vztah člověka a prostředí (hledání a nalezení správného postoje k okolnímu prostředí) a Mediální výchova – Práce v realizačním týmu (spolupráce mezi žáky a mezi žáky a učitelem, samostatná práce s různými informačními materiály, vysvětlování údajů v nich, orientace v problému, používání získaných vědomostí v praxi).

Výchovné a vzdělávací strategie

Kompetence k učení

Klademe důraz na pozitivní motivaci žáka

Na začátku vyučovací hodiny stanovíme cíl, na konci vyučovací hodiny společně zhodnotíme jeho dosažení

Používáme vhodné učební pomůcky (mapy, atlasy, encyklopedie, glóby, buzoly apod.) a audiovizuální techniku (projekce, výukové programy)

Předkládáme dostatek informačních zdrojů z učebnice a pracovních textů

Umožňujeme žákům pozorovat, porovnávat výsledky a vyvozovat závěry

Zařazujeme práci s mapami, atlasy a další zeměpisnou literaturou

Kompetence k řešení problémů

Motivujeme žáka k samostatnému řešení daného problému, napomáháme mu hledat další řešení

Zadávat úkoly k posílení schopnosti žáka využívat vlastních zkušeností

Předkládáme modelové situace a vede žáka k jejich optimálnímu řešení s využitím kreativity

Kompetence komunikativní

Vytváříme dostatečný prostor pro vyjadřování žáků při problémovém vyučování

Umožňujeme žákům samostatné ústní i písemné prezentace (samostatná práce, projekty, referáty, řízené diskuse)

U některých témat vyžadujeme zpracované závěrečné práce

Nabízíme žákům využívání informační a komunikační technologie pro komunikaci s okolním světem (školní e-mail)

Kompetence sociální a personální

Zařazujeme práci ve skupině a klade důraz na vytvoření pravidel práce v týmu (organizace práce, rozdělení rolí, spolupráce, ohleduplnost, úcta) a jejich respektování samotnými žáky

Uplatňujeme individuální přístup k talentovaným žákům (rozšiřující úkoly), ale i k žákům s poruchami učení (spolupráce se speciálním pedagogem)

Vnášíme přátelskou atmosféru do procesu výuky

Posilujeme sebedůvěru žáka a jeho samostatný rozvoj

Kompetence občanské

Respektujeme věkové, intelektové, sociální a etnické zvláštnosti žáka

Podporujeme u žáků projevy pozitivních postojů k uměleckým dílům, k ochraně kulturního dědictví a ocenění našich tradic

Aktivně zapojujeme žáky do účastí v soutěžích

Kompetence pracovní

Rozvíjíme u žáka smysl pro povinnost vyžadovaným přípravou na výuku, shromažďováním

materiálů

Umožňujeme žákům podílet se na tvorbě pomůcek do výuky, prezentovat výsledky vlastní práce

Vyžadujeme od žáků zhodnocení vlastní práce i práce spolužáků a návrhy na zlepšení

Kontrolujeme samostatné práce žáka

RVP výstupy	ŠVP rozpracované výstupy	Učivo	Poznámky
6. ročník			
<p>Zhodnotí postavení Země ve vesmíru a srovnává podstatné vlastnosti Země s ostatními tělesy sluneční soustavy Prokáže na konkrétních příkladech tvar planety Země, zhodnotí důsledky pohybů Země na život lidí a organismů</p>	<p>Charakterizuje vesmír a sluneční soustavu (hvězdná podstata Slunce, velikost Slunce, postavení Slunce ve vesmíru a ve sluneční soustavě, planety sluneční soustavy a jejich postavení vzhledem ke Slunci) Posoudí postavení Země ve vesmíru, tvar a rozměry Země Srovnává podstatné vlastnosti Země s ostatními tělesy sluneční soustavy Charakterizuje polohu, povrch a pohyb Měsíce, jednotlivé fáze Měsíce Objasní důsledky pohybů Země kolem zemské osy a kolem Slunce pro život na Zemi, pro střídání dne a noci a střídání ročních období Prokáže na konkrétních příkladech tvar planety Země</p>	Planeta Země	
<p>Organizuje a přiměřeně hodnotí geografické informace a zdroje dat z dostupných kartografických produktů a elaborátů, z grafů, diagramů, statistických a dalších informačních zdrojů Používá s porozuměním základní</p>	<p>Rozumí pojmům: glóbus, poledníky, rovnoběžky, zeměpisná síť, rovník, obratníky, polární kruhy, letní slunovrat, zimní slunovrat, jarní rovnodennost, podzimní rovnodennost, polární den, polární noc, zeměpisné souřadnice,</p>	Mapa	

<p>geografickou, topografickou a kartografickou terminologii Přiměřeně hodnotí geografické objekty, jevy a procesy v krajinné sféře, jejich určité pravidelnosti, zákonitosti a odlišnosti, jejich vzájemnou souvislost a podmíněnost, rozeznává hranice (bariéry) mezi podstatnými prostorovými složkami v krajině Vytváří a využívá osobní myšlenková (mentální) schémata a myšlenkové (mentální) mapy pro orientaci v konkrétních regionech, pro prostorové vnímání a hodnocení míst, objektů, jevů a procesů v nich, pro vytváření postojů k okolnímu světu</p>	<p>zeměpisná šířka, zeměpisná délka, časová pásma Vysvětlí délku dne a noci na Zemi v závislosti na zeměpisné šířce a pravidelné střídání ročních období v mírných podnebných páslech Určí zeměpisnou polohu na mapách podle údajů zeměpisné šířky a zeměpisné délky Rozeznává druhy map podle měřítka a obsahu, charakterizuje vysvětlivky Aplikuje na konkrétních příkladech praktické činnosti s mapami – určování světových stran na mapách, orientace mapy podle světových stran, čtení obsahu map, měření na mapách Orientuje se v zeměpisných atlasech (různé druhy atlasů, jejich funkce, použití rejstříku)</p>		
<p>Rozlišuje a porovnává složky a prvky přírodní sféry, jejich vzájemnou souvislost a podmíněnost, rozeznává, pojmenuje a klasifikuje tvary zemského povrchu Porovnává působení vnitřních a vnějších procesů v přírodní sféře a jejich vliv na přírodu a na lidskou společnost</p>	<p>Rozlišuje a porovnává složky a prvky přírodní sféry (litosféra, pedosféra, atmosféra, hydrosféra, biosféra) a jejich vzájemnou souvislost a propojenost Rozeznává, pojmenuje a klasifikuje tvary zemského povrchu Zná stavbu Země, ví jak zemská kůra vzniká i zaniká, umí popsat vliv těchto procesů na lidskou společnost Charakterizuje jednotlivé podnebné</p>	<p>Přírodní složky Země Podnebné pásy a přírodní oblasti Země</p>	

	pásy a přírodní oblasti Země (pouště, savany, tropické deštné lesy, stepi, listnaté a smíšené lesy, tajga, tundra, polární oblasti), umí je vyhledat na mapách, výškové stupně hor		
Rozlišuje zásadní přírodní a společenské atributy jako kritéria pro vymezení, ohraničení a lokalizaci regionů světa Lokalizuje na mapách světadíly, oceány a makroregiony světa podle zvolených kritérií, srovnává jejich postavení, rozvojová jádra a periferní zóny	Vyjmenuje a na mapách lokalizuje světadíly a světové oceány, určí jejich zeměpisnou polohu a porovná jejich rozlohu Rozdělí země světa podle vyspělosti, uvede rozdíly mezi rozvojovými a vyspělými zeměmi	Světadíly, oceány, regiony světa	
Posoudí na přiměřené úrovni prostorovou organizaci světové populace, její rozložení, strukturu, růst, pohyby a dynamiku růstu a pohybů, zhodnotí na vybraných příkladech mozaiku multikulturního světa Posoudí, jak přírodní podmínky souvisí s funkcí lidského sídla, pojmenuje obecné základní geografické znaky sídel	Zná rozmístění obyvatelstva na Zemi, uvede příklady hustě osídlených regionů i těch téměř bez obyvatel Popíše strukturu, růst a pohyby obyvatel Rozliší vlastnosti lidí biologické, kulturní i ekonomické Vysvětlí rozdíly mezi životem lidí na vesnicích a ve městech v různých podnebných páslech a nadmořských výškách	Obyvatelstvo světa Sídla	
Zhodnotí přiměřeně strukturu, složky a funkce světového hospodářství, lokalizuje na mapách hlavní světové surovinové a energetické zdroje	Vysvětlí význam zemědělské výroby pro člověka Zhodnotí úroveň zemědělské výroby podle přírodních podmínek a	Zemědělství Průmysl a služby	

<p>Porovnává předpoklady a hlavní faktory pro územní rozmístění hospodářských aktivit</p>	<p>vyspělosti země Vysvětlí a na příkladech uvede význam průmyslu pro člověka Popíše, jak se změnil průmysl od dávných dob do současnosti Lokalizuje na mapách zdroje nerostných surovin a energie</p>		
<p>Porovnává státy světa a zájmové integrace států světa na základě podobných a odlišných znaků Lokalizuje na mapách jednotlivých světadílů hlavní aktuální geopolitické změny a politické problémy v konkrétních světových regionech</p>	<p>Porovnává státy světa na základě podobných a odlišných znaků – rozdíly ve vyspělosti zemí Sleduje aktuální politické problémy ve světových regionech, umí je lokalizovat na mapách</p>	<p>Rozdíly ve vyspělosti zemí Mezinárodní spolupráce</p>	
<p>Ovládá základy praktické topografie a orientace v terénu Aplikuje v terénu praktické postupy při pozorování, zobrazování a hodnocení krajiny Uplatňuje v praxi zásady bezpečného pohybu a pobytu v krajině, uplatňuje v modelových situacích zásady bezpečného chování a jednání při mimořádných událostech</p>	<p>Ovládá základy praktické topografie a orientace v terénu (orientační body, určování světových stran, pohyb podle mapy a azimutu) Aplikuje v terénu praktické postupy při pozorování, zobrazování a hodnocení krajiny (odhad vzdáleností a výšek objektů v terénu, jednoduché náčrtky krajiny, situační plány) Používá v praxi zásady bezpečného pohybu ve volné přírodě</p>	<p>Cvičení a pozorování v terénu Mimořádné události</p>	<p>Branný kurz</p>
<p>7. ročník</p>			

<p>Lokalizuje na mapách světadíly, oceány a makroregiony světa podle zvolených kritérií, srovnává jejich postavení, rozvojová jádra a periferní zóny</p> <p>Porovnává a přiměřeně hodnotí polohu, rozlohu, přírodní, kulturní, společenské, politické a hospodářské poměry, zvláštnosti a podobnosti, potenciál a bariéry jednotlivých světadílů, oceánů, vybraných makroregionů světa a vybraných (modelových) států</p> <p>Zvažuje, jaké změny ve vybraných regionech světa nastaly, nastávají, mohou nastat a co je příčinou zásadních změn v nich</p>	<p>Vyjmenuje a na mapách lokalizuje světadíly a světové oceány, určí jejich zeměpisnou polohu a porovná jejich rozlohu</p> <p>Popíše zeměpisnou polohu a rozlohu Ameriky, Antarktidy, Austrálie a Oceánie, Asie a Afriky, členitost pobřeží, povrch, podnebí, rozložení vodstva, přírodních zdrojů, obyvatelstva</p> <p>Popíše aktuální rozdělení Ameriky, Austrálie, Asie a Afriky</p> <p>Určí a na mapách vyhledá jednotlivé zeměpisné a kulturní oblasti Ameriky, Austrálie, Asie a Afriky</p> <p>Vyjmenuje, vyhledá na mapách a charakterizuje nejvýznamnější státy jednotlivých oblastí Ameriky, Austrálie a Oceánie, Asie a Afriky, hlavní a největší města těchto států</p> <p>Vyhledá na mapách nejvýznamnější oblasti rekreace a cestovního ruchu Ameriky, Austrálie a Oceánie, Asie a Afriky</p> <p>Ví, jaké změny ve vybraných regionech světa nastaly, nastávají, mohou nastat a co je příčinou zásadních změn v nich</p>	<p>Rozdělení světa</p> <p>Afrika</p> <p>Amerika</p> <p>Antarktida</p> <p>Austrálie a Oceánie</p> <p>Asie</p> <p>Atlantský oceán</p> <p>Indický oceán</p> <p>Tichý oceán</p> <p>Severní ledový oceán</p>	
---	---	---	--

<p>Porovnává státy světa a zájmové integrace států světa na základě podobných a odlišných znaků Lokalizuje na mapách jednotlivých světadílů hlavní aktuální geopolitické změny a politické problémy v konkrétních světových regionech</p>	<p>Sleduje aktuální politické problémy ve světových regionech, umí je lokalizovat na mapách Zná organizace zabývající se mezinárodní spoluprací, zná jejich hlavní cíle, ví jak mohou pomoci např. lidem v zemích postižených přírodními katastrofami či lidem kteří trpí hladem</p>	<p>Mezinárodní spolupráce</p>	
<p>8. ročník</p>			
<p>Lokalizuje na mapách makroregiony světa podle zvolených kritérií, srovnává jejich postavení, rozvojová jádra a periferní oblasti Porovnává a přiměřeně hodnotí polohu, rozlohu, přírodní, kulturní, společenské, politické a hospodářské poměry, zvláštnost a podobnosti, potenciál a bariéry jednotlivých vybraných makroregionů světa a vybraných modelových států Zvažuje, jaké změny ve vybraných regionech světa nastaly, nastávají, mohou nastat a co je příčinou zásadních změn v nich</p>	<p>Popíše zeměpisnou polohu a rozlohu Evropy, členitost pobřeží, povrch, podnebí, rozložení vodstva, přírodních zdrojů, obyvatelstva Objasní aktuální rozdělení Evropy Určí a na mapách vyhledá jednotlivé zeměpisné a kulturní oblasti Evropy Vyjmenuje, vyhledá na mapách a charakterizuje nejvýznamnější státy jednotlivých oblastí Evropy, hlavní a největší města těchto států Vyhledá na mapách nejvýznamnější oblasti rekreace a cestovního ruchu v Evropě</p>	<p>Evropa</p>	

<p>Vymezí a lokalizuje místní oblast (region) podle bydliště školy Hodnotí na přiměřené úrovni přírodní, hospodářské a kulturní poměry místního regionu, možnosti dalšího rozvoje, přiměřeně analyzuje vazby místního regionu k vyšším územním celkům Hodnotí a porovnává na přiměřené úrovni polohu, přírodní poměry, přírodní zdroje, lidský a hospodářský potenciál České republiky v evropském a světovém kontextu Lokalizuje na mapách jednotlivé kraje České republiky a hlavní jádrové a periferní oblasti z hlediska osídlení a hospodářských aktivit Uvádí příklady účasti a působnosti České republiky ve světových mezinárodních a nadnárodních institucích, organizacích a integracích států</p>	<p>Charakterizuje zeměpisnou polohu a rozlohu České republiky Určí sousední státy České republiky Orientuje se v přírodních podmínkách České republiky, popíše povrch a jeho členění, určí a vyhledá na mapách hlavní pohoří, charakterizuje podnebí, rozmístění vodstva a půd Posoudí aktuální stav životního prostředí na území České republiky Uvede hlavní údaje o rozmístění obyvatelstva a sídel v České republice Zhodnotí údaje o rozmístění hlavních hospodářských aktivit v České republice: průmysl, zemědělství, doprava a spoje, služby obyvatelstvu, rekreace a cestovní ruch, zahraniční obchod Určí a na mapách vyhledá nejvýznamnější střediska jednotlivých oblastí České republiky Posoudí současnou funkci jednotlivých oblastí v České republice Charakterizuje hlavní přírodní a kulturní předpoklady jednotlivých oblastí České republiky pro domácí i zahraniční cestovní ruch a rekreaci Uvádí příklady účasti a působnosti</p>	<p>Česká republika Zeměpisná poloha, rozloha, členitost, přírodní poměry a zdroje Obyvatelstvo a sídla Hospodářství Postavení ČR v Evropě a ve světě Mezinárodní spolupráce Cestovní ruch Regiony České republiky Místní region</p>	
--	---	---	--

	<p>České republiky ve světových mezinárodních institucích a organizacích</p> <p>Vymezi a charakterizuje území místní krajiny a místní oblasti a charakterizuje přírodní, sídelní, hospodářské, kulturní a ekologické poměry území</p>		
9. ročník			
<p>Posoudí na přiměřené úrovni prostorovou organizaci světové populace, její rozložení, strukturu, růst, pohyby a dynamiku růstu a pohybů, zhodnotí na vybraných příkladech mozaiku multikulturního světa</p> <p>Posoudí, jak přírodní podmínky souvisí s funkcí lidského sídla, pojmenuje obecné základní geografické znaky sídel</p>	<p>Zná rozmístění obyvatelstva na Zemi, uvede příklady hustě osídlených regionů i těch téměř bez obyvatel</p> <p>Popíše strukturu, růst a pohyby obyvatel</p> <p>Rozliší vlastnosti lidí biologické, kulturní i ekonomické</p> <p>Vysvětlí rozdíly mezi životem lidí na vesnicích a ve městech v různých podnebných páslech a nadmořských výškách</p>	Obyvatelstvo a sídla	
<p>Zhodnotí přiměřeně strukturu, složky a funkce světového hospodářství, lokalizuje na mapách hlavní světové surovinové a energetické zdroje</p> <p>Porovnává předpoklady a hlavní faktory pro územní rozmístění hospodářských aktivit</p>	<p>Vysvětlí význam zemědělské výroby pro člověka</p> <p>Zhodnotí úroveň zemědělské výroby podle přírodních podmínek a vyspělosti země</p> <p>Vysvětlí a na příkladech uvede význam průmyslu pro člověka</p> <p>Popíše, jak se změnil průmysl od dávných dob do současnosti</p>	<p>Průmysl</p> <p>Zemědělství</p> <p>Doprava a spoje</p> <p>Služby</p>	

	Lokalizuje na mapách zdroje nerostných surovin a energie		
<p>Porovnává státy světa a zájmové integrace států světa na základě podobných a odlišných znaků</p> <p>Lokalizuje na mapách jednotlivých světadílů hlavní aktuální geopolitické změny a politické problémy v konkrétních světových regionech</p>	<p>Sleduje aktuální politické problémy ve světových regionech, umí je lokalizovat na mapách</p> <p>Zná organizace zabývající se mezinárodní spoluprací, zná jejich hlavní cíle, ví jak mohou pomoci např. lidem v zemích postižených přírodními katastrofami či lidem kteří trpí hladem</p> <p>Charakterizuje hlavní přírodní a kulturní předpoklady jednotlivých regionů světa pro cestovní ruch</p> <p>Určí a na mapách vyhledá nejvýznamnější střediska jednotlivých oblastí světa</p>	<p>Spolupráce zemí světa</p> <p>Cestovní ruch</p>	
<p>Porovnává různé krajiny jako součást pevninské části krajinné sféry, rozlišuje na konkrétních příkladech specifické znaky a funkce krajin</p> <p>Uvádí konkrétní příklady přírodních a kulturních krajinných složek a prvků, prostorové rozmístění hlavních ekosystémů (biomů)</p> <p>Uvádí na vybraných příkladech závažné důsledky a rizika přírodních a společenských vlivů na životní prostředí</p> <p>Rozlišuje a porovnává složky a prvky přírodní sféry, jejich vzájemnou</p>	<p>Porovnává různé krajiny (přírodní a kulturní), rozlišuje na konkrétních příkladech znaky a funkce krajin, složky a prvky krajin</p> <p>Uvede na vybraných příkladech vliv člověka na životní prostředí</p> <p>Rozlišuje a porovnává složky a prvky přírodní sféry (litosféra, pedosféra, atmosféra, hydrosféra, biosféra), jejich vzájemnou souvislost a propojenost</p> <p>Zná důvody ochrany přírody a životního prostředí, chápe význam chráněných území</p>	<p>Krajina a životní prostředí</p> <p>Světové ekologické problémy</p> <p>Ochrana životního prostředí</p>	

souvislost a podmíněnost, rozeznává, pojmenuje a klasifikuje tvary zemského povrchu			
---	--	--	--

Vyučovací předmět: Hudební výchova

Vzdělávací oblast: UMĚNÍ A KULTURA

Vzdělávací obor: Hudební výchova

Obsahové, časové a organizační vymezení

Vyučovací předmět čerpá na 2.stupni 4 hodiny ze vzdělávacího oboru Hudební výchova.

Výuka probíhá většinou ve třídě hudební výchovy na 2.stupni, někdy ve třídách podle ročníků. Ve třídě hudební výchovy je možnost hrát na piano a na Orffovy hudební nástroje.

Klade si za cíl vést žáky k ochraně a hledání krásy v sobě i kolem sebe. Směřuje k chápání tradic, kritickému přístupu ke skutečnosti, sleduje smysl a podstatu tvůrčí činnosti. Ukazuje na podstatu tvorby: překonat sama sebe, dozvědět se něco o sobě. Součástí tohoto procesu je hledání a nalézání vazeb mezi druhy umění na základě společných témat, schopnost vcítit se do kulturních potřeb ostatních lidí a jimi vytvořených hodnot a přistupovat k nim s vědomím osobní účasti.

Při realizaci tohoto předmětu upřednostňujeme návštěvy kulturních akcí, v jejichž rámci se žáci seznamují s uměleckými obdobami, hudebními žánry...

Při řadě akcí dochází ke spojování žáků různých ročníků, abychom jim umožnili sdílet estetické prožitky.

V rámci výuky se zaměřujeme na poslech ukázek k daným tématům tak, abychom žákům umožnili utvořit si vlastní představu a na základě toho aby se mohli věnovat těmto tématům podrobněji.

Výchovné a vzdělávací strategie

Kompetence k učení

Vedeme žáky k tomu, aby se naučili rozumět obecně používaným termínům hudební oblasti a aby s nimi dovedli zacházet.

Ukážeme žákům, že přehled v oblasti umění a kultury jim umožní prožitky z těchto oborů lidské činnosti intenzivněji prožívat.

Kompetence k řešení problémů

Vedeme žáky k tomu, aby při svém hodnocení hudby postupovali uvážlivě, tak aby svůj názor byli schopni obhájit.

Předkládáme žákům dostatečné množství estetických prožitků a poskytujeme dostatek prostoru k tomu, aby si uvědomili, že různí lidé vnímají stejnou věc různě.

Kompetence komunikativní

Vedeme žáky k tomu, aby vnímali i mimojazykové vyjadřování a aby sami tuto komunikaci využívali.

Ukážeme žákům, že vyslechnout názor druhých lidí na společně prožitý estetický prožitek a

vhodně na něj reagovat může být přínosem.

Poskytneme jim dostatečný prostor k jejich kulturnímu, uměleckému projevu

Kompetence sociální a personální

Vysvětlujeme a budujeme zásady chování na kulturních akcích.

Předvedeme dětem na příkladech z hudební, výtvarné i dramatické výchovy nezbytnost přebírání zkušeností druhých lidí pro vlastní zdokonalování.

Na základě respektování názorů každého žáka budujeme v dětech sebedůvěru

Kompetence občanské

Vysvětlujeme žákům potřebu respektovat, chránit a oceňovat naše tradice a kulturní a historické dědictví

Kompetence pracovní

Objasníme žákům základní pravidla pro grafický záznam hudby.

Vedeme žáky k tomu, aby dokázali využít jednoduché hudební nástroje k hudebnímu doprovodu a mohli tak své prožitky z této oblasti intenzivněji prožívat.

Průřezová témata

Na 2. stupni se předmět Hudební výchova prolíná do Osobnostní a sociální výchovy (psychohygiena, kreativita), Sociálního rozvoje (poznávání lidí), Výchovy k myšlení v evropských a globálních souvislostech (Evropa a svět nás zajímá, Objevujeme Evropu a svět, Jsme Evropané), Multikulturní výchovy (Kulturní diference, Etnický původ, Multikulturalita)

RVP výstupy	ŠVP rozpracované výstupy	Učivo	Poznámky
6. - 9. ročník			
<p>Reprodukuje na základě svých individuálních hudebních schopností a dovedností různé motivy, témata i části skladeb, vytváří a volí jednoduché doprovody, provádí jednoduché hudební improvizace Realizuje podle svých individuálních schopností a dovedností písně a skladby různých stylů a žánrů</p>	<p>Obměňuje a tvoří jednoduché doprovody na orffovské hudební nástroje rytmické i melodické, případně i na klasické hudební nástroje Používá skupiny not osminových, šestnáctinových, tečkovaný rytmus (nota čtvrt'ová s tečkou, půlová s tečkou, osminová s tečkou) Je veden k tomu, aby dokázal využít jednoduché hudební nástroje k hudebnímu doprovodu a mohl tak své prožitky z hudební oblasti intenzivněji prožívat</p>	<p>Instrumentální činnosti Hra na hudební nástroje (reprodukce motivů, témat, jednoduchých skladbiček pomocí jednoduchých hudebních nástrojů z Orffova instrumentáře, zobcových fléten, klavíru či jiných vlastních nástrojů), rytmizace, hudební improvizace, upevňování orientace v notových zápisech</p>	
<p>Využívá své individuální hudební schopnosti a dovednosti při hudebních aktivitách Uplatňuje získané pěvecké dovednosti a návyky při zpěvu i při mluvním projevu v běžném životě; zpívá dle svých dispozic intonačně čistě a rytmicky přesně v jednohlase i vícehlase, dokáže ocenit kvalitní vokální projev druhého</p>	<p>Pracuje nejméně s 5 písněmi, zpívá rytmicky a intonačně přesně podle svých možností Upevňuje již osvojené pěvecké dovednosti hlasové, rytmické i intonační Využívá k tomu i písně z repertoáru oblíbených zpěváků a v rámci her a soutěží porovnává své výkony s výkony ostatních spolužáků Přenáší slyšené vysoké a hluboké tóny do své hlasové polohy</p>	<p>Vokální činnosti Rozšiřování hlasového rozsahu, hlasová hygiena, intonace, vokálně instrumentální aktivity individuální a společné, respektování záměru autora, hudební rytmus (realizace písní ve 2/4, 3/4, 4/4 taktu), notový zápis jako opora při realizaci písně</p>	
<p>Rozpozná některé z tanců různých</p>	<p>Vyjádří pohybově charakter hudby a</p>	<p>Hudebně pohybové činnosti</p>	

<p>stylových období, zvolí vhodný typ hudebně pohybových prvků k poslouchané hudbě a na základě individuálních schopností a pohybové vyspělosti předvede jednoduchou pohybovou vazbu</p>	<p>emocionální zážitek z ní Umí taktovat ve 2/4, 3/4, 4/4 taktu Pomocí tanečních kroků a pantomimy realizuje své představy; své dovednosti předvede například na školní besídce Zkouší taneční kroky, připravuje se na vstup do společenského života</p>	<p>Taktování, pohybový doprovod znějící hudby, jednoduché lidové tance, pantomima, taneční kroky, rozlišení různých hudebních žánrů</p>	
<p>Orientuje se v proudu znějící hudby, vnímá užité hudebně výrazové prostředky, chápe jejich význam v hudbě a na základě toho přistupuje k hudebnímu dílu jako k logicky utvářenému celku</p>	<p>Rozliší jednotlivé pojmy, soustřeďuje se na skladby delšího rozsahu, určí rytmus dané skladby Učí se o hudbě a zážitcích z ní hovořit Pozná různé hudební nástroje, určí konkrétní skladbu Nabývá povědomí o skladatelském významu autorů českých i světově uznávaných stěžejních děl, se kterými se seznámí při vyučování, návštěvou koncertů i při mimoškolních aktivitách Rozpozná v proudu znějící hudby některé s užitých výrazových prostředků, upozorní metroritmické, tempové, dynamické i zřetelné harmonické změny</p>	<p>Poslechové činnosti Hudební výrazové prostředky a hudební prvky (rytmus, melodie, harmonie, barva, kontrast a gradace, pohyb melodie, metrické, dynamické a harmonické změny v hudebním proudu) Hudební dílo a jeho autor (život autora, doba vzniku skladby)</p>	
<p>Zařadí na základě individuálních schopností a získaných vědomostí slyšenou hudbu do stylového období a porovnává ji z hlediska její slohové a stylové příslušnosti s dalšími</p>	<p>Seznámí se se zvukovou podobou hudby vážné i populární a lidové, využívá k tomu i vlastní ukázky Pozná jednotlivé hudební nástroje symfonického orchestru</p>	<p>Hudba vokální, instrumentální, vokálně instrumentální, lidský hlas a hudební nástroj</p>	

skladbami	Chápe funkci hudebních stylů a žánrů vzhledem k životu jedince a společnosti Porovná získané informace se znalostmi z jiných předmětů		
Vyhledává souvislosti mezi hudbou a jinými druhy umění	Zná a interpretuje lidové písně, slovně vyjádří jaká je to hudba a proč je taková, zdůrazní vhodnost výběru při různých příležitostech (svatba, křtiny, pohřeb...) Vnímá vzájemné podněty a vztahy v hudbě (mezi lidovou a vážnou hudbou, jazzem a vážnou hudbou, uvnitř jednotlivých hudebních druhů) Chápe proměnlivost estetických norem v umění Vybírá hudební doprovod k výtvarně zaměřeným výstavám v rámci projektu Vánoce a Velikonoce	Hudební styly a žánry (hudba taneční, pochodová, ukolébavka) Hudba populární, módní Interpretace hudby	

Vyučovací předmět: Výtvarná výchova

Vzdělávací oblast: Umění a kultura

Vzdělávací obor: Výtvarná výchova

Obsahové, časové a organizační vymezení

Předmět Výtvarná výchova využívá povinné časové dotace vzdělávací oblasti Umění a kultura. Předmět se vyučuje ve všech ročnících druhého stupně – v šestém a sedmém ročníku po 2 hodinách týdně a v osmém a devátém po 1 hodině týdně.

Výuka probíhá ve třídách i v terénu. Při výuce je možné spojovat ročníky nebo vytvářet skupiny žáků. Výtvarná výchova rozvíjí u žáka specifické citění, tvořivost, vnímavost k uměleckému dílu a jeho prostřednictvím k sobě samému i k okolnímu světu. Je postavena na tvůrčích činnostech – tvorbě, vnímání a interpretaci. Tyto činnosti umožňují rozvíjet a uplatnit vlastní vnímání, citění, myšlení, prožívání, představivost, fantazii a intuici. Tvůrčími činnostmi založenými na experimentování je žák veden k odvaze a chuti uplatnit osobně jedinečné pocity a prožitky a zapojit se do procesu tvorby a komunikace.

V závislosti na věku žáků se postupně buduje systém, který žákům poskytuje důležité informace ze sféry výkonu práce a pomáhá jim při odpovědném rozhodování o dalším profesním zaměření.

Výchovné a vzdělávací strategie

Kompetence k učení

Vedeme žáky k plánování činností při práci s výtvarnými materiály, k poznávání vlastností materiálů a surovin a jejich použitelnost, dále k tomu, aby se naučili rozumět obecně používaným termínům v oblasti výtvarné a aby s nimi dovedli zacházet, ukazujeme žákům, že přehled v oblasti umění a kultury jim umožní prožitky z těchto oborů lidské činnosti intenzivněji prožívat.

Kompetence k řešení problémů

Vedeme žáky k tomu, aby při svém hodnocení umění postupovali uvážlivě, tak aby svůj názor byli schopni obhájit, předkládáme žákům dostatečné množství estetických prožitků a poskytujeme dostatek prostoru k tomu, aby si uvědomili, že různí lidé vnímají stejnou věc různě.

Dále žáky vedeme k uvědomování si potřeby praktického ověřování řešení problémů, k aplikaci řešení při obdobných zadání a hledání nových způsobů využití dovedností při práci s výtvarnými materiály.

Kompetence komunikativní

Vedeme k účinné komunikaci při práci s technickými a výtvarnými materiály, seznamujeme s přesným významem pojmů se vztahem k práci s technickými a výtvarnými materiály, aby vnímali i mimojazykové vyjadřování a aby sami tuto komunikaci využívali, ukazujeme žákům, že vyslechnout názor druhých lidí na společně prožitý estetický prožitek a vhodně na něho reagovat může být přínosem, poskytujeme dětem dostatečný prostor k jejich vlastnímu kulturnímu a uměleckému projevu.

Kompetence sociální a personální

Vysvětlujeme a budujeme zásady chování na kulturních akcích, ukazujeme dětem potřebu spolupráce v pracovní skupině, důležitost úkolů (rolí), které v pracovní skupině plní, předvádíme nezbytnost přebírání zkušeností druhých lidí pro vlastní zdokonalování, na základě respektování názorů každého žáka budujeme v dětech sebedůvěru.

Kompetence občanské

Vysvětlujeme žákům potřebu respektovat, chránit a oceňovat naše tradice a kulturní a historické dědictví, budujeme v dětech pozitivní postoj k uměleckým dílům, smysl pro kulturu a tvořivost, vedeme žáky k tomu, aby se aktivně zapojovali do kulturního dění a sportovních aktivit.

Kompetence pracovní

Vedeme k uvědomělému, správnému a bezpečnému používání všech používaných nástrojů, výtvarných potřeb, materiálů a k poznání, jak o ně pečovat, vedeme ke snaze o provedení práce v co nejlepší kvalitě, předkládáme srovnání hospodárnosti různých postupů, které vedou k těmž cíli.

Průřezová témata

Osobnostní a sociální výchova

Osobnostní a sociální výchova klade důraz na získávání praktických dovedností (sebedůvěra, seberealizace, odpovědnost, spolupráce).

RVP výstupy 6. - 9. ročník	ŠVP rozpracované výstupy	Učivo	Poznámky
<p>Interpretuje umělecká vizuálně obrazná vyjádření současnosti i minulosti, vychází při tom ze svých znalostí historických souvislostí i z osobních zkušeností a prožitků Vybírá, kombinuje a vytváří prostředky pro vlastní osobité vyjádření; porovnává a hodnotí jeho účinky s účinky již existujících i běžně užívaných vizuálně obrazných vyjádření</p>	<p>Tvořivě přistupuje k práci při tvorbě, vnímání a interpretaci, vychází zejména z porovnávání zkušeností z dřívějších období Je schopen sdělit výsledky své činnosti svým spolužákům Rozlišuje užitkovou, materiální, technickou a estetickou stránku předmětů, chápe rozdíl mezi nimi Poznává různé způsoby uměleckého vyjádření skutečnosti v malbě, (figura, portrét, krajina, zátiší), v sochařství (socha, plastika, sousoší, busta, reliéf), různé způsoby výtvarného zobrazování prostorových jevů a vztahů (hmoty, tvaru, struktury, světla, barvy)</p>	<p>Uplatňování subjektivity Prostředky pro vyjádření emocí, pocitů, nálad, fantazie, představ a osobních zkušeností (manipulace s objekty, pohyb těla a jeho umístění v prostoru, akční tvar malby a kresby, uspořádání prostoru, celku, vizuálně obrazných vyjádření a vyjádření proměn)</p>	
<p>Vybírá, vytváří a pojmenovává co nejširší škálu prvků vizuálně obrazných vyjádření a jejich vztahů; uplatňuje je pro vyjádření vlastních zkušeností, vjemů, představ a poznatků; variuje různé vlastnosti prvků a jejich vztahů pro získání osobitých výsledků</p>	<p>Tvůrčími činnostmi založenými na experimentování je veden k odvaze a chuti uplatnit osobně jedinečné pocity a prožitky Učí se tvořivě pracovat, poznává zákonitosti tvorby, seznamuje se s vybranými uměleckými díly</p>	<p>Typy vizuálně obrazných vyjádření (hračky, objekty, ilustrace textů, volná malba, plastika, comics, reklama, komunikační grafika)</p>	
<p>Porovnává na konkrétních příkladech různé interpretace vizuálně obrazného vyjádření, vysvětluje své postoje k nim s vědomím osobní,</p>	<p>Zaznamenává časový průběh, uspořádá objekty do celků, vše vnímá zrakem a ostatními smysly (vizuálně, hapticky, staticky, dynamicky)</p>	<p>Přístupy k vizuálně obrazným vyjádřením (uspořádání objektů do celků, zaznamenání časového průběhu)</p>	

<p>společenské a kulturní podmíněnosti svých hodnotových soudů Rozliší působení vizuálně obrazného vyjádření v rovině smyslového účinku, v rovině subjektivního účinku a v rovině sociálně utvářeného i symbolického obsahu.</p>	<p>Orientuje se ve výtvarných principech užití některých materiálů včetně netradičních a běžných nástrojů Rozvíjí citlivý vztah k materiálu a k jeho zpracování s ohledem na účel, užití, a výtvarný výraz</p>	<p>Používá různé techniky: kresba (pero, dřívko, štětec, tužka, uhel, rudka) malba (tempera, akvarel a jiné) kombinované techniky (koláž, modelování, prostorové vytváření z hlíny, sádry, dřeva, kamínků, plastů, textilu, vlny a podobně) papír (různé druhy – přehýbání, skládání, mačkání, stříhání, trhání a další)</p>	
<p>Porovnává na konkrétních příkladech různé interpretace vizuálně obrazného vyjádření, vysvětluje své postoje k nim s vědomím osobní, společenské a kulturní podmíněnosti svých hodnotových soudů Ověřuje komunikační účinky vybraných, upravených či samostatně vytvořených vizuálně obrazných vyjádření v sociálních vztazích; nalézá vhodnou formu pro jejich prezentaci</p>	<p>Vnímá, porovnává a hodnotí výsledky tvůrčích činností vlastních i ostatních i výsledky běžné a umělecké produkce, při obhajobě výsledků tvorby respektuje záměr autora Osvojuje si základy dobrého vkusu a uplatňuje je v praktickém životě Orientuje se v oblasti výtvarné kultury, pozná vybraná základní umělecká díla z národního i světového umění V rámci jednotlivých ročních období prezentuje své výtvarné projekty na výstavních místech ve škole, v obci, během Velikonoc a Vánoc se zúčastňuje školních výtvarných projektů – výstav Připravuje drobné dárky, přání pro okolní školy, firmy ve své obci</p>	<p>Ověřování komunikačních účinků Osobní postoj v komunikaci (jeho zdůvodňování a utváření, vysvětlování a obhajoba výsledků tvorby s respektováním záměru autora, prezentace ve veřejném prostoru)</p>	

<p>Interpretuje umělecká vizuálně obrazná vyjádření současnosti i minulosti; vychází přitom ze svých znalostí historických souvislostí i z osobních zkušeností a prožitků.</p>	<p>Získává představu o historickém vývoji výtvarného umění, včetně umění užitého, lidového, a architektury Poznává, že kultura a umění obohacuje život člověka Poznává národní kultury, její duchovní hodnoty a vědomí ji chránit Seznámí se s kulturami jiných národů, akceptuje je</p>	<p>Proměny komunikačního obsahu (historické, sociální a kulturní souvislosti)</p>	
<p>Vybírá, vytváří a pojmenovává, co nejširší škálu prvků vizuálně obrazných vyjádření a jejich vztahů; uplatňuje je pro vyjádření vlastních zkušeností, vjemů, představ a poznatků; variuje různé vlastnosti prvků a jejich vztahů pro získání osobitých výsledků.</p>	<p>Rozpozná, pojmenuje a porovná linie, barvy, tvary, objekty ve výsledcích tvorby vlastní, tvorby ostatních i na příkladech z běžného života Vychází ze svých zrakových, hmatových i sluchových vjemů, fantazie, zkušeností a vlastních prožitků Je schopen nalézat a vnímat krásu a estetické hodnoty v přírodě a ve světě vytvořeném lidmi</p>	<p>Rozvíjení smyslové citlivosti Prvky vizuálně obrazného vyjádření (linie, tvary, objemy,světlostní a barevné kvality, vztahy a uspořádání prvků v ploše, objemu, prostoru a v časovém průběhu)</p>	
<p>Užívá prostředky pro zachycení jevů a procesů v proměnách a vztazích; k tvorbě užívá některé metody uplatňované v současném výtvarném umění a digitálních médiích- počítačová grafika, fotografie, video, animace</p>	<p>Je schopen nalézat a vnímat krásu a estetické hodnoty Během umělecké tvorby využívá projektové pracovní postupy, tedy tvořivé činnosti (příprava, zrání, inspirace, vypracování, sebereflexe, korekce) Využívá možnosti digitálního fotoaparátu, videokamery, počítačové grafiky, inspiruje se knihou, televizním vysíláním</p>	<p>Smyslové účinky vizuálně obrazných vyjádření (umělecká výtvarná tvorba, fotografie, film, tiskoviny, televize, elektronická média, reklama, výběr, kombinace a variace ve vlastní tvorbě)</p>	

Vyučovací předmět: Tělesná výchova

Vzdělávací oblast: Člověk a zdraví

Vzdělávací obor: Tělesná výchova

Obsahové, časové a organizační vymezení

Vyučovací předmět Tělesná výchova na II. stupni navazuje na předmět Tělesná výchova na I. stupni. Na II. stupni je Tělesná výchova v každém ročníku 2 hodiny týdně, sedm hodin je z minimální dotace a jedna hodina je z disponibilní dotace. Výuka Tělesné výchovy na II. stupni probíhá v jedné spojené skupině pro všechny ročníky, jako dvouhodinový blok zpravidla v odpoledních hodinách. Výuka probíhá za nepříznivého počasí v tělocvičně, která je v budově školy. V případě pěkného počasí má škola k dispozici fotbalové hřiště Sokolu Stárkov, školní hřiště a sportoviště v Táboře pod Vysákem ve Stárkově. Některé hodiny probíhají v terénu v okolí školy.

Tělesná výchova má část teoretickou (zdravý životní styl apod.), část sportovní (atletika, gymnastika), část sportovních her (fotbal, volejbal atd.) a část motivační (OH apod.). Veškeré tělocvičné aktivity jsou hodnoceny z výchovného hlediska, nezáleží pouze na výsledku.

Průřezová témata

Do vyučovací předmětu Tělesná výchova jsou zařazena následující průřezová témata: Osobnostní a sociální výchova - seberegulace (cvičení vůle při cvičení), mezilidské vztahy (výchova k solidaritě a slušnému chování při cvičení), kooperace a kompetice (spolupráce při sportovních hrách, soutěžení při disciplínách), řešení problémů (rozvržení sil a řešení problémů při pohybu v terénu). Více v kapitole Přehled tématických okruhů průřezových témat - 2. stupeň.

Výchovné a vzdělávací strategie

Kompetence k učení

Využíváme sebekontrolu a sebehodnocení žáků.

Zadávat žákům samostatné činnosti vyžadující aplikaci teoretických poznatků.

Kompetence k řešení problému

Ve škole i při mimoškolních akcích průběžně monitorujeme, jak žáci řešení problémů při různých činnostech prakticky zvládají.

Kompetence komunikativní

Klademe důraz na týmovou spolupráci.

Zařazujeme činnosti umožňující komunikaci s různými věkovými skupinami žáků i s dospělou populací (spolupráce a společné akce starších a mladších žáků, akce pro rodiče a veřejnost).

Kompetence sociální a personální

Od šestého ročníku zařazujeme do výuky spolupráci v týmu, zdůrazňujeme pravidla kvalitní

spolupráce a nutnost vzájemné pomoci a podpory.

Vyžadujeme od žáků (zpočátku s pomocí učitelů, později samostatně) rozdělení rolí ve skupině, vytvoření pravidel pro práci v týmu, převzetí zodpovědnosti za výsledky i styl fair-play.

Žákům je poskytována možnost dle vlastního uvážení projevit své pocity a nálady.

Ve výuce jsou využívány hry, na jejichž tvorbě se podílejí sami žáci.

Kompetence občanské

Vyžadujeme od žáků hodnocení vlastního chování i chování spolužáků, hledání společného řešení při nedodržování pravidel třídy či školního řádu - vyžadujeme od žáků přijetí zodpovědnosti za plné dodržování pravidel třídy i školního řádu.

Škola v rámci možností pořádá sportovní soutěže (školní olympijský den) a další akce pro město.

Nabízíme žákům vhodné pozitivní sportovní aktivity.

Kompetence pracovní

Vyžadujeme od žáků zhodnocení vlastních činností i činností spolužáků a návrhy na zlepšení stylu i fyzické kondice.

RVP výstupy	ŠVP rozpracované výstupy	Učivo	Poznámky
6.-9. ročník			
<p>Aktivně vstupuje do organizace svého pohybového režimu, některé pohybové činnosti zařazuje pravidelně a s konkrétním účelem Odmítá drogy a jiné škodliviny jako neslučitelné se sportovní etikou a zdravím; upraví pohybovou aktivitu vzhledem k údajům o znečištění ovzduší</p>	<p>Chápe význam sportu a zdravého životního stylu Dbá na protažení svalstva před a po fyzické zátěži Umí doplnit rozcvičku o vhodné cviky, vzhledem k tématu hodiny Sestaví a obhájí svůj domácí plán pohybových aktivit Vysvětlí působení drog na fyzickou kondici</p>	<p>Význam pohybu pro život, zdravý životní styl, správné držení těla, správné dýchání Rozcvička Protahovací cviky Domácí plán cvičení</p>	
<p>Aktivně vstupuje do organizace svého pohybového režimu, některé pohybové činnosti zařazuje pravidelně a s konkrétním účelem Usiluje o zlepšení své tělesné zdatnosti; z nabídky zvolí vhodný rozvojový program</p>	<p>Organizuje vlastní pohybové aktivity ve volném čase Dbá na správné provedení posilovacích cviků Při aerobiku zhodnotí svou úroveň Při šplhu dbá na vlastní bezpečnost</p>	<p>Posilování svalového aparátu, zlepšování celkové fyzické kondice Aerobik Posilovací cviky Šplhy</p>	
<p>Usiluje o zlepšení své tělesné zdatnosti; z nabídky zvolí vhodný rozvojový program</p>	<p>Dodržuje pravidla jednotlivých her Při kolektivních hrách je schopen dohodnout taktiku a dodržovat ji Sportuje naplno v rámci svých pohybových předpokladů</p>	<p>Pohybové hry</p>	
<p>Samostatně se připraví před pohybovou činností a ukončí ji ve shodě s hlavní činností -zatěžovanými svaly Uplatňuje vhodné a bezpečné</p>	<p>Chápe pravidla jednotlivých her Dokáže spolupracovat s vlastním družstvem Dokáže se v rámci pravidel utkat s protihráči</p>	<p>Sportovní hry Volejbal Vybíjená Fotbal Basketbal</p>	

<p>chování i v méně známém prostředí sportovišť, přírody, silničního provozu; předvídá možná nebezpečí úrazu a přizpůsobí jim svou činnost Zvládá v souladu s individuálními předpoklady osvojované pohybové dovednosti a tvořivě je aplikuje ve hře, soutěži, při rekreačních činnostech Posoudí provedení osvojované pohybové činnosti, označí zjevné nedostatky a jejich možné příčiny</p>	<p>Dbá na bezpečnost sebe i ostatních Bez protestů přijímá verdikty rozhodčího Ve volejbale umí správně provést podání, odehrát míč ve hře oběma rukama (spodem i vrchem), v rámci možností zvládá smeč, bloky a taktiku Ve vybíjené hraje s ohledem na bezpečnost všech hráčů, nepodvádí při zásahu míčem Ve fotbale umí trefit míč nártem nohy, zná pravidla, nepodvádí při hraní rukou, chápe rozdělení rolí spoluhráčů a dodržuje dohodnutou taktiku V basketbale zvládá dribling, hod na koš vrchem, pravidla a chápe bezpečnost Umí chytit létající talíř a hodit ho tak, aby plachtil Ve florbale chápe pravidla, taktiku a umí ovládat míček hokejkou</p>	<p>Hry s létajícím talířem Florbal</p>	
<p>Samostatně se připraví před pohybovou činností a ukončí ji ve shodě s hlavní činností -zatěžovanými svaly</p>	<p>Snaží se o správné provedení jednotlivých technik Snaží se v dalších pokusech zlepšit svoje výsledky Dbá na bezpečnost</p>	<p>Atletika Běhy Skok daleký z místa Hod kriketovým míčkem</p>	
<p>Samostatně se připraví před pohybovou činností a ukončí ji ve shodě s hlavní činností zatěžovanými svaly Zvládá v souladu s individuálními</p>	<p>Snaží se o správné provedení jednotlivých cviků Umí určit vlastní chyby a snaží se je napravit</p>	<p>Gymnastika Cviky na kruzích Skok přes kozu Stojka, kotrmelec, parakotoul</p>	

předpoklady osvojované pohybové dovednosti a tvořivě je aplikuje ve hře, soutěži, při rekreačních činnostech	Cvičí s ohledem na svoje fyzické možnosti a dbá na svoji bezpečnost		
Zorganizuje samostatně i v týmu jednoduché turnaje, závody, turistické akce na úrovni školy; spolurozhoduje osvojované hry a soutěže	Dokáže naplánovat trasu pochodu na mapě realizovat ji v terénu Umí odhadnout fyzické možnosti skupiny a motivovat ostatní Dokáže přibližně odhadnout čas pochodu	Turistika	
Uplatňuje vhodné a bezpečné chování i v méně známém prostředí sportovišť, přírody, silničního provozu; předvídá možná nebezpečí úrazu a přizpůsobí jim svou činnost Zvládá v souladu s individuálními předpoklady osvojované pohybové dovednosti a tvořivě je aplikuje ve hře, soutěži, při rekreačních činnostech Posoudí provedení osvojované pohybové činnosti, označí zjevné nedostatky a jejich možné příčiny	Snaží se o správné provedení jednotlivých pohybů Umí určit vlastní chyby a snaží se je napravit Pohybuje se s ohledem na svoje fyzické možnosti a dbá na svoji bezpečnost Dokáže vždy vstát	Základy různých sportů Bruslení Běh na lyžích Lyžování	
Užívá osvojované názvosloví na úrovni cvičence, rozhodčího, diváka, čtenáře novin a časopisů, uživatele internetu Naplnuje ve školních podmínkách základní olympijské myšlenky čestné soupeření, pomoc handicapova-	Používá sportovní pojmy ve správném významu Dokáže porovnat školní a vrcholový sport Umí formulovat pravidla jednotlivých sportů a dokáže uvést příklady porušení pravidel	Motivační témata Olympiáda Mistrovství světa Fair-play Turnaj ve florbale Lyžařské závody	

<p>ným, respekt k opačnému pohlavní, ochranu přírody při sportu Dohodne se na spolupráci i jednoduché taktice vedoucí k úspěchu družstva a dodržuje ji Rozlišuje a uplatňuje práva a povinnosti vyplývající z role hráče, rozhodčího, diváka, organizátora Sleduje určené prvky pohybové činnosti a výkony, eviduje je a vyhodnotí Zorganizuje samostatně i v týmu jednoduché turnaje, závody, turistické akce na úrovni školy; spolurozhoduje osvojené hry a soutěže Zpracuje naměřená data a informace o pohybových aktivitách a podílí se na jejich prezentaci</p>	<p>Chápe rozdělení rolí hráč, trenér, rozhodčí Aplikuje znalosti ve školním prostředí</p>		
<p>Užívá osvojené názvosloví na úrovni cvičence, rozhodčího, diváka, čtenáře novin a časopisů, uživatele internetu Rozlišuje a uplatňuje práva a povinnosti vyplývající z role hráče, rozhodčího, diváka, organizátora</p>	<p>Při komunikaci používá sportovní pojmy Chápe rozdělení rolí hráč a rozhodčí dokáže popsat rozdíl školního a vrcholového sportu</p>	<p>Komunikace při sportu Sportovní hry</p>	
<p>Užívá osvojené názvosloví na úrovni cvičence, rozhodčího, diváka, čtenáře novin a časopisů, uživatele internetu Rozlišuje a uplatňuje práva a povinnosti vyplývající z role hráče, roz-</p>	<p>Dokáže zorganizovat a vyhodnotit malý turnaj v rámci hodin tělesné výchovy Umí přijmout roli rozhodčího Dokáže uspořádat výsledky turnaje</p>	<p>Výsledky a statistiky Sportovní hry Školní olympijské hry</p>	

hodčího, diváka, organizátora Zpracuje naměřená data a informace o pohybových aktivitách a podílí se na jejich prezentaci			
--	--	--	--

Vyučovací předmět: Pracovní činnosti

Vzdělávací oblast: Člověk a svět práce

Vzdělávací obor: Člověk a svět práce

Obsahové, časové a organizační vymezení

Vyučovací předmět Pracovní činnosti na II. stupni navazuje na vyučovací předmět Pracovní činnosti na I. stupni. Od 6. do 9. ročníku jsou pro tento předmět určeny čtyři hodiny, tři hodiny z minimální dotace a jedna hodina z disponibilní dotace.

Náplní vyučovacího předmětu Pracovní činnosti je především práce v dílně, kde žáci pracují se dřevem, ocelí a plastem, učí se číst technické plány. Dále pak práce na školním pozemku, která žáky učí vztahu k přírodě a všemu živému, žáci si procvičují trpělivost a pečlivost. Další náplní je práce s digitální technikou, především digitálním fotoaparátem (ve škole a jejím okolí), základy designu a práce v laboratoři (v odborné učebně fyziky a chemie). Poslední částí Pracovní činnosti jsou témata příprava pokrmů a domácnost (ve školní kuchyňce).

Průřezová témata

Do vyučovacího předmětu Pracovní činnosti jsou zařazena následující průřezová témata: Osobnostní a sociální výchova - kreativita (při volbě různých pracovních postupů), mezilidské vztahy (při skupinové práci), komunikace (mezi žáky a mezi žáky a učitelem), kooperace a kompetice (spolupráce v dílnách a na pozemku, porovnávání výsledků práce), řešení problémů (při pracovním postupu), hodnoty, postoje (práce ukazuje žákům nové obzory). Více v kapitole Přehled tématických okruhů průřezových témat - 2. stupeň.

Výchovné a vzdělávací strategie

Kompetence k učení

Na začátku vyučovací jednotky vždy společně s žáky vyvodíme cíl, na konci vyučovací jednotky společně zhodnotíme jeho dosažení.

Využíváme sebekontrolu a sebehodnocení žáků.

Zadávat žákům samostatné práce vyžadující aplikaci teoretických poznatků.

Umožňujeme žákům ve vhodných případech realizovat vlastní nápady a náměty.

Umožňujeme žákům pozorovat a experimentovat, porovnávat výsledky a vyvozovat závěry.

Kompetence k řešení problému

Umožňujeme žákům vytvářet hypotézy, pozorovat různé jevy, hledat pro ně vysvětlení, provádět pokusy, ověřit výsledek řešení a zvážit jeho uplatnění v praxi.

Vytváříme pro žáky praktické problémové úlohy a situace, při nichž je nutné řešit praktické problémy.

Kompetence komunikativní

Klademe důraz na týmovou práci a kooperativní vyučování.

Vyžadujeme od žáků využívání informačních technologií pro získávání informací i tvorbu výstupů (webová stránka, prezentace).

Zařazujeme činnosti umožňující komunikaci s různými věkovými skupinami žáků i s dospělou populací.

Kompetence sociální a personální

Od šestého ročníku zařazujeme do výuky práci v týmu, zdůrazňujeme pravidla kvalitní spolupráce a nutnost vzájemné pomoci.

V rámci spolupráce s různými věkovými skupinami organizujeme společné akce starších a mladších žáků, akce pro rodiče a veřejnost.

Kompetence občanské

Zadávat žákům konkrétní příklady z každodenního běžného života, všechny pracovní úkoly jsou smysluplné.

Společně se staršími žáky organizujeme celoškolní projektové dny.

Kompetence pracovní

Zapojujeme žáky do přípravy školních projektů.

Různými formami (exkurze, film, beseda apod.) seznamujeme žáky s různými profesemi - cíleně ujasňujeme představu žáků o reálné podobě jejich budoucího povolání a o volbě vhodného dalšího studia.

Žádnou práci žáky netrestáme.

RVP výstupy	ŠVP rozpracované výstupy	Učivo	Poznámky
6.-9. ročník			
<p>Provádí jednoduché práce s technickými materiály a dodržuje technologickou kázeň</p> <p>Řeší jednoduché technické úkoly s vhodným výběrem materiálů, pracovních nástrojů a nářadí</p> <p>Organizuje a plánuje svoji pracovní činnost</p> <p>Užívá technickou dokumentaci, připraví si vlastní jednoduchý náčrt výrobku</p> <p>Dodržuje obecné zásady bezpečnosti a hygieny při práci i zásady bezpečnosti a ochrany při práci s nástroji a nářadím; poskytne první pomoc při úrazu</p>	<p>Umí číst v technických nákresech</p> <p>Samostatně měří na dodaném materiálu</p> <p>Umí vybrat vhodný nástroj</p> <p>Snaží se o přesné dodržení správného postupu</p> <p>Dokáže napodobit předváděný postup</p> <p>Pečlivě opracovává svěřený materiál</p> <p>Při práci dbá na bezpečnost a hygienické normy</p> <p>Umí poskytnout první pomoc</p>	<p>Práce ve školní dílně</p> <p>Práce se dřevem</p> <p>Práce s ocelí</p> <p>Práce s plastem</p>	<p>Velikonoční dílny</p> <p>Vánoční dílny</p>
<p>Volí vhodné pracovní postupy při pěstování vybraných rostlin</p> <p>Pěstuje a využívá květiny pro výzdobu</p> <p>Používá vhodné pracovní pomůcky a provádí jejich údržbu</p> <p>Prokáže základní znalost chovu drobných zvířat a zásad bezpečného kontaktu se zvířaty</p> <p>Dodržuje technologickou kázeň, zásady hygieny a bezpečnosti práce,</p>	<p>Chápe problematiku pěstitelství a chovatelství</p> <p>Rozpozná pěstované rostliny a plevel</p> <p>Zadanou práci vykonává svědomitě a přesně podle pokynů</p> <p>Umí vybrat vhodný nástroj a správně jej použít</p> <p>Při práci dbá na bezpečnost a hygienické normy</p> <p>Umí poskytnout první pomoc</p>	<p>Práce na školním pozemku</p>	

<p>poskytne první pomoc při úrazu, včetně úrazu způsobeného zvířaty</p>			
<p>Vybere a prakticky využívá vhodné pracovní postupy, přístroje, zařízení a pomůcky pro konání konkrétních pozorování, měření a experimentů Zpracuje protokol o cíli, průběhu a výsledcích své experimentální práce a zformuluje v něm závěry, k nimž dospěl Vyhledá v dostupných informačních zdrojích všechny podklady, jež mu co nejlépe pomohou provést danou experimentální práci Dodržuje pravidla bezpečné práce a ochrany životního prostředí při experimentální práci Poskytne první pomoc při úrazu v laboratoři</p>	<p>Orientuje se v postupech laboratorních prací, umí stanovit hypotézu a postupně ji ověřovat Dokáže vybrat vhodné pomůcky a dodržet přesně zadaný postup Umí zpracovat laboratorní protokol v textovém editoru v počítači Při práci dbá na bezpečnost a hygienické normy Umí poskytnout první pomoc</p>	<p>Práce v laboratoři Elektrotechnická stavebnice Technické laboratorní práce</p>	
<p>Ovládá základní funkce digitální techniky; diagnostikuje a odstraňuje základní problémy při provozu digitální techniky Propojuje vzájemně jednotlivá digitální zařízení Pracuje uživatelským způsobem s mobilními technologiemi – cestování, obchod, vzdělávání, zábava Ošetřuje digitální techniku a chrání ji před poškozením</p>	<p>Zná základní funkce digitálního fotoaparátu Umí vyfotografovat člověka, dům a krajinu a v počítači je zpracovat Umí zobrazit fotografie na monitoru počítače Dokáže s pomocí vyučujícího propojit počítač s datovým projektorem, který umí zaostřit a nastavit pro promítání Při používání chrání digitální techniku před poškozením</p>	<p>Digitální technika Digitální fotoaparát Projekční technika</p>	

<p>Dodržuje základní hygienická a bezpečnostní pravidla a předpisy při práci s digitální technikou a poskytne první pomoc při úrazu</p>	<p>Při práci dbá na bezpečnost a hygienické normy</p>		
<p>Sestaví podle návodu, náčrtu, plánu, jednoduchého programu daný model Navrhne a sestaví jednoduché konstrukční prvky a ověří a porovná jejich funkčnost, nosnost, stabilitu aj. Provádí montáž, demontáž a údržbu jednoduchých předmětů a zařízení Dodržuje zásady bezpečnosti a hygieny práce a bezpečnostní předpisy; poskytne první pomoc při úrazu</p>	<p>Chápe technický náčrt a dokáže podle něj sestavit model Dokáže navrhnout tvar jednoduché předmětu z praxe, narýsovat nárys a předmět vyrobit Umí vyrobit modely velkých objektů přibližně v určeném měřítku Při práci dbá na bezpečnost a hygienické normy Umí poskytnout první pomoc</p>	<p>Návrh a skládání modelů Technické kreslení Design a fantazie Praktické úkoly</p>	
<p>Provádí jednoduché operace platebního styku a domácího účetnictví Ovládá jednoduché pracovní postupy při základních činnostech v domácnosti a orientuje se v návodech k obsluze běžných domácích spotřebičů Správně zachází s pomůckami, nástroji, nářadím a zařízeními včetně údržby; provádí drobnou domácí údržbu Dodržuje základní hygienická a bezpečnostní pravidla a předpisy a poskytne první pomoc při úrazu, včetně úrazu elektrickým proudem</p>	<p>Rozumí chodu domácnosti včetně financí a dokáže je srozumitelně vysvětlit Je schopen vyjmenovat základní domácí práce, vnímat jejich periodicitu a některé předvést V některých oblastech umí provádět údržbu, úklid a opravu zařízení v domácnosti, předvádí vše ve škole na modelech Ovládá pravidla slušného chování v domácnosti Dodržuje hygienické normy a bezpečnost práce Umí poskytnout první pomoc</p>	<p>Domácnost Plánování prací Údržba Opravy</p>	

<p>Používá základní kuchyňský inventář a bezpečně obsluhuje základní spotřebiče Připraví jednoduché pokrmy v souladu se zásadami zdravé výživy Dodržuje základní principy stolování, společenského chování a obsluhy u stolu ve společnosti Dodržuje zásady hygieny a bezpečnosti práce; poskytne první pomoc při úrazech v kuchyni</p>	<p>Zná běžné kuchyňské nástroje a dokáže je používat Dodržuje postupy přípravy pokrmů Dbá na osobní bezpečnost Umí sestavit týdenní jídelníček v souladu s pravidly zdravé výživy Dokáže stolovat s ostatními žáky, ovládá pravidla slušného chování u stolu Dodržuje hygienické normy a bezpečnost práce Umí poskytnout první pomoc</p>	<p>Příprava pokrmů Vaření Stolování Etiketa</p>	
--	--	--	--